

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain,
elinkeinotulon verottamisesta annetun lain sekä eräiden
muiden verolakien muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia, elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia, maatilatalouden tuloverolakia, rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia, tutkimus- ja kehittämis-toiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015 annettua lakia ja tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annettua lakia.

Yhteisöverokantaa alennettaisiin nykyisestä 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Pääomatuloveron progressiota ehdotetaan kiristettäväksi siten, että yli 40 000 euron pääomatuloista vero olisi 32 prosenttia.

Esityksessä ehdotetaan, että tuloverolain, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, maatilatalouden tuloverolain ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain osinkotulojen verotusta koskevia säännöksiä muutetaan. Lisäksi ehdotetaan, että osakeyhtiölaissa tarkoitettu varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta olisi verotuksessa osinkotuloa. Muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta voitaisiin kuitenkin tiettyin edellytyksin käsitellä verotuksessa luovutuksena.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että julkisesti noteeratun yhtiön jakamasta osingosta 85 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa. Muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön jakamasta osingosta olisi 25 prosenttia veronalaista pääomatuloa siltä osin kuin osingon määrä vastaisi osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa, kuitenkin enintään 150 000 euroa. Tämän euromääräisen rajan ylittävältä osalta osingosta 85 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa. Kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa vastaavan määrän ylittävältä osalta osingosta olisi 75 prosenttia veronalaista ansiotuloa. Ulkomailta saatua osinkoa verotettaisiin tiettyin

edellytyksin kuten kotimaasta saatua osinkoa, jos osinkoa jakavan yhtiön verotuksellinen kotipaikka on Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueen valtiossa tai valtiossa, jonka kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus. Peitellyn osingon veronalaista osaa ehdotetaan nostettavan 75 prosenttiin.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhteisön saama osinko olisi verovapaata tuloa, jos osinkoa jakava yhteisö on kotimainen tai emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö tai yhteisö, jonka verotuksellinen kotipaikka on Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueen valtiossa ja joka on velvollinen suorittamaan tulostaan veroa vähintään kymmenen prosenttia. Tästä poiketen osinko olisi kuitenkin kokonaan veronalaista tuloa, jos osinkoa jakava yhteisö on julkisesti noteerattu yhtiö ja osingonsaaja on muu kuin julkisesti noteerattu yhtiö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi alle kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön pääomasta. Muista valtioista kuin Euroopan unionin jäsenvaltioista tai Euroopan talousalueen valtioista saatu osinko olisi yhteisön veronalaista tuloa. Lakia ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että luonnollisen henkilön elinkeinotoimintaan kuuluvien julkisesti noteeratun yhtiön maksamien osinkojen veronalainen osa olisi 85 prosenttia ja muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön maksamien osinkojen veronalainen osa olisi 75 prosenttia.

Lisäksi elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että edustusmenot säädettäisiin elinkeinotoiminnan tulosta laskettaessa kokonaan vähennyskelvottomiksi menoiksi. Osuuskunnan vähennyskelpoista ylijäämää ehdotetaan rajattavaksi sekä vähennykseen oikeutettujen osuuskuntien että vähennyskelpoisen määrän suhteen. Yhteisöjen, avointen yhtiöiden ja

kommandiittiyhtiöiden korkovähennysoikeuden rajoittamista koskeva sääntely laajennettaisiin siten, että vähennyskelpoisten korkojen enimmäismäärä pienennettäisiin 30 prosentista 25 prosenttiin ja prosenttiosuuden laskentapohjaan lisättävistä eristä poistettaisiin rahoitusomaisuuden menetykset ja arvomuutokset.

Maatilatalouden tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maatalouteen kuuluvien julkisesti noteeratun yhtiön maksamien osinkojen veronalainen osa olisi 85 prosenttia ja muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön maksamien osinkojen veronalainen osa olisi 75 prosenttia.

Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia muutettaisiin siten, että rajoitetusti verovelvollisen yhteisön saamiin osinkoihin, korkoihin ja rojalteihin sovellettava lähdeveroverokanta alennettaisiin 20 prosenttiin. Rajoitetusti verovelvollisten verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotettavaan tuloon sovellettava yhteisöverokanta ehdotetaan alennettavaksi 20 prosenttiin. Rajoitetusti verovelvollisten yhteisöjen muun muassa sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella saamiin osinkotuloihin eräissä tilanteissa sovellettava lähdeverokanta esitetään muutettavaksi 15 prosenttiin. Rajoitetusti verovelvollisen saaman pääomatulon veroprogressiota ehdotetaan kiristettäväksi siten, että yli 40 000 euron pääomatuloista vero olisi 32 prosenttia. Lisäksi ehdotetaan, että rajoitetusti verovelvollisen

tulon verottamisesta annetun lain osinkoa koskevaa sääntelyä sovellettaisiin myös osinkona verotettavaan osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun vapaan oman rahastosta saatuun varojenjako.

Tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013–2015 annetun lain voimassaoloaikaa ehdotetaan lyhennettäväksi siten, että laki ei olisi enää voimassa verovuonna 2015.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennystä koskevan lain voimassaoloaikaa ehdotetaan lyhennettäväksi siten, että laki ei olisi enää voimassa verovuonna 2015.

Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2014 alusta. Yhteisöverokantaa ja pääomatuloveron progression kiristämistä koskevia muutoksia, osinkotulon verotusta, varojenjakoja ja osuuskunnan vähennyskelpoista ylijäämää koskevia muutoksia, edustusmenojen ja korkomenojen vähennyskelpoisuuden muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Varojenjakoja koskevaa sääntelyä sovellettaisiin muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatuun varojenjako. Kuitenkin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa, kun varojenjaossa on kyse ennen lain voimaantuloa tehdyn pääomansijoituksen palauttamisesta.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	3
YLEISPERUSTELUT	6
1 NYKYTILA	6
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö	6
Yhteisöverokanta ja pääomatulovero	6
Osakeyhtiön voitonjako ja varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta	6
Luonnollisen henkilön saama osinko	6
Yksityishenkilön tai kuolinpesän elinkeinotoiminnan ja maatalouden tulolähteisiin kuuluvat osingot	8
Elinkeinoyhtymän saama osinko	8
Yhteisön saama osinko	8
Varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta	10
Rajoitetusti verovelvollisen verotus	13
Peitelty osinko	14
Osuuskunnan ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuus	14
Edustusmenojen vähennyskelpoisuus	14
Korkomenon vähennysoikeuden rajoitus	15
Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennys vuosina 2013—2015	15
Tuotannollisten investointien korotetut poistot 2013—2015	15
1.2 Kansainvälinen kehitys ja eräiden valtioiden lainsäädäntö	16
Yhteisöverokanta ja pääomatulovero	16
Osingonjakoa eräissä valtioissa	17
Luonnollisen henkilön saama osinko	17
Yhtiöiden väliset osingot	18
Varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta eräissä valtioissa	21
Osuuskunnan vähennyskelpoinen ylijäämä eräissä valtioissa	21
1.3 Osinkoverotukseen vaikuttava EU:n lainsäädäntö	22
Sijoittautumisoikeus ja pääomien vapaa liikkuvuus	22
Emo-tytäryhtiödirektiivi	23
1.4 Nykytilan arviointi ja keskeiset ehdotukset	23
Yhteisöverokanta ja pääomatulovero	23
Osakeyhtiön voitonjako ja varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta	24
Luonnollisen henkilön saama osinko	24
Yksityishenkilön tai kuolinpesän elinkeinotoiminnan ja maatalouden tulolähteisiin kuuluvat osingot	26
Elinkeinoyhtymän saama osinko	26
Yhteisön saama osinko	26
Varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta	28
Peitelty osinko	30
Rajoitetusti verovelvollisen verotus	30
Osuuskunnan voitonjako	31
Edustusmenojen vähennyskelpoisuus	32
Korkomenon vähennysoikeuden rajoitus	32
Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksen soveltamisajan lyhentäminen	32

	Tuotannollisten investointien korotettujen poistojen soveltamisajan lyhentäminen	33
2	ESITYKSEN VAIKUTUKSET	33
2.1	Taloudelliset vaikutukset	33
	Vaikutukset julkiseen talouteen	33
	Yhteisöverokannan alentaminen	33
	Edustuskulujen vähennyskelpoisuuden poistaminen	33
	Korkovähennysoikeuden rajoittaminen elinkeinotulon verotuksessa	33
	Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksen päätyminen jo vuoden 2014 lopussa	34
	Tuotannollisten investointien korotettujen poistojen päätyminen jo vuoden 2014 lopussa	34
	Pääomatuloverotuksen progressiorajan alentaminen	34
	Osinkoverotuksen muutokset	34
	Muut esitetyt muutokset	35
	Vaikutukset verovelvollisen kannalta	35
	Yhteisöverokannan alentaminen	35
	Edustuskulujen vähennyskelpoisuuden poistaminen	36
	Korkovähennysoikeuden rajoittaminen elinkeinotulon verotuksessa	36
	Pääomatuloverotuksen progressiorajan alentaminen	36
	Osinkoverotuksen muutokset	36
	Osinkoverotuksen rakenteen muutos	38
	Osinkoveromuutosten kohdentuminen erituloisille osingonsaajille muiden kuin julkisesti noteerattujen yhtiöiden tapauksessa	40
	Osinkoveromuutosten käyttäytymisvaikutukset	40
	Osinkoveromuutosten kokonaistaloudelliset vaikutukset	41
	Veromuutosten vaikutus yritysmuotojen välisiin veroeroihin	41
2.2	Vaikutukset viranomaisten toimintaan	42
3	ASIAN VALMISTELU	42
4	RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	42
	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	43
1	LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	43
1.1	Tuloverolaki	43
1.2	Laki elinkeinotulon verottamisesta	45
1.3	Maatilatalouden tuloverolaki	47
1.4	Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta	48
1.5	Laki tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015	48
1.6	Laki tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015	48
2	VOIMAANTULO	49
	LAKIEHDOTUKSET	50
	Laki tuloverolain muuttamisesta	50
	Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	53
	Laki maatilatalouden tuloverolain 5 §:n muuttamisesta	56
	Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	57
	Laki tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015 annetun lain muuttamisesta	59

Laki tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annetun lain muuttamisesta	59
LIITTEET	61
RINNAKKAISTEKSTIT	61
Laki tuloverolain muuttamisesta	61
Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	64
Laki maatilatalouden tuloverolain 5 §:n muuttamisesta	68
Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	69
Laki tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015 annetun lain muuttamisesta	72
Laki tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annetun lain muuttamisesta	73

YLEISPERUSTELUT

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman mukaan suomalaisten yritysten kilpailukyvyyn ja investointihalukkuuden sekä työllisyyden edistämiseksi yhteisöveroa alennetaan ja yritysverotuksen painopiste siirtyy maltillisesti yhtiön käyttöön jäävien tulojen verottamisesta kohti yhtiöstä nostettavien varojen verotusta. Tämän linjauksen mukaisesti hallitus päätti 21 päivänä maaliskuuta 2013 kehysriihipäätöksessään alentaa yhteisöverokantaa 24,5 prosentista 20 prosenttiin ja uudistaa osinkoverojärjestelmää. Lisäksi hallitus päätti edustusmenojen vähennyskelpoisuuden poistamisesta ja yhteisöjen ja avointen yhtiöiden ja kommandiittiyhtiöiden korkovähennysoikeuden rajoituksen laajentamisesta. Näillä toimenpiteillä pyritään laajentamaan yhteisöveron veropohjaa.

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Yhteisöverokanta ja pääomatulovero

Yhteisöjen verotettavaan tuloon sovelletaan tuloverolain (1535/1992) 124 §:n perusteella suhteellista 24,5 prosentin verokantaa. Yhteisöllä tarkoitetaan muun muassa osakeyhtiötä, osuuskuntaa, säästöpankkia, keskinäistä vakuutusyhtiötä ja aatteellista tai taloudellista yhdistystä.

Pääomatulosta suoritetaan tuloverolain 124 §:n 2 momentin mukaan tuloveroa 30 prosenttia. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 50 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosenttia.

Osakeyhtiön voitonjako ja varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta

Osakeyhtiön jakamaa voittoa eli osinkoa käsitellään verotuksessa eri tavoin riippuen siitä, onko osinkotulon saaja luonnollinen henkilö vai yhteisö. Lisäksi julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatuja osinkotuloja kohdellaan eri tavalla kuin muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatuja osinkotuloja ja

ulkomailta saatuja osinkotuloja osittain eri tavalla kuin kotimaasta saatuja.

Osakeyhtiö ja osakkeenomistaja ovat erillisiä verovelvollisia, joiden verotusta ei ole osinkoverosääntelyssä kytketty toisiinsa. Yhtiön maksaessa veroa tuloksestaan ja osakkaan maksaessa veroa tästä tuloksesta jaetusta osinkotulosta, on tulo osittain kahdenkertaisen verotuksen piirissä. Kahdenkertaista verotusta kuitenkin lievennetään osinkotulojen osittaisella verovapaudella. Tällöin ei kuitenkaan edellytetä, että osinkoa jakava yhtiö olisi suorittanut osinkona jaettavan voiton perusteella veroa, vaan osinkoa on mahdollista jakaa myös tulosta, jota yhtiön verotuksessa käsitellään verovapaana tulona.

Osinkotulot ovat luonnollisen henkilön verotuksessa osittain veronalaista tuloa. Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osinkotulon verotuksessa ei ole merkitystä yhtiön varallisuusasemalla tai muilla ominaisuuksilla. Sen sijaan muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon verotuksessa yhtiön varallisuusasemalla on merkitystä, kun osinko jaetaan pääomatuloksi ja ansiotuloksi osingonsaajan verotuksessa.

Yhtiöiden välisten osinkojen ketjuverotuksen estämiseksi yhteisön saama osinkotulo on pääsääntöisesti verovapaata tuloa. Verovapaudesta on poikettu muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön julkisesti noteeratusta yhtiöstä sekä rahoitus- ja vakuutusyhtiöiden sijoitusomaisuuteensa kuuluvien osakkeiden perusteella saamien osinkotulojen verotuksessa sekä tietyissä kansainvälisissä tilanteissa.

Verolainsäädännössä ei ole säännöksiä muista osakeyhtiön varojenjakomodoista lukuun ottamatta verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 29 §:n peiteltyä osinkoa koskevia säännöksiä. Osakeyhtiön varojenjakoon on verotuksessa yleensä sovellettu osinkoa tai luovutusvoittoa koskevaa sääntelyä.

Luonnollisen henkilön saama osinko

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän saamien osinkojen verotus riippuu jäljempänä kuvatulla tavalla siitä, onko osinkoa jakava

yhtiö julkisesti noteerattu vai ei. Ulkomaiselta yhteisöltä saatuja osinkoja käsitellään samoin kuin kotimaasta saatuja osinkoja, jos osinkoa jakava yhteisö on eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin (2000/96/EU, *emo-tytäryhtiödirektiivi*), 2 artiklassa tarkoitettu yhtiö tai yhteisö, joka asuu valtiossa, jonka kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus ja sopimusta sovelletaan yhteisön jakamaan osinkoon.

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Tuloverolain 33 a §:n mukaan julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 70 prosenttia on pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Julkisesti noteeratulla yhtiöllä tarkoitetaan yhtiötä, jonka osakkeet ovat osingonjaosta päätettäessä kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (748/2012) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla Euroopan talousalueen ulkopuolella tai kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä edellyttäen, että osake on otettu kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella.

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Tuloverolain 33 b §:n mukaan muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko on pääomatuloa osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua yhdeksän prosentin vuotuisesta tuottoa vastaavalta osalta. Tästä määrästä verovapaata tuloa on 60 000 euroa. Raja on osakaskohtainen. Euromääräisen rajan ylittävistä osingosta 70 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Osakkeen matemaattiselle arvolle lasketun yhdeksän prosentin tuoton ylittävä osuus osingosta on ansiotuloa, josta 70 prosenttia on veronalaista tuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

Osakkeen matemaattinen arvo perustuu yhtiön nettovarallisuuden määrään, joka lasketaan varojen arvostamisesta verotuksessa an-

netussa laissa (1142/2005, *arvostamislaki*), määrättyllä tavalla. Yhtiön nettovarallisuus lasketaan vähentämällä yhtiön varoista sen velat ja matemaattinen arvo saadaan jakamalla nettovarallisuuden määrä yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Osingon pääomatulo-osuuden laskennassa tehdään lisäksi osakaskohtaisia oikaisuja perustuen yhtiön varoihin kuuluvan osakkaan käytössä olevan asunnon arvoon ja mahdollisen osakslainan määrään.

Osinkoon kohdistuu osittainen kahdenkertainen verotus, joka muodostuu yhtiön voitostaan maksamasta yhteisöverosta ja osakkaan pääoma- tai ansiotulona verotettavasta osingosta maksettavasta verosta. Verovapaaseen osinkotuloon kohdistuu vero vain osinkoa jakavan yhtiön tasolla. Ansiotulona verotettavan osingon kokonaisveroaste riippuu kunkin osakkaan ansiotulojen veroprosentista. Pienten ansiotulo-osinkojen verotusta lievennetään myöntämällä kunnallinen ansiotulovähennys myös ansiotulona verotettavan osinkotulon perusteella.

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko on kokonaan ansiotuloa, jos osingon jakoperusteena on yhtiöjärjestyksen määräyksen, yhtiökokouksen päätöksen, osakassopimuksen tai muun sopimuksen mukaan osingonsaajan tai tämän intressipiiriin kuuluvan henkilön työpanos. Työpanososinko on sen henkilön ansiotuloa, jonka työpanoksesta on kysymys.

Tuloverolain 33 c §:ssä tarkoitettu ulkomailta saatu osinko

Ulkomailta saadun osinkotulon verotukseen vaikuttavat tuloverolain sääntelyn lisäksi emo-tytäryhtiödirektiivi ja kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyjen sopimusten määräykset. Ulkomaiselta yhteisöltä saatua osinkoa verotetaan kuten kotimaasta saatua osinkoa, jos osinko on saatu emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettulta yhtiöltä tai yhteisöltä, jonka kanssa Suomella on voimassa kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus ja sopimusta sovelletaan saatua osinkoon. Muissa tilanteissa ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko on kokonaan veronalaista ansiotuloa. Emo-

tytäryhtiödirektiivin sääntelyä tarkastellaan jäljempänä kappaleessa 1.3.

Ulkomaisesta noteeraamattomasta yhtiöstä saadusta osingosta on lisäksi säädetty, että laskettaessa osakkeiden vuotuista tuottoa laskentaperusteena käytetään osakkeen käypää arvoa. Sääntely poikkeaa kotimaisen yhteisön osakkeen vuotuisen tuoton laskentaperusteesta, joka on arvostamislaisissa tarkoitettu osakkeen matemaattinen arvo.

Suomen oikeutta verottaa ulkomailta saatua osinkotulota on rajoitettu Suomen tekemissä sopimuksissa kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi. Sopimuksissa sovitaan tulon verotusoikeuden jakamisesta sopimusvaltioiden välillä. Sopimuksen mukaan osinko saatetaan tietyissä tilanteissa olla kokonaan tai osittain verovapaata asuinvaltiossa tai toisessa valtiossa osingosta maksettu vero voidaan hyvittää asuinvaltiossa samasta tulosta maksettavista veroista. Tällöin Suomessa maksettavasta verosta voidaan hyvittää enintään määrä, joka vastaa enimmäisverotusoikeutta, joka sopimuksessa on lähdevaltiolla sallittu. Sopimuksissa ei kuitenkaan säännellä yksityiskohtaisesti sitä, miten verotus sopimusvaltioissa yksittäisessä tilanteessa ratkaistaan, vaan verotus perustuu tältä osin kunkin valtion kansalliseen lainsäädäntöön.

Yksityishenkilön tai kuolinpesän elinkeinotoiminnan ja maatalouden tulolähteisiin kuuluvat osingot

Luonnollisen henkilön saamaa osinkoa pidetään elinkeinotoiminnan tulona silloin, kun luonnollisen henkilön omistamat osakkeet kuuluvat elinkeinotoiminnan tulolähteeseen. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968, *elinkeinoverolaki*) 6 a §:n mukaan elinkeinotoiminnan tulona verotettavista osingoista 70 prosenttia on veronalaista tulota riippumatta siitä, onko osinko saatu julkisesti noteerattusta vai muusta yhtiöstä. Elinkeinotoiminnan tulon kuuluvan osingon veronalainen osa jaetaan osana yritystulota edelleen veronalaiseksi pääomatuloksi ja ansiotuloksi. Elinkeinotoiminnan tulo katsotaan pääomatuloksi siihen määrään saakka, joka vastaa elinkeinotoimintaan verovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä kuuluneelle nettovarallisuudelle laskettua 20 prosentin

vuotuista tuottoa. Verovelvollisen tai yrittäjäpuolisoiden vaatimuksesta pääomatulo-osuudeksi voidaan kuitenkin katsoa kymmenen prosentin vuotuista tuottoa vastaava määrä tai yritystulota voidaan pitää kokonaan ansiotulona.

Elinkeinotoimintaan kuuluvien osinkojen tavoin myös maatilatalouteen kuuluvan omaisuuden tuottamista osingoista on 70 prosenttia veronalaista tulota maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 5 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan. Osingon veronalainen osa jaetaan osana yritystulota pääomatulo- ja ansiotulo-osuuteen vastaavasti kuin elinkeinotoiminnan tulona pidettävät osingot.

Elinkeinotoiminnan ja maatalouden tulona pidettäviin osinkoihin ei sovelleta 60 000 euron verovapaata osaa.

Elinkeinoyhtymän saama osinko

Elinkeinoyhtymän saama osinko luetaan kokonaisuudessaan elinkeinoyhtymän elinkeinotuloksi silloin, kun osinkoa maksavan yhtiön osakkeet kuuluvat elinkeinoyhtymän elinkeinotoiminnan tulolähteeseen. Vastavalla tavalla myös maatalouden tulolähteeseen kuuluvat osingot luetaan maatalouden tuloksi. Osakkaan tulona verotettavaksi jaetusta yhtymän tulo-osuudesta vähennetään se osa osuuksiin sisältyvästä osinkotulosta, joka osakkaan verotusta koskevien säännösten mukaan on verovapaata tulota. Jos elinkeinoyhtymän saama osinko ei kuulu yhtymän elinkeinotoiminnan tai maatalouden tulolähteeseen, se jaetaan suoraan osakkaiden tulona verotettavaksi osakasta koskevien tuloverolain säännösten mukaisesti.

Yhteisön saama osinko

Elinkeinoverolain 6 a §:n mukaan yhteisöjen kotimaasta ja ulkomailta emotytärtyhtiödirektiivin mukaisista yhtiöistä saamien osinkotulojen verotuksessa pääsääntönä on verovapaus. Pääsäännöstä on kuitenkin poikettu julkisesti noteerattujen yhtiöiden jakamien osinkojen, sijoitusomaisuuteen kuuluvien osakkeiden perusteella saatujen osinkojen sekä muista yhteisöistä kuin emo-

tytäryhtiödirektiivissä tarkoitetuista yhtiöistä saatujen osinkojen osalta.

Osinkojen verovapaudella lievennetään yhtiöiden välisten osinkojen ketjuverotusta. Verovapaus koskee sekä suorasijoitusosinkoja että niin sanottuja portfolio-osinkoja. Yhtiöiden väliset osingot ovat suorasijoitusosinkoja, jos yhtiöiden välillä on määritelty omistussuhde. Muut osingot ovat portfolio-osinkoja. Suorasijoitusomistus määritellään eri yhteyksissä, kuten sopimuksissa kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi, kansallisessa lainsäädännössä ja emo-tytäryhtiödirektiivissä, eri tavalla perustuen prosentiosuuteen osingonjakajayhtiön pääomasta tai omistettujen osakkeiden tuottamasta äänimäärästä osingonjakajayhtiössä. Kansallisessa osinkoverotuksessa on omaksuttu kymmenen prosentin omistussuusraja, joka vastaa emo-tytäryhtiödirektiivissä omaksuttua rajaa.

Verovapaus koskee myös muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvia osinkoja, jos osingonsaajana on osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki tai keskinäinen vakuutusyhtiö. Muiden yhteisöjen saamat muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvat osingot ovat veronalaista tuloa.

Yhteisöjen verotuksessa osinkotuloon on rinnastettu osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksama korko sekä kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksama voitto-osuus ja korko. Myös keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksama takuupääoman korko on rinnastettu osinkotuloon. Nämä tulot ovat yhteisölle verovapaita tuloja vastaavasti kuin osinkotulo.

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Julkisesti noteeratun yhtiön toisesta julkisesti noteeratusta yhtiöstä saama osinko on verovapaata tuloa, ellei kyse ole sijoitusomaisuuteen kuuluvien osakkeiden perusteella saadusta osingosta.

Muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön julkisesti noteeratusta yhtiöstä saaman osingon verotuksessa merkitystä on sillä, omistaako osingonsaaja vähintään kymmenen prosenttia osinkoa maksavan yhtiön osakepääomasta.

Jos osingon saava yhtiö omistaa osingon jakavasta yhtiöstä alle kymmenen prosenttia, osingosta 75 prosenttia on veronalaista tuloa. Sääntelyn tarkoituksena on rajoittaa julkisesti noteeratun yhtiön osingon verotus yksityishenkilön osinkoverotuksen tasolle, jolloin yksityishenkilön julkisesti noteeratusta yhtiöstä saaman osingon verotus olisi samantasoisen riippumatta siitä, omistetaanko osakkeet suoraan vai esimerkiksi holdingyhtiön kautta.

Sijoitusomaisuuteen kuuluvista osakkeista saatu osinko

Elinkeinoverolain 11 §:n mukaan sijoitusomaisuuteen kuuluvia osakkeita voi olla vain raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksella. Sijoitusomaisuuteen kuuluvien osakkeiden perusteella saadusta osingosta 75 prosenttia on veronalaista tuloa riippumatta siitä, onko osingonjakaja julkisesti noteerattu. Tästä poiketen sijoitusomaisuuteen kuuluvien osakkeiden perusteella saatu osinko on kuitenkin kokonaan verovapaata, jos osingonjakaja on ulkomainen emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö ja osingonsaaja omistaa vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta.

Elinkeinoverolain 6 a §:ssä tarkoitettu ulkomailta saatu osinko

Ulkomailta saadun osinkotulon verotukseen vaikuttavat elinkeinoverolain sääntelyn lisäksi emo-tytäryhtiödirektiivi ja kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyjen sopimusten määräykset. Ulkomailta saatua osinkoa verotetaan eri tavoin riippuen siitä, onko osinko saatu emo-tytäryhtiödirektiivissä mainitulta yhtiöltä vai muulta yhteisöiltä.

Emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitetuista yhtiöistä saatua osinkoa koskeva sääntely on sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella saatua osinkoa lukuun ottamatta vastaava kuin kotimaisesta yhteisöistä saatua osinkoa koskeva sääntely. Emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettua yhtiöstä saatu osinko on verovapaata myös silloin, kun osakkeet kuuluvat osingonsaajan sijoitusomaisuuteen, jos osingonsaaja omistaa vähintään kymmenen pro-

senttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta. Muilta kuin emotytärtyhtiödirektiivissä tarkoitetuilta ulkomaisilta yhteisöiltä saatuja osinkoja koskeva elinkeinoverolain sääntely poikkeaa kotimaasta saatuja osinkoja koskevasta sääntelystä. Emo-tytärtyhtiödirektiivin sääntelyä tarkastellaan jäljempänä kappaleessa 1.3.

Elinkeinoverolain mukaan muilta yhteisöiltä kuin emo-tytärtyhtiödirektiivissä tarkoitetuilta ulkomaisilta yhtiöiltä saadusta osingosta 75 prosenttia on veronalaista tuloa omistussuudesta riippumatta, jos osingonjakajayhtiö asuu valtiossa, jonka kanssa Suomella on sopimus kaksinkertaisen verotuksen välttämistä ja sopimusta sovelletaan tähän osinkoon. Sopimusvaltiosta saadun osingon verotukseen vaikuttavat elinkeinoverolain säännösten lisäksi myös sopimuksen määräykset, jolloin verotus voi olla verovelvolliselle edellä kuvattua edullisempi. Yleensä lähdevaltiolla ei ole oikeutta verottaa yhteisöjen välisiä niin sanottuja suorasijoitusosinkoja tai osinkoja on verotettava samalla tavalla kuin jos sekä osingonmaksaja että -saaja olisivat Suomessa asuvia. Suomen kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tekemissä sopimuksissa suorasijoitusosingot on tavallisesti vapautettu kokonaan verosta, jos osingonsaajayhtiö omistaa tietyn vähimmäisosuuden, esimerkiksi 25 prosenttia, osingonjakajayhtiön pääomasta.

Elinkeinoverolain mukaan osinko on kokonaan veronalaista tuloa, jos se saadaan muulta ulkomaiselta yhteisöltä kuin emotytärtyhtiödirektiivissä tarkoitettulta yhtiöltä tai yhteisöltä, joka ei asu valtiossa, jonka kanssa Suomella on sopimus kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen välttämistä. Osinko on kokonaan veronalaista tuloa myös silloin, kun osinko saadaan yhteisöltä, joka asuu valtiossa, jonka kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus, mutta sopimusta ei sovelleta osinkoon.

Osuuspankin saama osinko

Elinkeinoverolain 6 a §:n 3 momentin mukaan osuuspankin saama osinko osuuspankeista ja osuuspankkien keskusrahalaistoksena

toimivalta liikepankilta, Pohjola Pankki Oyj, on kokonaan verovapaata tuloa.

Varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta

Varojenjako osakeyhtiölaissa

Nykyinen osakeyhtiölaki (624/2006, *OYL*) on tullut voimaan 1 päivänä syyskuuta 2006. *OYL*:ssa osakeyhtiön sidotun pääoman määritelmä ja merkitys ovat muuttuneet oleellisesti aikaisemmin voimassa olleesta osakeyhtiölaista (734/1978, *VOYL*).

Yhtiön oman pääoman pysyvyyteen kytkeytyvän sidotun oman pääoman käsite on *OYL*:ssa oleellisesti aikaisempaa suppeampi ja yhtiön jakokelpoisen oman pääoman määrän käsite merkittävästi laajempi. Sidotun oman pääoman eriä ovat osakepääoma, kirjanpitolain (1336/1997) mukaiset arvonnkorotusrahasto, käyvän arvon rahasto ja uudelleenarvostusrahasto sekä *VOYL*:n mukaiset ylikurssirahasto ja vararahasto. Kaikki muut kuin *OYL*:n mukaan sidottuun omaan pääomaan kuuluvat rahastot ovat vapaata omaa pääomaa. Myös tilikauden ja edellisten tilikausien voitto on vapaata omaa pääomaa.

OYL:n mukaan osakkeenomistajat ja myös muut tahot voivat tehdä pääomansijoituksia ja muita varojensiirtoja osakeyhtiöön varsin joustavasti ja toisaalta yhtiön varoja voidaan myös jakaa varsin joustavasti. Aiemmasta poiketen muun muassa yhtiöön pääomansijoituksina kertyneet erät ovat nykyisin pitkälti jakokelpoisia samassa järjestyksessä kuin osinko eli voittovarojen jako. Osakeyhtiö voi lähtökohtaisesti jakaa koko vapaan oman pääomansa määrän edellyttäen, ettei yhtiön maksukyky vaarannu.

Varoja voidaan myös siirtää yhtiössä vapaan oman pääoman erästä sidottuun omaan pääomaan kuuluvaan osakepääomaan ilman, että osakekannassa tai -omistuksessa tapahtuu mitään muutoksia. *VOYL*:n mukaisista ylikurssirahastosta ja vararahastosta voidaan myös siirtää osakepääomaan varoja rahastokorotuksella.

Keskeinen *OYL*:n myötä tullut muutos on sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto, johon merkitään varoja useilla eri perusteilla. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon

voidaan merkitä yhtiötä perustettaessa ja osakeanneissa osakkeista maksettavat merkintähinnat vähimmäisosakepääoman ylittäviltä osin, kun VOYL:n mukaan osakemerkinnästä tehty maksut kirjattiin sidottuun omaan pääomaan kuuluviin osakepääomaan ja ylikurssirahastoon.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon voidaan merkitä myös muu yhtiöön tehty oman pääoman sijoitus. Lisäksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon voidaan merkitä eriä, kun sidottuun omaan pääomaan kuuluvia osakepääomaa tai VOYL:n mukaisia ylikurssi- tai vararahastoa alennetaan. Rahastoon merkitään myös muita eriä esimerkiksi yritysjärjestelyihin perustuen, mikä vaikuttaa oleellisesti yritysjärjestelyissä muodostuviin pääomarakenteisiin. Esimerkiksi, kun sulautumisessa vastaanottava yhtiö antaa sulautuvan yhtiön osakkeenomistajille sulautumisvastikkeena osakkeita, pääoman korotus voidaan merkitä kokonaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, jolloin sulautuvan yhtiön koko pääoma mukaan lukien sidottu oma pääoma voi muuntua vapaaksi omaksi pääomaksi vastaanottavassa yhtiössä. Myös osakevaihdossa, jossa osakeyhtiö hankkii toisen yhtiön osakkeita ja antaa vastikkeeksi omia osakkeitaan, voidaan osakkeiden merkintähinta merkitä osakkeet hankkivan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Nykyisin yritysjärjestelyissä voi siten muodostua varsin huomattavia vapaan oman pääoman eriä, kun taas VOYL:n mukaan yritysjärjestelyjen osakemerkinnät kirjattiin sidottuun omaan pääomaan. Yhtiöllä voi olla myös muita vapaan oman pääoman rahastoja kuin sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto.

Yhtiö voi jakaa varoja myös sidotusta omasta pääomasta alentamalla osakepääomaa tai VOYL:n mukaisia ylikurssirahastoa ja vararahastoa. Varojen jako sidottua omaa pääomaa alentamalla voi käytännössä olla vaihtoehto varojenjaolle vapaasta omasta pääomasta. Sidottuun omaan pääoman alentaminen edellyttää kuitenkin velkojiensuojamenettelyä. Yhtiö voi jakaa varoja ilman velkojiensuojamenettelyä esimerkiksi alentamalla sidottua omaa pääomaa ja siirtämällä samanaikaisesti varoja osakepääomaan voittovaroista tai muista vapaan oman pääoman eristä. Il-

man velkojiensuojamenettelyä voidaan lisäksi toimia esimerkiksi siten, että yhtiön osakepääomaa tai VOYL:n mukaisia ylikurssirahastoa tai vararahastoa alennetaan ja alentamismäärä merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja osakepääomaa samalla korotetaan rahastokorotuksena siirtämällä osakepääomaan alentamista vastaava määrä varoja yhtiön voittovaroista. Jos yhtiö tämän jälkeen jakaa vastaavan määrän varoja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, lopputuloksena on tilanne, jossa yhtiön sidottuun omaan pääoman määrä ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston määrä ovat samat kuin ennen järjestelyä ja yhtiön voittovarojen määrä on pienentynyt varojenjaon määrällä. Tällaisessa järjestelyssä voidaan katsoa tosiasiassa jaetun voittovaroja, vaikka varojenjakopäätös on tehty sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

Yhtiö voi jakaa varoja myös hankkimalla tai lunastamalla omia osakkeitaan osakkeenomistajilta. Omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen vastaa taloudellisesti voittovarojen tai muun vapaan oman pääoman jakamista osinkona osakkeenomistajille esimerkiksi silloin, kun yhtiö hankkii osakkeita osakkeenomistajilta näiden omistussuhteiden suhteessa ja käyttää hankkimiseen vapaata omaa pääomaa. Osakkeenomistajien omistussuhteet eivät muutu, jos osakkeita hankitaan omistussuhteiden suhteessa. Jos yhtiö hankkii omia osakkeita suunnatusti, omistussuhteet muuttuvat vastaavasti. Yhtiö voi hankkia omia osakkeitaan vapaalla omalla pääomalla tai alentamalla sidottua omaa pääomaa.

Yhtenä varojenjaon muotona on osakeyhtiön purkaminen, jossa velkojen maksamisen jälkeiset varat jaetaan selvitysmenettelyssä osakkeenomistajille. Osakeyhtiön oikeushenkilöys lakkaa purkamisen seurauksena.

Varojen jako verotuksessa

Verotuksen kannalta yhtiön vapaan oman pääoman käsitteen laajentuminen voittovarojen lisäksi muun muassa pääomansijoituksiin on haasteellista, koska jaettavissa oleva vapaa oma pääoma on perinteisesti yleensä muodostunut yhtiölle veronalaisista voittovaroista, joita yhtiö on jakanut osakkaille yh-

tiöoikeudessa ja verotuksessa tarkoitettuna osinkona. Verolainsäädännössä on säädetty osinkotulon verotuksesta, mutta muista osakeyhtiön varojenjakomuodoista ei ole erillisiä verosäännöksiä lukuun ottamatta verotusmenettelystä annetun lain 29 §:n peiteltyä osinkoa koskevia säännöksiä. Osakeyhtiön varojenjako on verotuksessa yleensä sovellettu osinkoa tai luovutusvoittoa koskevaa sääntelyä.

Osingon käsitettä ei ole määritelty verolainsäädännössä. Verotuksessa osinkona on pidetty yhtiön OYL:ssä säädettyssä menettelyssä jakamaa osinkoa. OYL:n mukaan osingolla tarkoitetaan voitonjakoa. Voitonjako on yksi OYL:n viidestä varojenjaon muodosta. Varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastoista tapahtuu samassa järjestyksessä kuin voitonjako.

Osakeyhtiön osakepääomaa, vararahastoa tai ylikurssirahastoa alentamalla tapahtunutta varojenjakoja pidetään verotuksessa verotusmenettelystä annetun lain 29 §:n 2 momentin mukaisesti peiteltynä osinkona silloin, kun varojenjakoa tehdään osingosta menevän veron välttämiseksi. Peittelystä osingonjaosta voi olla kyse esimerkiksi silloin, kun yhtiö jakaa varoja alentamalla sidottua omaa pääomaansa tilanteessa, jossa sillä on jakamattomia voittovaroja.

Omien osakkeiden hankkimiseen ja lunastamiseen on oikeuskäytännössä sovellettu luovutusta koskevia verosäännöksiä niissäkin tilanteissa, joissa osakkeita lunastetaan kaikilta osakkailta osakeomistuksen suhteessa. Varojen jakamista omia osakkeita hankkimalla tai lunastamalla pidetään kuitenkin verotusmenettelystä annetun lain 29 §:n 2 momentin mukaisesti peiteltynä osinkona silloin, kun osakkeiden hankkiminen tai lunastaminen tehdään osingosta menevän veron välttämiseksi.

Osakeyhtiön purkamisen kautta tapahtuvaan varojenjako on verotuskäytännössä sovellettu luovutusta koskevia verosäännöksiä.

Kun varojenjako on käsitelty luovutuksena, on osakkaille palautettu määrä rinnastettu luovutushintaan, josta verotettavan tulon määrää laskettaessa on vähennetty osakkeen hankintamenoa sama määrä kuin mitä palautetaan. Tällöin pääoman palautuksista ei

muodostu verotettavaa tuloa siihen saakka, kun pääomanpalautusten määrä ei ylitä osakkeen hankintamenoa. Luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien luovutusvoiton verotuksessa luovutushinnasta vähennetään hankintameno-olettama silloinkin, kun omaisuuden hankintameno on nolla.

Verohallinto on antanut ohjeen OYL:n vaiikutuksista verotukseen (Verohallinnon ohje 8.3.2007 Dnro 206/345/2007). Ohjeessa on otettu kantaa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta tapahtuvan varojenjaon verotukseen. Ohjeen mukaan yhtiön tulee selvittää varojenjaon luonne. Sellaisten sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston varojen jakamista, jotka ovat alun perin syntyneet osakkeenomistajien tai muiden tahojen tekemistä pääomansijoituksista, on ohjeen mukaan pidettävä verotuksessa pääomanpalautuksena. Pääomanpalautusta pidetään osakkeen luovutukseen rinnastettavana tulona, joka vähentää osakkeen hankintamenoa. Varojenjakoja pidetään ohjeen mukaan osinkona, jos riittävän luotettavasti ei voida selvittää, että rahastosta jaetut varat ovat luonteeltaan pääomanpalautusta. Jos rahastoon on tehty sekä pääomansijoituksia että siirretty voittovaroja, varojenjakoa tulkitaan ohjeen mukaan pääomanpalautukseksi tai osingoksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston pääomansijoitusten ja siirrettyjen voittovarojen suhteessa. Osakkeiden luovutuksen jälkeen varojenjakoja pidetään uuden osakkeenomistajan verotuksessa pääomanpalautuksena siltä osin kuin jaetaan alun perin pääomansijoituksista syntyneitä varoja.

Verohallinnon ohjeen mukaan sijoitus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon lisää sijoituksen tehneen osakkaan omistamien osakkeiden hankintamenoa, kun sijoitus liittyy osakkeen hankintaan. Jos sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta tapahtuva palautus katsotaan verotuksessa pääomanpalautukseksi, palautus katsotaan osakkeiden hankintamenoa vähentäväksi osakkeiden luovutukseen rinnastettavaksi tuloksi. Verohallinnon ohjeessa on viitattu myös aikaisempaan oikeuskäytäntöön, jonka mukaan sidotun oman pääoman palauttaminen on katsottu osakkeiden luovutukseen rinnastuvaksi tuloksi ja osakkeiden hankintamenosta on vä-

hennetty sama määrä kuin pääomaa palaute-taan.

Varojenjaon saajan kannalta verotus osinkona johtaa joissakin tapauksissa ja verotus luovutuksena joissakin tapauksissa suurempiin veroseuraamuksiin. Kumpikaan vaihtoehtoista ei säännönmukaisesti johda ras-kaampaan tai kevyempään verotukseen.

Yhteisöjen saamat luovutusvoitot ovat yleensä veronalaista tuloa. Elinkeinoverolais-sa säädettyin edellytyksin ja rajoituksin yhteisön käyttöomaisuuteen kuuluvien osakkeiden luovutuksesta saadut luovutusvoitot ovat kuitenkin verovapaita.

Toisin kuin yhteisöjen kohdalla, luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien saamien varojenjakojen verottamisessa osinkona tai luovutuksena on joissakin tilanteissa huomattavia eroja. Jäljempänä esitetyn osinkoveromuutoksen mukaan muusta kuin julkisesti noteerattusta yhtiöstä saatu osinko on edellytysten täytyttyä 150 000 euroon saakka kevyesti verotettua pääomatuloa ja tämän määrän ylittävistä osingosta 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa. Luovutusvoitto on veronalaista pääomatuloa. Luovutuksena verotettavan varojenjaon veronalaista määrää laskettaessa vähennetään nykyisen tulokannan mukaan kuitenkin saatua tuloa vastaava määrä osakkeen poistamatta olevaa hankintamenoa, jolloin verotettavaa tuloa ei muodostu niin kauan kuin hankintamenoa on jäljellä. Luovutuksen verotuksessa tulee myös vähennettäväksi hankintameno-olettamana 40 tai 20 prosenttia niissäkin tilanteissa, joissa hankintameno on vähennetty jo kokonaan.

Julkisesti noteeratun yhtiön luovutuksena verotettavasta varojenjaosta ei käytännössä muodostu luonnolliselle henkilölle verotettavaa tuloa osakkeen hankintamenon vähentämiseen perustuen. Niissäkin tilanteissa, joissa osakkeen hankintameno on kokonaan vähennetty, jaosta vain 60 tai 80 prosenttia on veronalaista pääomatuloa hankintameno-olettaman vähentämisen jälkeen. Julkisesti noteeratun yhtiön jakamasta osingosta on sen sijaan edellä esitetyn osinkoveromuutoksen mukaan 85 prosenttia aina veronalaista pääomatuloa.

Suomalaisen osakeyhtiön jakaessa osinkoa tai muutoin varoja rajoitetusti verovelvolliselle osakkeenomistajalle Suomen verotusoi-

keus lähdevaltiona määräytyy Suomen sisäisen verolainsäädännön ja Suomen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tekemien sopimusten mukaan. Rajoitetusti verovelvollisen osakkeista saamaa luovutusvoittona verotettavaa tuloa ei sisäisen lainsäädännön perusteella pidetä Suomesta saatuna tulona eikä tällaista tuloa veroteta Suomessa lukuun ottamatta kiinteistöyhtiöiden osakkeista saatuja luovutusvoittoja.

Osinkotuloa sen sijaan pidetään Suomesta saatuna tulona, ja Suomi voi lähdevaltiona verottaa osinkoa. Euroopan talousalueella asuville luonnollisille ja juridisille henkilöille maksetut osingot voivat kuitenkin olla Suomessa verovapaita tai rajoitetusti veronalaisia. Lisäksi kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyt sopimukset rajoittavat osingon lähdeverotusoikeutta. Kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyjen sopimusten tulokäsitteet vaikuttavat sopimusvaltioiden oikeuteen verottaa jotakin tiettyä tuloa.

Rajoitetusti verovelvollisen verotus

Yleisten ja rajoitetusti verovelvollisten yhdenvertaisen ja yhdenmukaisen kohtelun vuoksi rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetussa laissa (627/1978, *lähdeverolaki*) on säädetty rajoitetusti verovelvollisten Suomesta saamien tulojen verotuksen taso vastaavaksi kuin yleisesti verovelvollisten. Tuloverolain 10 §:n 6 kohdan mukaan Suomesta saatua tuloa on muun ohella osinko, osuuspääoman korko ja muu niihin rinnastettava tulo, joka on saatu suomalaiselta osakeyhtiöltä, osuuskunnalta tai muulta yhteisöltä, sekä osuus suomalaisen yhtiön tuloon.

Lähdeverolain 3 §:n 2 momentin mukaan lain osinkoa koskevaa sääntelyä sovelletaan myös osuuspääoman korkoon, sijoitusrahaston voitto-osuuteen, sijaisosinkoon, peiteltyyn osinkoon ja verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n nojalla lisätyn tulon määräiseen etuun, jonka osakas saa hyväkseen. Pykälän 5 momentin mukaan lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinoverolain 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle, jos osinko olisi kyseisten säännösten

mukaan verovapaa kotimaiselle yhteisölle maksettuna. Lähdeveroa ei ole myöskään suoritettava yhteisön saamasta osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksamasta korosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voittoosuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiaassa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

Lähdeverolain 7 §:n 2 kohdan mukaan lähdeveron määrä on 24,5 prosenttia rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksettavasta sellaisesta osinko-, korko- tai rojaltilulosta, joiden ei katsota kuuluvan lähdeverolain 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla rajoitetusti verovelvollisen yhteisön Suomessa olevaan kiinteään toimipaikkaan. Sääntelyä sovelletaan sekä Euroopan talousalueelle että sen ulkopuolelle sijoittautuneisiin Suomessa rajoitetusti verovelvollisiin yhteisöihin.

Euroopan talousalueella asuvalle rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksettavasta osingosta perittävän lähdeveron määrä on lähdeverolain 7 §:n 3 kohdan mukaan 18,38 prosenttia, kun lainkohdassa tarkemmin säädetty osakeomistusta koskevat edellytykset täyttyvät.

Lähdeverolain 15 §:n 1 momentissa säädetään pääomatulosta perittävän veron määräksi 30 prosenttia. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 50 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosentin mukaan. Pykälän 3 momentissa on säädetty rajoitetusti verovelvollisen yhteisön ja sen Suomessa sijaitsevan kiinteän toimipaikan tuloihin sovellettavaksi tuloverokannaksi 24,5 prosenttia.

Peiteltä osinko

Tuloverolain 33 d §:n mukaan verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua peitellystä osingosta 70 prosenttia on ansiotuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Myös elinkeinoverolain 6 a §:n mukaan peitellystä osingosta 70 prosenttia on veronalaista tuloa.

Osuuskunnan ylijäämänpalautuksen vähennyskelpoisuus

Elinkeinoverolain 18 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan osuuskunnan vähennyskelpoista menoa on osuuskunnan ostojen ja myyntien taikka niihin rinnastettavien suoritusten perusteella jakama ylijäämänpalautus kokonaisuudessaan. Osuuskunta voi säännöksen nojalla vähentää osan voitostaan tai voiton kokonaisuudessaan verotettavaa tuloa laskettaessa.

Osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksama korko rinnastetaan osuuskunnan verotuksessa osinkoon, joten tällainen suoritus ei ole osuuskunnalle vähennyskelpoista menoa.

Edustusmenojen vähennyskelpoisuus

Elinkeinoverolain 8 §:n 8 kohdan mukaan edustusmenojen määrästä on vähennyskelpoista 50 prosenttia. Verotuksessa vähennyskelpoisten edustusmenojen määrää on rajoitettu, koska edustusmenoihin katsotaan niiden luonteen vuoksi sisältyvän myös elanto-kustannukseksi katsottavaa etua.

Edustusmenoina pidetään elinkeinotoimintaan liittyviä, yrityksen ulkopuolisiin henkilöihin, kuten asiakkaisiin tai liiketuttaviin, kohdistuvia vieraanvaraisuudesta tai muusta huomaavaisuudesta aiheutuneita menoja. Edustamisella pyritään liiketoiminnan edistämiseen ja esimerkiksi uusien liikesuhteiden luomiseen tai entisten suhteiden säilyttämiseen ja parantamiseen. Yrityksen omaan henkilökuntaan kohdistuvat menot eivät ole edustusmenoja. Nämä menot ovat yleensä kokonaan vähennyskelpoisia menoja joko palkkamenoina tai muina tulonhankkimismenoina.

Edustusmenoja ovat kaikki menoerät, jotka ovat syntyneet edustustarkoituksessa. Tällaisia ovat esimerkiksi ravintolamenot ja edustuslahjat, edustusmatkoista aiheutuneet matka- ja majoituskulut tai edustustilaisuutta varten palkatun tarjoiluhenkilökunnan palkat. Lisäksi edustusmenoja voivat olla edustamiseen käytetystä omaisuudesta, kuten kiinteistöstä tai veneestä, aiheutuneet menot ja tällaisen omaisuuden hankintamenosta tehdyt poistot.

Korkomenon vähennysoikeuden rajoitus

Vuoden 2013 alusta tuli voimaan uusi elinkeinoverolain 18 a §. Säännöstä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Säännöksen keskeisenä tarkoituksena on turvata Suomen veropohjaa elinkeinoverotuksessa.

Säännöksellä rajoitetaan tiettyjen edellytysten täyttyessä yhteisöjen, avointen yhtiöiden ja kommandiittiyhtiöiden korkomenojen vähennyskelpoisuutta. Säännöksen mukaan korkomenot saadaan vähentää täysimääräisesti korkotulojen määrää vastaavalta osin. Korkotulot ylittävät korkomenot (*nettokorkomenot*) voidaan vähentää täysimääräisesti silloin, kun ne ovat verovuonna enintään 500 000 euroa. Korkovähennysrajoituksia sovelletaan nettokorkomenojen määrään kokonaisuudessaan, kun nettokorkomenot ylittävät 500 000 euroa.

Korkomenojen rajoitus perustuu koron maksajan elinkeinotoiminnan tulokseen, johon on lisätty korkomenot, verotuksessa vähennettävät poistot sekä rahoitusomaisuuden menetykset ja arvomuutokset ja konserniavustuksesta verotuksessa annetussa laissa (825/1986, *konserniavustuslaki*), tarkoitettu saatu konserniavustus. Elinkeinotoiminnan tuloksesta vähennetään annettu konserniavustus. Lisäysten ja vähennysten jälkeistä korkovähennysoikeuden laskentapohjaa voidaan kutsua oikaistuksi elinkeinotoiminnan tulokseksi. Nettokorkomenot eivät ole vähennyskelpoisia siltä osin kuin ne ylittävät 30 prosenttia oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Vähennyskelvottomat nettokorkomenot ovat kuitenkin määrältään enintään etuyhteysyritysten välisten nettokorkomenojen suuruiset.

Korkovähennysoikeuden rajoituksia ei sovelleta silloin, kun verovelvollinen esittää selvityksen siitä, että verovelvollisen oman pääoman suhde tilinpäätöksen mukaiseen taaseen loppusummaan on korkeampi tai yhtä suuri kuin vahvistetun konsernitaseen vastaava suhdeluku. Rajoitussäännöksiä ei sovelleta luotto-, vakuutus- ja eläkelaitoksiin sekä eräiltä osin niiden kanssa samaan konserniin kuuluviin yrityksiin. Vähennyskelvottomat nettokorkomenot voidaan vähentää seuraavien verovuosien tuloista kunkin verovuoden vähennyskelpoisten korkomenojen rajoissa.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennys vuosina 2013—2015

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennystä koskevan lain mukaan osakeyhtiöllä ja osuuskunnalla on oikeus verovuosina 2013—2015 tehdä elinkeinotoiminnan tulostaan työntekijöilleen maksamiinsa tutkimus- ja kehittämistoiminnan palkkoihin perustuva lisävähennys. Lakia sovelletaan verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

Tuotannollisten investointien korotetut poistot 2013—2015

Uusien tehtaiden ja työpajojen sekä tehtaissa ja työpajoissa käytettävien uusien koneiden ja laitteiden hankintamenoista voidaan tehdä säännönmukaisiin poistoihin verrattuna kaksinkertaiset poistot verovuosina 2013—2015. Rakennuksen osalta korotetun poiston saa tehdä sinä verovuonna, jona tehtaana tai työpajana käytetty rakennus on otettu käyttöön, ja sitä seuraavana verovuotena. Tehtaassa tai työpajassa käytettävän uuden koneen tai laitteen osalta korotetun poiston saa vastaavasti tehdä sinä verovuonna, jona kone tai laite on otettu käyttöön, ja sitä seuraavana verovuotena.

Poisto-oikeuden kaksinkertaistaminen merkitsee sitä, että rakennuksen poistamatta olevasta hankintamenosta voidaan tehdä säännönmukaisen seitsemän prosentin poiston sijasta enintään 14 prosentin vuotuinen poisto. Tehtaassa tai työpajassa käytettävän uuden koneen tai laitteen osalta vuotuinen

enimmäispoisto on 50 prosenttia 25 prosentin sijaan.

1.2 Kansainvälinen kehitys ja eräiden valtioiden lainsäädäntö

Yhteisöverokanta ja pääomatulovero

Yhteisöjen tuloverotuksessa yleinen kansainvälinen kehityssuunta on viime vuosina ollut yhteisöverokantojen aleneminen. Kehityksen taustalla on ollut valtioiden välinen verokilpailu.

EU:n jäsenmaissa yhteisöverokannat ovat Taxation trends in the European Union 2013 edition -raportin (Taxation trends -raportti, s. 36-37) mukaan alentuneet vuodesta 1995 vuoteen 2013 noin 35,3 prosentista noin 23 prosenttiin. Yhteisöverokannoissa on EU-alueella merkittävää vaihtelua, mutta alimman ja ylimmän yhteisöverokannan ero on raportin mukaan kuitenkin kaventunut vuodesta 1995 lähtien. Yhteisöverokanta on vuonna 2013 alimmillaan Bulgariassa ja Kyproksessa, joissa se on kymmenen prosenttia ja korkeimmillaan Ranskassa, jossa se on 36,1 prosenttia. Yhteisöverokannat ovat matalimpia uusissa jäsenvaltioissa, joissa verokannat ovat yleisestikin alempia. Yhteisöverokantoja on raportissa vertailtu ottaen huomioon nimellisen yhteisöverokannan lisäksi erilaiset yhteisöjen tuloon kohdistuvat lisämaksut ja -verot.

OECD:n verotietokannan (OECD Tax Database) mukaan yhteisöverokanta on OECD:n jäsenmaissa vuonna 2013 keskimäärin noin 25,5 prosenttia. Esimerkiksi vuonna 2000 yhteisöverokanta on ollut keskimäärin 32,3 prosenttia. OECD:n jäsenmaista yli kymmenen prosenttiyksikön verokannan alennuksia ovat vuodesta 2000 vuoteen 2013 tarkasteltuna tehneet esimerkiksi Saksa, Alankomaat, Irlanti, Kreikka, Tšekkoslovakia ja Kanada. Suomessa on vastaavana ajankasana alennettu yhteisöverokantaa viidellä prosenttiyksiköllä. OECD:n jäsenmaista yhteisöverokanta on vuonna 2013 alhaisimmillaan Irlannissa, jossa se on 12,5 prosenttia ja korkeimmillaan Yhdysvalloissa, joissa se on 39,1 prosenttia.

Suomen yhteisöverokanta on vuonna 2013 samalla tasolla kuin monissa läntisen Euroopan valtioissa, mutta korkeampi kuin Baltian ja muiden itäisen Euroopan maiden sekä Irlannin verokanta. Yhteisöverokanta vuonna 2013 on Virossa 21 prosenttia sekä Liettuaissa ja Latviassa 15 prosenttia. Pohjoismaista yhteisöverokanta on Ruotsissa 22 prosenttia, Tanskassa 25 prosenttia ja Norjassa 28 prosenttia.

Yhteisöverokantojen aleneminen on Taxation trends -raportin mukaan johtanut EU-alueella yhteisöveron pienempään tuottoon, jota on toisaalta pyritty kompensoimaan laajentamalla veropohjaa. Raportin mukaan nimellisten yhteisöverokantojen alentuminen on EU-alueella kuitenkin viime vuosina hidastunut. Tähän on vaikuttanut muun ohella euroalueen talouskriisi.

Yhteisöjen tosiasialliseen veroasteeseen vaikuttaa nimellisen verokannan ohella myös erilaiset veropohjaa koskevat erityissäännökset, kuten tutkimus- ja kehitystoiminnan menojen tai korkomenojen vähentäminen verotuksessa tai aineettomien oikeuksien tuottamien tulojen veronalaisuus. Tosiasiallisen veroasteen kattava ja luotettava kansainvälinen vertailu on hankalaa.

Pääomatulon verokannan kansainvälinen vertailu ei ole yksiselitteistä johtuen Suomessa sovelletusta eriytetystä tuloverojärjestelmästä, jossa pääomatulot muodostavat oman yhtenäisen tulolajinsa. Tällaista järjestelmää, jossa pääomatulojen verotus on eriytetty ansiotulojen ja yhteisöjen tuloverotuksesta, sovelletaan Suomen lisäksi Ruotsissa, jossa pääomatulon verokanta on 30 prosenttia ja Norjassa, jossa verokanta on 28 prosenttia. Useissa muissa Euroopan valtioissa pääomatuloja ei veroteta yhtenä tulolajina, vaan tulotyyteittäin erilaisilla verokannoilla. Tällöin osinkotulon verotuksessa sovelletaan yleensä erityisiä säännöksiä ja verokantoja. OECD:n verotietokannasta käy ilmi, että OECD:n jäsenmaissa osinkotulon verokanta on vuonna 2013 keskimäärin noin 27,7 prosenttia. Osinkotulon verokanta on OECD:n verotietokannan mukaan vuonna 2013 esimerkiksi Alankomaissa 25 prosenttia, Isossa-Britanniassa 30,6 prosenttia ja Saksassa 26,4 prosenttia.

Osingonjako eräissä valtioissa

Luonnollisen henkilön saama osinko

EU-jäsenvaltioissa luonnollisia henkilöitä verotetaan osinkotuloista, mutta verotus tapahtuu yleensä muuhun tuloon verrattuna alemmalla verokannalla.

Ruotsissa luonnollisten henkilöiden osinkotulot ovat pääomatuloa, jota verotetaan eriytettyssä tuloverojärjestelmässä yleisellä 30 prosentin verokannalla. Osinkotuloista ei makseta veroa kunnille. Tulon hankkimisesta aiheutuneet menot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia.

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko on kokonaan veronalaista tuloa. Noteeraamattomasta yhtiöstä saadusta osingosta 5/6 on veronalaista tuloa. Huojennusta voidaan soveltaa myös ulkomailta saadun osingon verotuksessa, jos osinkoa jakava yhteisö on tulostaan verovelvollinen ja verotus vastaa Ruotsin yhteisöveron tasoa.

Niin sanotusta harvainyhtiöstä (*fåmansföretag*) saatu osinkotulo voidaan tietyin edellytyksin verottaa osittain ansiotulona. Sääntelyn tarkoituksena on estää työtulona pidettävien tulojen verottaminen pääomatulona. Osittaisen ansiotuloverotuksen piiriin kuuluu harvainyhtiön osakas, joka itse tai hänen läheisensä, on verovuoden tai jonkun lähinnä edeltävän viiden verovuoden aikana toiminut merkittävässä määrin yhtiössä. Pääasiallisesti harvainyhtiöitä ovat yhtiöt, joiden äänivallan enemmistön tuottavat osakkeet omistaa enintään neljä osakasta. Julkisesti noteerattu yhtiö ei kuitenkaan voi olla harvainyhtiö. Harvainyhtiön osakkaalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä, joka suoraan tai epäsuorasti omistaa osakkeita yhtiössä. Henkilöä ja hänen läheisiään voidaan pitää yhtenä osakkaana.

Harvainyhtiöitä koskevassa sääntelyssä osakkeiden normaalin pääomatuoton ylittävä voitonjako verotetaan ansiotulona. Normaalin pääomatuoton määrää vastaavasta osasta osinkotuloa 2/3 on veronalaista pääomatuloa. Normaalin pääomatuoton määrän ylittävää osinkoa pidetään veronalaisena ansiotulona. Pääomatuoton rajamäärä voidaan laskea osakkohtaisesti kahdella eri tavalla ja osakas voi valita näistä itselleen edullisemman tavan. Kaavamaisella tavalla lasketun pääoma-

tuoton rajamäärä vuonna 2013 on yhtiökohtaisesti 143 275 kruunua. Rajamäärä voidaan vaihtoehtoisesti laskea yksilöllisesti perustuen pääasiassa osakkeiden hankintamenuun liittäytynä osakkaan yhtiöön tekemällä lisäsiioituksella.

Tanskassa osinkotuloja käsitellään eriyte-tyssä tuloverojärjestelmässä omana tulolajina yhdessä osakkeiden luovutusvoittojen kanssa. Näitä osaketuloja verotetaan 27 prosentin verokannalla 48 300 Tanskan kruunun määrään asti ja sen ylittävältä osalta 42 prosentin verokannalla. Osinkoverotukseen ei liity verovapaata osaa, eikä osinkoja myöskään veroteta ansiotulona.

Saksassa osinkotulot ovat kokonaisuudessaan veronalaista tuloa. Luonnollisten henkilöiden yksityisistä sijoituksista, joita ei pidetä liikeomaisuutena, peritään kiinteän lähdeveroprosentin mukainen vero. Verokanta on 25 prosenttia ja solidaarisuusverolla lisätynä 26,38 prosenttia. Osinkotulosta ei tällöin vähennetä tulon hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia, mutta verovelvollinen saa hyväkseen 801 euron suuruisen yleisen vähennyksen. Jos kiinteä lähdevero ylittää verovelvollisen marginaaliveroprosentin mukaan määräytyvän veron määrän osinkotulo voidaan verovelvollisen vaatimuksesta verottaa yhdessä verovelvollisen muiden tulojen kanssa, jolloin osingosta maksettava vero määräytyy henkilön marginaaliveroprosentin mukaan. Jos osingot ovat luonnollisen henkilön liiketoiminnan tuloa, osingosta 60 prosenttia on veronalaista tuloa ja vastaavasti 60 prosenttia tulon hankkimisesta aiheutuneista menoista on vähennyskelpoista verotuksessa. Ulkomailta saatua osinkotuloa verotetaan pääasiassa samoin kuin kotimaasta saatua osinkotuloa.

Isossa-Britanniassa luonnollisen henkilön saamien osinkotulojen verotuksessa sovelletaan yhtiöveron hyvitysjärjestelmää. Osinkotuloihin liittyvä yhtiöveron hyvitys on 1/9 osingon määrästä. Yhtiöveron hyvitystä ei makseta osingon saajalle rahana, vaikka verovelvollisen suoritettavan veron määrä olisi hyvitystä alempi. Osinkotulojen verokanta vaihtelee saadun osingon ja yhtiöveron hyvityksen määrän mukaan. Verokanta on kymmenen prosenttia, jos osingon ja yhtiöveron hyvityksen määrä on 34 370 puntaa, tämän

määrän ylittävältä osalta 32,5 prosenttia 150 000 puntaan saakka ja 150 000 punnan ylittävältä määrältä 42,5 prosenttia. Kun osingon verokanta on kymmenen prosenttia, osingonsaaja ei käytännössä suorita osingosta veroa.

Yhtiöveron hyvitysjärjestelmää sovelletaan tietyissä tilanteissa myös ulkomailta saatuihin osinkotuloihin. Järjestelmän soveltaminen edellyttää, että osingonsaaja on Isossa-Britanniassa asuva luonnollinen henkilö tai muu erikseen määritelty henkilö, joka omistaa osinkoa jakavasta yhtiöstä alle kymmenen prosenttia. Osinkoa jakavan yhtiön edellytetään lisäksi muun muassa asuvan valtiossa, jonka kanssa Isolla-Britannialla on syrjintäkieltoartiklan sisältävä kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus.

Ranskassa osinkotuloja verotetaan osana verovelvollisen kokonaistuloja progressiivisessa tuloverojärjestelmässä. Kokonaistulojen yhteismäärästä vähennetään verotuksessa vähennyskelpoiset menot ja nettotulota verotetaan progressiivisella asteikolla. Ranskassa pidetään osinkona suorituksia, jotka on saatu yhteisöverovelvollisilta yhtiöiltä ja muiden yhtiöiden voittoja verotetaan suoraan näiden osakkaiden tulona.

ETA-alueelta sekä valtioista, joiden kanssa Ranskalla on kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskeva sopimus, saatuja osinkoja verotetaan kuten kotimaasta saatuja osinkoja. Tällöin kuitenkin edellytetään, että osinkoa jakava ulkomainen yhteisö on velvollinen suorittamaan tulostaan veroa, joka vastaa yhteisöverotuksen tasoa Ranskassa. Muissa tilanteissa ulkomailta saatu osinko on kokonaan veronalaista tuloa.

Norjassa osinkotulojen verotus perustuu niin sanottuun normaalituoton malliin, jossa normaalituottoa vastaavaan osuuteen osinkotuloista kohdistuu vain yhdenkertainen verotus (yhtiön maksama vero). Osingonsaajan normaalituoton ylittävää osinkoa verotetaan kiinteällä 28 prosentin verokannalla. Ulkomailta saatua osinkoa verotetaan samoin kuin kotimaasta saatua osinkoa.

Osingon verotus on käytännössä toteutettu siten, että luonnollisen henkilön saamasta osinkotulosta vähennetään laskennallinen määrä. Vähennettävä määrä lasketaan osake-

kohtaisesti ja se perustuu osakkeen hankintahintaan lisättynä korolla, jonka katsotaan vastaavan riskittömän investoinnin verojen jälkeistä tuottoa. Korkokannan päättää vuosittain valtionvarainministeriö. Vuoden 2012 korkokanta oli 1,1 prosenttia. Vähennyksen saa sekä kotimaisesta että ulkomaisesta yhtiöstä saadun osingon verotuksessa. Vero-vuonna käyttämättä jääneen vähennyksen voi käyttää myöhemmänä vuonna.

Virossa yhtiöt eivät maksa nettotulostaan veroa, vaan yhtiöön jätetyt voittovarot ovat verovapaita. Osinkoa jakavalle yhtiölle määrätään tulovero jaetun osingon perusteella. Veroa määrätään yhtiölle 21/79 (noin 26,6 prosenttia) jaetun osingon määrästä. Verokanta on alenemassa 20/80 vuodesta 2015 alkaen. Yksityishenkilöiden verokanta on 21 prosenttia, mutta osingot ovat verovapaita, koska yhtiön katsotaan maksaneen niihin kohdistuvan veron. Ulkomailta saatua osinkoa verotetaan samoin kuin kotimaasta saatua osinkoa.

Alankomaissa luonnollisen henkilön tulot verotetaan kolmessa ryhmässä. Ryhmässä 1 verotetaan ansiotulo progressiivisen asteikon mukaan. Osinkotuloja verotetaan kiinteällä 25 prosentin verokannalla ryhmässä 2, jos verovelvollisella on viiden prosentin omistusosuus yhtiössä. Osingot yhtiöistä, joissa omistusosuus on alle viisi prosenttia, verotetaan ryhmässä 3 kaavamaisen laskentasäännön eikä todellisen tulon mukaan. Tulon määräksi vahvistetaan neljä prosenttia osakkeiden arvon vuoden alun ja lopun keskiarvosta. Tuloa verotetaan kiinteällä 30 prosentin verokannalla. Ulkomailta saatua osinkoa verotetaan pääasiassa samoin kuin kotimaasta saatua osinkoa.

Yhtiöiden väliset osingot

Yhteisön saamien osinkojen ketjuverotus on eri maissa yleensä osittain poistettu säättämällä osinko verovapaaksi, jos osingonsaaja omistaa vähintään kymmenen prosentin osuuden osinkoa jakavasta yhtiöstä. Verovapautta ei tavallisesti ole ulotettu pieniin omistuksiin eli niin sanottuihin portfoliosijoituksiin. Verovapaus saattaa myös edellyttää tiettyä vähimmäisomistusaikaa, esimerkiksi yhtä vuotta ja osinkotulon perusteena olevan osa-

keomistuksen liittymistä osingonsaajan liiketoimintaan.

Ruotsissa kotimaiselta yhtiöltä saadut osingot ovat verovapaita, jos osakkeet liittyvät elinkeinotoimintaan lukuun ottamatta vaihtomaisuutena pidettäviä osakkeita. Elinkeino-toimintaan liittyvinä osakkeina pidetään osakkeita, jotka ovat liiketoiminnan pysyviä varoja ja täyttävät jonkun seuraavista edellytyksistä: osakkeet ovat muita kuin julkisesti noteerattuja tai osakkeet oikeuttavat vähintään kymmenen prosentin osuuteen yhtiön äänivallasta tai osakkeiden omistus liittyy omistajan tai sitä lähellä olevan yhtiön liiketoimintaan. Julkisesti noteerattujen osakkeiden osalta verovapaus edellyttää lisäksi vähintään vuoden pituista omistusaikaa. Asunto-osakeyhtiön osakkeita ei pidetä elinkeinotoimintaan liittyvinä.

EU-jäsenvaltiossa asuvalta yhtiöltä saadut osingot ovat verovapaita, jos osakkeet ovat edellä kuvatuin tavoin elinkeinotoimintaan liittyviä ja osingonsaaja omistaa vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta. EU-jäsenvaltiossa asuvana yhtiönä pidetään yhtiötä, jolla on tietty oikeudellinen muoto, jonka kotipaikka kyseessä olevan jäsenvaltion verolainsäädännön mukaan on tässä valtiossa, jonka kotipaikka ei ole kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen perusteella unionin ulkopuolella olevassa valtiossa ja joka on velvollinen suorittamaan tiettyä veroa ilman mahdollisuutta valita muunlaista verotusta.

Sijoitusyhtiöiden saama osinkotulo on kokonaisuudessaan veronalaista tuloa. Sijoitusyhtiöinä pidetään yhtiöitä, joiden pääasiallisena tehtävänä on hallinnoida arvopapereita ja tarjota osakkailleen mahdollisuus sijoittaa riskiä hajauttaen laajasti eri yhtiöiden arvopapereihin. Sijoitusyhtiöinä voidaan pitää vain yhtiöitä, joiden osakkaina on lukuisia yksityishenkilöitä.

Tanskassa kotimaisen yhtiön toiselta kotimaiselta yhtiöltä saamat osingot ovat verovapaita, jos osingonsaaja omistaa vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta. Sääntelyä sovelletaan myös ulkomailta saatuihin osinkoihin, jos osinkoihin sovelletaan Emo-tytäryhtiödirektiiviä tai kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyä sopimusta. Osingot ovat

verovapaita myös silloin, jos osingonsaajaan ja osingon jakavaan yhtiöön sovelletaan Tanskan konserniverotusta koskevaa sääntelyä. Portfolio-osingot ovat veronalaisia ja verokanta on 25 prosenttia.

Norjassa Euroopan talousalueella asuvasta yhtiöstä saatu osinko on verovapaita lukuun ottamatta osingosta laskettua kolmen prosentin määrää, joka lasketaan mukaan verotettavaan tuloon. Osinko on kuitenkin täysin verovapaita, jos osingonsaaja omistaa yli 90 prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakkeista ja vastaavan osuuden yhtiön osakkeiden tuotamasta äänimäärästä.

Muut ulkomailta saadut osingot ovat edellä kuvatuin tavoin verovapaita, jos osingonsaaja on omistanut vähintään kahden vuoden ajan vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Lisäksi edellytetään, että osinkoa jakava yhtiö on ollut velvollinen suorittamaan veroa, joka on vähintään 2/3 vastaavasta Norjan verosta. Matalan verotuksen valtion määritelmä on osinkoverotuksessa vastaava kuin väliyh-teisölainsäädännössä.

Virossa osakeyhtiöt eivät maksa veroa nettotulostaan, vaan vain jaetusta osingosta. Yhtiöiden välisten osinkojen moninkertainen verotus poistetaan sääntelyllä, jonka mukaan yhtiön jakamaa osinkoa ei veroteta, jos kyse on tytäryhtiöltä saadun osingon edelleen jakamisesta. Sääntely koskee tilanteita, joissa edelleen jaettava osinko on saatu yhtiöltä, jonka osakepääomasta tai äänimäärästä osingon saaja omistaa vähintään kymmenen prosenttia. Lisäksi edellytetään, että osinkoa jakava yhtiö on kotimainen tai asuu Euroopan talousalueella tai Sveitsissä ja on siellä verovelvollinen. Osinko on vastaavasti verovapaita myös silloin, kun osinkoa jakava yhtiö asuu muualla kuin Euroopan talousalueella tai Sveitsissä ja sen voittoa verotetaan kyseisessä valtiossa tai osinkoihin kohdistuu lähdevero. Jos edellä kuvatut edellytykset jäävät täyttymättä osinko on veronalaista edelleen jaon tapahtuessa. Ulkomailta saadusta osingosta ulkomaille maksettu lähdevero kuitenkin hyvitetään tällöin.

Saksassa kotimaasta ja ulkomailta saadut osingot ovat, lukuun ottamatta veronalaiseksi tuloksi luettavaa viiden prosentin osaa, verovapaita jos osingonsaaja omistaa vähintään

kymmenen prosentin osuuden osingon jakavan yhtiön osakepääomasta. Osingon viiden prosentin veronalaisen osuuden oletetaan vastaavan osakkeisiin liittyviä kustannuksia, jotka vastaavasti ovat kokonaan vähennyskelpoisia. Yhteisöverokanta on Saksassa 15 prosenttia, johon lisätään 2,5 prosentin solidaarisuusmaksu, jolloin veroprosentiksi muodostuu 15,83 prosenttia.

Isossa-Britanniassa yhteisön toiselta yhteisöltä saamat osingot on pääosin vapautettu verosta riippumatta siitä, onko osingonjakaja kotimainen vai ulkomainen yhteisö. Osinkojen verovapaus koskee sekä suorasijoitus- että portfolio-osinkoja. Osingon verovapaus edellyttää, että jako tapahtuu varoista, joita voidaan jakaa osinkona sillä hetkellä, kun jako tapahtuu. Osingot luokitellaan veropaustarkastelua varten eri kategorioihin, joihin kaikkiin sovelletaan erilaisia veronkiertoa ehkäiseviä säännöksiä.

Osingon saava yhtiö voi myös valita, ettei sen saamaan osinkoon sovelleta osinkojen verovapautta koskevaa sääntelyä, jolloin osinkoa käsitellään veronalaisena tulona. Valinnalla voi olla merkitystä tietyissä kansainvälisen verotuksen tilanteissa.

Pienten yhtiöiden saamien osinkojen verovapaus edellyttää, että osingonjakaja on kotimainen yhtiö tai asuu valtiossa, jonka kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus, jos sopimusta sovelletaan osingonjakajaan ja kyseinen sopimus sisältää syrjäntäkieltosäännöksen. Viimeksi mainitussa tilanteessa osingonjakaja ei kuitenkaan voi olla kaksoisasuja. Lisäksi edellytetään, ettei osinkotulo liity veronkiertoon.

Ranskassa kotimaasta ja ulkomailta saatu osinkotulo on veronalaista tuloa. Osingosta 95 prosenttia voi kuitenkin olla verovapaata, jos yhtiö valitsee verotuksessaan sovellettavaksi tällaisen sääntelyn. Osinkotulon efektiivinen verokanta on tällöin 1,72 prosenttia. Sääntelyn voi valita Ranskassa yhteisöverovelvollinen osingon maksaja sekä ulkomaisen yhteisön Ranskassa oleva kiinteä toimipaikka. Lisäksi sitä voidaan soveltaa ulkomailta saatuu osinkoon. Sääntelyn soveltaminen edellyttää, että osingonsaaja on omistanut vähintään viisi prosenttia osinkoa jaka-

van yhtiön osakepääomasta vähintään kahden vuoden ajan.

Konserniverotusta koskevan sääntelyn mukaiseen ryhmään kuuluvien yhtiöiden väliset osingot ovat verovapaita.

Alankomaissa osinkotulo on verovapaata, jos osingonsaaja omistaa osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta vähintään viisi prosenttia tai tämän omistamat osakkeet oikeuttavat vähintään viisi prosenttiin yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Säännöstä sovelletaan edellyttäen, että osinkoa jakava yhtiö asuu EU-jäsenvaltiossa ja tuon valtion kanssa tehty sopimus kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi sisältää osingon lähdeveron vähentämistä koskevan säännöksen perustuen äänimääräosuuteen. Lisäksi edellytetään, että omistetut osakkeet liittyvät liiketoimintaan eikä kyse ole vain portfoliosijoituksesta.

Itävallassa kotimaiset osingot ovat verovapaita omistusosuudesta riippumatta. Osakeomistuksiin liittyvät kustannukset eivät sen sijaan ole verotuksessa vähennyskelpoisia. Emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitetuista yhtiöistä saatu osinko on verovapaa, kun osingonsaaja on omistanut osinkoa jakavan yhtiön pääomasta vähintään kymmenen prosenttia vuoden ajan. Osinko on samoin edellytyksin verovapaa myös silloin, kun se on saatu EU:n ulkopuolelta ja osinkoa jakava yhteisö on verrattavissa itävaltalaiseen yhteisöön. Verovapauden sijaan voidaan soveltaa hyvitysmenettelmää, jolloin osinkotulosta maksettavasta verosta hyvitetään ulkomailla maksettu yhteisövero. Hyvitysmenetelmän soveltamisen tarkoituksena on estää verovapaus tilanteissa, joissa osinkoa jakavaan yhteisöön kohdistunut verotus on ollut alhainen. Alhaisena verotuksen tasona pidetään alle 15 prosentin verotusta.

Myös ETA-valtioista saatu portfolio-osinko on verovapaa ilman omistusaikaan perustuvaa rajoitusta. Myös näissä tilanteissa voidaan soveltaa verovapauden sijaan hyvitysmenettelmää, jos verotuksen taso osinkoa jakavan yhteisön kotivaltiossa on yli kymmenen prosenttia alempi kuin yhteisövero Itävallassa. Myös muista EU:n ulkopuolisista valtioista saatu portfolio-osinko on verovapaa, jos osinkoa jakava yhteisö on verrattavissa itävaltalaiseen yhteisöön ja asuu valtiossa, jonka kanssa Itävalalla on kattava kes-

kinäistä virka-apua koskeva sopimus. Myös tällöin voidaan soveltaa verovapauden sijaan hyvitysmenetelmää, jos verotuksen taso osinkoa jakavan yhteisön kotivaltiossa on yli kymmenen prosenttia alempi kuin yhteisöverot Itävallassa tai jos ulkomaisen yhteisön tuloon sovelletaan laajasti verovapautta koskevia säännöksiä.

Varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta eräissä valtioissa

Ruotsissa osingon käsite on verotuksessa laaja. Verotuksessa varojenjako osakeyhtiöstä on pääsääntöisesti osinkotulota riippumatta siitä, jaetaanko varoja vapaasta tai sidotusta omasta pääomasta. Osakkeen hankintamenoa ei vähennetä varojenjaosta. Osinkoa on varojenjako Ruotsin yhtiölainsäädännössä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta ("överkursfonden"). Varojenjako yhtiön purkamisessa ja yhtiön omien osakkeiden lunastamisessa verotetaan pääasiassa luovutuksena.

Tanskan verotuksessa osingon käsite on niin ikään laaja. Varojenjako osakeyhtiöstä on pääsääntöisesti osinkotulota riippumatta siitä, jaetaanko varoja vapaasta tai sidotusta omasta pääomasta. Osakkeen hankintamenoa ei vähennetä varojenjaosta. Sidotun oman pääoman alentamista voidaan kuitenkin hakemuksesta verottaa luovutuksena esimerkiksi tilanteessa, jossa pääoman palautukselle on perusteltu liiketaloudellinen syy. Yhtiön omien osakkeiden lunastamisessa jaettuja varoja pidetään verotuksessa pääsääntöisesti osinkona, eikä osakkeen hankintamenoa vähennetä varojenjaosta. Myös yhtiön purkamisessa jaettuja varoja pidetään verotuksessa osinkona ilman osakkeiden hankintamenosta tehtävää vähennystä. Varojenjako purkamisessa verotetaan kuitenkin luovutuksena osakkeiden hankintamenosta tehtävine vähennyksineen, jos varat jaetaan purkamisen loppuunsaattamisvuonna tai jos luovutuksena verottamiseen on hakemuksesta saatu lupa perustelluista syistä.

Osuuskunnan vähennyskelpoinen ylijäämä eräissä valtioissa

Ruotsissa osuuskunta on osakeyhtiön tapaan erillinen verovelvollinen ja osuuskuntia verotetaan pääosin osakeyhtiötä vastaavin säännöksiin. Osuuskuntiin sovelletaan kuitenkin tietyillä edellytyksillä yhdenkertaista verotusta, sillä ostohyvityksenä ja lisähintana maksettu voitonjako on osuuskunnalle vähennyskelpoista menoa. Tällainen tulo tulee käytännössä verotettua jäsenen tulona. Osuuskunta voi jakaa vähennyskelpoisena voittona tietyin edellytyksin myös sijoitusten perusteella jakaman ylijäämän.

Osuuskuntia koskevia erityissäännöksiä sovelletaan sellaisiin osuuskuntiin, jotka ovat jäsentensä suhteen avoimia ja joissa sovelletaan yhtäläistä äänioikeutta. Avoimessa osuuskunnassa osuuskunta ei voi evätä jäseneksi pääsyä ilman erityistä syytä huomioon ottaen harjoitetun toiminnan luonne tai laajuus, osuuskunnan tarkoitus tai muu syy. Yhtäläisellä äänioikeudella tarkoitetaan sitä, että jokaisella jäsenellä on yksi ääni.

Norjassa osuuskuntia pidetään erillisinä verovelvollisina, joihin sovelletaan pääasiassa samoja verosäännöksiä kuin osakeyhtiöihin. Pääsäännön mukaan osuuskunnan varojenjako kohdellaan verotuksessa vastaavalla tavalla kuin osakeyhtiön osingonjakoa. Perinteisiin maatalous-, kalastus-, ja kuluttajasektorin osuuskuntiin sovelletaan kuitenkin erityisiä säännöksiä, joiden mukaan jäsenten ostoihin ja myynteihin perustuvaa varojenjako ei käsitellä osinkona, vaan osuuskunnan vähennyskelpoisena menona, joka voidaan kuitenkin vähentää vain jäsenkaupasta saadusta tulosta. Jäsenkaupan ylittävältä osalta varojenjako ei ole vähennyskelpoista menoa, mutta tällaiseen varojenjako ei kuitenkaan sovelleta osinkoa koskevia säännöksiä.

Perinteisen maatalous-, kalastus-, ja kuluttajasektorin osuuskunnan ostoihin ja myynteihin perustuva varojenjako on jäsenenä olevalle yritykselle veronalaista tuloa. Yrityksenä pidetään tässä yhteydessä myös yksityistä elinkeinonharjoittajaa. Sen sijaan varojenjako ei ole muulle luonnolliselle henkilölle veronalaista tuloa, ei myöskään silloin, kun jaettavien varojen määrä ylittää osuus-

kunnan verotuksessa vähennyskelpoisena menona vähennettävän määrän.

Muiden osuuskuntien kuin perinteisten maatalous-, kalastus- ja kuluttajasektorin osuuskuntien verotuksessa varojenjakoa kohdellaan vastaavalla tavalla kuin osakeyhtiöiden osingonjakoa. Myös osuuspääomalle maksettavaan korkoon sovelletaan osinkoa koskevia säännöksiä. Alle 100 Norjan kruunua pienemmät osuuspääoman korot on vapautettu verosta.

Saksassa taloudellisia tarkoituksia palvelevat osuuskunnat ovat velvollisia maksamaan yhteisöveroa. Tiettyä tarkoitusta varten perustetut osuuskunnat ovat erityisten huojennusten piirissä. Tällaisia osuuskuntia ovat esimerkiksi metsäalalla ilman kaupallista toimintaa ja tiettyjen edellytysten täytyessä maataloudessa toimivat osuuskunnat.

Osuuskuntia verotetaan lähtökohtaisesti vastaavalla tavalla kuin osakeyhtiöitä, mutta osuuskunnan jakama palautus muille kuin jäsenille on vähennyskelpoista elinkeinotoiminnan kuluja osuuskunnan verotuksessa. Jäsenille jaettu palautus on vähennyskelpoista kuluja vain siihen määrään asti, joka vastaa jäsenkaupassa syntynyttä tuloa. Pääomatuloksi määritelty varojenjakoa on saajalle kokonaisuudessaan pääomatuloa. Hinnan alennukset, kuten suorat alennukset ja bonukset, eivät ole varojenjakoa, vaan elinkeinotoiminnan menoja.

1.3 Osinkoverotukseen vaikuttava EU:n lainsäädäntö

EU-oikeus vaikuttaa jäsenvaltioiden kansallisiin verojärjestelmiin ja verolainsäädäntöön Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja direktiivien kautta. Osinkoverotusta koskevaan sääntelyyn vaikuttaa emoyhtiödirektiivi, minkä lisäksi on otettava huomioon SEUT:n vapausoikeuksia koskeva sääntely. SEUT:n vapausoikeuksia ovat sijoittautumisoikeus, pääomien vapaa liikkuvuus, työvoiman vapaa liikkuvuus ja palveluiden vapaa tarjonta, joista kaksi ensin mainittua vaikuttavat osinkoverotukseen. Vapausoikeuksien lisäksi SEUT sisältää valtiontukisäännösten, jolla on tietyissä tilanteissa merkitystä verolainsäädännössä.

Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) myötä jäljempänä kuvattu vapaata sijoittautumisoikeutta ja pääomien vapaata liikkumista koskeva sääntely ulottuu myös ETA-alueelle.

Sijoittautumisoikeus ja pääomien vapaa liikkuvuus

SEUT:n 49 artiklan ja ETA-sopimuksen 31 artiklan sijoittautumisoikeutta koskeva sääntely kieltää rajoitukset, jotka koskevat jäsenvaltion kansalaisen vapautta sijoittautua toisen jäsenvaltion alueelle. Sääntely koskee sekä luonnollisia henkilöitä että yhtiöitä.

SEUT:n 63 artiklan ja ETA-sopimuksen 40 artiklan pääomien vapaata liikkuvuutta koskeva sääntely kieltää rajoitukset, jotka koskevat pääomanliikkeitä jäsenvaltioiden välillä. SEUT:n 63 artikla kieltää lisäksi rajoitukset, jotka koskevat pääomanliikkeitä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä.

Osinkoverotuksen näkökulmasta sekä sijoittautumisoikeus että pääomien vapaa liikkuvuus koskevat EU- tai ETA-jäsenvaltioista toiseen maksettavia osinkoja. Niin sanotuissa kolmansissa valtioissa asuviin henkilöihin, joiden kotipaikka on muualla kuin EU-jäsenvaltiossa, sovelletaan vain pääoman vapaan liikkuvuuden periaatetta.

Euroopan unionin tuomioistuimen (EU-tuomioistuin) oikeuskäytännöllä on suuri merkitys vapausoikeuksien sisällön tulkinnassa. EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sijoittautumisoikeus koskee ensisijaisena vapausoikeutena tilanteita, joissa toisella osapuolella on määräysvalta toiseen osapuoleen. Vapaata sijoittautumisoikeutta on tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä sovellettu tilanteissa, joissa yhteisö on omistanut toisesta yhteisöstä sellaisen osuuden, joka antaa sille vaikutusvallan kyseisen yhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä sen toiminnasta. Periaate on todettu esimerkiksi asiassa C-303/07 Aberdeen Property Fininvest Alpha Oy annetun tuomion kohdassa 34. Asiassa oli kyse Luxemburgissa asuvalle SICAV -muotoiselle emoyhtiölle Suomesta maksettavasta osingosta perittävää lähdeverosta. Lisäksi tuomiossa vahvistettiin tulkinta, jonka mukaan sijoittautumisoikeutta voitiin soveltaa, kun ulkomainen yh-

teisö oli samassa tilanteessa kuin kotimainen yhteisö, vaikka ulkomainen yhteisö ei ollut emo-tytäryhtiödirektiivin mukainen yhtiö.

EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä pääomien vapaata liikkuvuutta sovelletaan, kun omistus yhteisöstä ei tuota edellä kuvattua vaikutusvaltaa. Pääomien vapaata liikkuvuutta on tuomioistuimen oikeuskäytännössä sovellettu esimerkiksi tilanteissa, joissa omistetaan alle kymmenen prosentin osuus yhtiön pääomasta tai osakkeista, jotka oikeuttavat alle kymmenen prosentin osuuteen yhtiön äänivallasta. Alle kymmenen prosentin omistuksissa on kyse portfolio-sijoituksista. Pääomien vapaata liikkuvuutta sovellettiin esimerkiksi asiassa C-436/08, Haribo Lakritzen Hans Riegel Betriebs GmbH, jossa oli kyse muun ohella ETA-jäsenvaltioissa asuvilta yhtiöiltä ja kolmansissa maissa asuvilta yhtiöiltä saatujen portfolio-osinkojen verovapaudesta.

EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan verotus on vapaan sijoittautumisoikeuden vastaista, jos kahta samanlaisessa asemassa olevaa henkilöä verotetaan valtioiden rajan ylittävässä toiminnassa siten, että toinen on verotuksellisesti epäedullisemmassa asemassa. Tällöinkin erilainen verotus voi kuitenkin olla sallittua oikeuttamisperusteella. Oikeuttamisperuste voidaan hyväksyä, jos se on perusteltu yleistä etua koskevista pakottavista syistä ja sillä voidaan suhteellisuusperiaatteen mukaisesti taata kyseessä olevan tavoitteen toteutuminen eikä toisaalta ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi.

Emo-tytäryhtiödirektiivi

Osingot ja muut jaetut voitot, joita tytäryhtiöt maksavat emoyhtiöilleen, on vapautettu verosta emo-tytäryhtiödirektiivissä. Sääntelyn tavoitteena on välttää tulosten monenkerainen verotus emoyhtiön tasolla. Direktiivi edellyttää, että emoyhtiön sijaintijäsenvaltion on joko jätettävä verottamatta direktiivissä tarkoitettu voitonjako tai sallittava emoyhtiön vähentää veronsa määrästä tytäryhtiön tästä voitosta maksamaa veroa vastaava osuus. Tämän lisäksi direktiivissä on edellytetty, että jaettu voitto on kokonaan vapautettu lähdeverosta tytäryhtiön sijaintivaltiossa.

Emo-tytäryhtiödirektiivi koskee vain suorasijoitusosinkoja eli tilanteita, joissa osingonsaaja hallitsee välittömästi vähintään kymmentä prosenttia osinkoa jakavan yhtiön pääomasta. Direktiiviin sisältyvä omistussosuutta koskeva vaatimus on vähimmäisvaatimus ja jäsenvaltiot voivat kansallisessa lainsäädännössään omaksua pienemminkin omistussosuusvaatimuksen. Direktiivissä on annettu mahdollisuus korvata tämä pääomaisuutta koskeva edellytys äänioikeuksien hallintaa koskevalla edellytyksellä.

Direktiivin kattamia yhtiöitä ovat esimerkiksi osakeyhtiöt, eurooppayhtiöt ja yleensä myös osuuskunnat. Yhtiön verotuksellisen kotipaikan on oltava jonkin EU-valtion verolainsäädännön mukaan kyseisessä valtiossa eikä kotipaikka voi olla kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan EU:n ulkopuolella. Direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävät esimerkiksi sellaiset yhtymät, jotka eivät ole yhteisöverovelvollisia.

1.4 Nykytilan arviointi ja keskeiset ehdotukset

Yhteisöverokanta ja pääomatulovero

Yhteisöverokanta on Suomessa ollut vuoden 2012 alusta 24,5 prosenttia. Vuonna 2005 toteutetusta yritys- ja pääomaverouudistuksesta alkaen yhteisöverokanta oli 26 prosenttia. Vuoden 2005 uudistuksen taustalla olivat Euroopan unionin perustamisopimuksesta johtuvat paineet luopua yhtiöveron hyvitysjärjestelmästä.

Yhteisöverokannat ovat edellä kuvatulla tavalla alentuneet useissa maissa. Eurostatin Taxation trends -raportin, s. 38 mukaan EU:n jäsenvaltioissa yhteisöverokanta on vuonna 2013 noin 23 prosenttia. OECD:n verotietokannan mukaan OECD:n jäsenmaissa yhteisöverokanta on vuonna 2013 keskimäärin noin 25,5 prosenttia. Pohjoismaista Ruotsissa yhteisöverokanta on 22 prosenttia, Tanskassa 25 prosenttia ja Norjassa 28 prosenttia.

Suomen verokanta on nykyisin alempi kuin Euroopan unionin läntisissä valtioissa, mutta korkeampi kuin Baltian maissa ja muissa itäisen Euroopan maissa. Verotuksen kehittämistyöryhmän väliraportissa 35/2010,

s. 48, on todettu yhteisöveron roolin osana verojärjestelmää muuttuneen viime vuosikymmenten aikana yritysten toimintaympäristön kansainvälistymisen myötä. Raportin mukaan tutkimustulokset viittaavat siihen, että yhteisöveron vaikutus investointeihin on lisääntynyt, minkä lisäksi yhteisöverokanta vaikuttaa myös kotimaassa raportoitujen voittojen määrään ja siten verotuottoon. Yhteisöverolla on periaatteessa tärkeä tehtävä henkilöverotuksen täydentäjänä, mutta verokantojen nopea aleneminen on heikentänyt sitä.

Pääomatulojen verokanta on Suomessa ollut vuoden 2012 alusta 30 tai 32 prosenttia tulon määrästä riippuen. Verokanta oli yhtiöveron hyvitysjärjestelmän päättymiseen saakka sama kuin yhteisöverokanta, mikä perustui siihen, että yhtiöveron hyvitysjärjestelmässä osingosta menevä vero oli samanlainen kuin hyvitetävä yhteisövero. Vuonna 2005 toteutetussa yritys- ja pääomaverouudistuksessa pääoma- ja yhteisöverokanta eriytettiin, mikä mahdollisti yhteisöverokannan merkittävän alennuksen. Uudistuksesta lähtien pääomaverokanta oli 28 prosenttia.

Pääomatulon verotuksen tasoon vaikuttavat eri näkökohdat kuin yhteisöverokannan tasoon. Kansainvälisellä verokilpailulla ei ole pääomaverokannan tasoa tarkasteltaessa vastaavaa merkitystä kuin yhteisöverokannan tasoa tarkasteltaessa.

Pääministeri Kataisen hallituksen ohjelman mukaan yritysten työllistämisen, kasvu- ja investointimahdollisuuksien parannetaan keventämällä yrityksen verotusta ja siirtämällä painopistettä yhteisön verotuksesta osakkaiden verotukseen. Tämän mukaisesti esityksessä ehdotetaan, että tuloverolain 124 §:n 2 momentissa säädettyä yhteisöverokantaa alennettaisiin 4,5 prosenttiyksiköllä 20 prosenttiin. Yhteisöverokannan merkittävän alentamisen tarkoituksena on vahvistaa Suomen asemaa kansainvälisessä ympäristössä sekä kannustinta raportoida voittoja Suomessa. Yhteisöverokannan alentaminen koskisi osakeyhtiöiden lisäksi myös muita yhteisöjä kuten osuuskuntia. Yhteisöverokannan alentuessa verotuksen painopistettä siirrettäisiin sekä osakeyhtiöiden että osuuskuntien jakaman voiton verotukseen. Muutosten toteut-

tamisesta osuuskuntien jäsenten verotuksessa on tarkoitus antaa erillinen hallituksen esitys.

Hallitusohjelman mukaan verotuksen sosiaalisen oikeudenmukaisuuden vahvistamiseksi ja veronmaksukyvyyn huomioon ottamiseksi pääomatuloveroa nostetaan. Pääomatulon tuloveroprosentti on nykyisin 30 prosenttia, mutta siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrää ylittää 50 000 euroa tuloveroprosentti on 32 prosenttia. Esityksessä ehdotetaan pääomatuloveron progression euromääräistä rajaa laskettavaksi 40 000 euroon, mikä kiristäisi pääomatuloverotusta.

Osakeyhtiön voitonjako ja varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta

Hallitusohjelman linjausten mukaisesti esitetään yhteisöverokannan alentamisen yhteydessä muutoksia myös osinkoverotukseen. Luonnollisten henkilöiden saamien osinkojen verotukseen esitettyjen muutosten tarkoituksena on siirtää verotuksen painopistettä yhtiön verotuksesta osingon saajan verotukseen. Lisäksi esitetään, että osakeyhtiölaissa tarkoitettu varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta olisi verotuksessa pääsääntöisesti osinkotulona erikseen säädettyjä tilanteita lukuun ottamatta.

Luonnollisen henkilön saama osinko

Kotimaiselta yhtiöltä saatu osinko

Nykyisessä osinkoverojärjestelmässä julkisesti noteeratun yhtiön jakamaan osinkoon kohdistuu osakastasolla aina vero. Osingon pääomaveron alainen osuus on 70 prosenttia. Esityksessä ehdotetaan, että julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osinkotulon veronalaista osuutta nostettaisiin 70 prosentista 85 prosenttiin. Osingosta 15 prosenttia olisi verovapaata tuloa aiemman 30 prosentin sijaan.

Nykyisessä osinkoverojärjestelmässä muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko jaetaan ansio- ja pääomatulosuuteen yhtiön nettovarallisuuden perusteella. Lisäksi osa pääomatulona verotettavasta osingosta on verovapaata tulona 60 000 eu-

roon asti. Verovapauden vuoksi osinkoon kohdistuu vero vain yhteisön tasolla yhteisöverokannan suuruisena. Muusta kuin julkisesti noteeratussa yhtiöstä saatuun osinkoon kohdistuvan kokonaisveroasteen katsotaan muodostuvan sekä yhtiöön kohdistuvasta yhteisöverosta että osakkaaseen kohdistuvasta pääoma- ja ansiotuloverosta.

Ehdotuksen mukaan muusta kuin julkisesti noteeratussa yhtiöstä saatu osinko jaettaisiin nykyjärjestelmää vastaavalla tavalla yhtiön nettovarallisuudelle lasketun vuotuisen tuoton perusteella ansio- ja pääomatulosuuteen. Esityksessä ehdotetaan, että pääomatulona verotettavasta osingosta 25 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa siltä osin kuin osingon määrä vastaisi osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa nykyisen yhdeksän prosentin vuotuisen tuoton sijaan. Sääntelyä sovellettaisiin kuitenkin enintään 150 000 euron osinkotuloon vuodessa. Tämän euromääräisen rajan ylittävistä osingosta 85 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa vastaavan määrän ylittävistä osingosta 75 prosenttia olisi veronalaista ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa.

Esitetyn muutoksen myötä nykyisin verovapaa 60 000 euron osinkotulo muuttuisi osakkaan verotuksessa verovapaasta osittain veronlaiseksi tuloksi.

Tuloverolain 33 c §:ssä tarkoitettu ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko

Nykyisessä osinkoverojärjestelmässä luonnollisen henkilön emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitetuilta yhtiöiltä ja yhteisöiltä, jotka asuvat valtioissa, joiden kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus saamat osingot ovat verotuksessa osittain verovapaata pääoma- tai ansiotuloa ja sen vuoksi yleensä edullisemmassa asemassa kuin muista valtioista saadut osingot, jotka ovat kokonaan veronalaista ansiotuloa. Ulkomaisen noteeraamattoman yhtiön osakkeiden vuotuista tuottoa laskettaessa laskentaperusteena käytetään osakkeen käypää arvoa, kun taas kotimaisen yhteisön osakkeen

vuotuisen tuoton laskentaperusteena käytetään varojen arvostamisesta annetussa laissa tarkoitettua osakkeen matemaattista arvoa.

Nykyistä sääntelyä esitetään muutettavaksi siten, että kotimaisia osinkoja koskevaa sääntelyä sovellettaisiin EU-jäsenvaltiossa asuvilta yhteisöiltä saatuun osinkoon, vaikka kyse ei olisi emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettua yhtiöstä. Lisäksi esitetään, että kotimaisia osinkoja koskevaa sääntelyä sovellettaisiin myös ETA-valtioissa asuvilta yhteisöiltä saatuihin osinkoihin. Osinkoa jakavan yhteisön kotipaikan tulisi olla yhteisön asuinvaltion verolainsäädännön mukaan tässä valtiossa, eikä kotipaikka voisi kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan olla Euroopan talousalueen ulkopuolella olevassa valtiossa.

Nykyinen tapa määrittää noteeraamattomasta ulkomaisesta yhtiöstä saadun osingon verotuksessa käytettävä osakkeen vuotuinen tuotto ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrittely olisi sama kuin kotimaasta saadun osingon verotuksessa. Vuotuisen tuoton laskentaperusteena ehdotetaan käytettävän osakkeen matemaattista arvoa. Ulkomaisen yhteisön osakkeen matemaattisen arvon määrittelyyn liittyvien ongelmien vuoksi ehdotetaan lisäksi säädettäväksi, että osakkeen vuotuinen tuotto voitaisiin määrittää myös nykyisen sääntelyn mukaisesti osakkeen käypään arvoon perustuen. Jälkimmäistä tapaa voitaisiin soveltaa, jos asiassa ei esitetä osakkeen matemaattisen arvon määrittämiseksi tarpeellista selvitystä. Esitetyillä muutoksilla EU- ja ETA-jäsenvaltioista saadun osinkotulon verotus saatettaisiin vastaamaan edellä kappaleessa 1.3 kuvattua SEUT:n ja ETA-sopimuksen vapaata sijoittautumisoikeutta koskevaa vaatimusta.

Ulkomaisen yhteisön edellytettäisiin olevan samanlaisessa asemassa kuin kotimainen yhteisö. Ulkomaiselta yhteisöltä saadun osingon osittaisen verovapauden edellytyksenä olisi jatkossa aina se, että osinkoa jakava yhteisö on ilman valintamahdollisuutta ja vapautusta velvollinen maksamaan tulostaan veroa. Erikseen säädettävä edellytys koskisi nykyisestä sääntelystä poiketen myös osinkoja yhteisöiltä, jotka asuvat valtioissa, joiden kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus. Lisäksi

edellytettäisiin, että osinkoa jakava yhteisö suorittaa tulosta, josta osinko on jaettu, veroa vähintään kymmenen prosenttia. Veron määrää koskevalla vähimmäisedellytyksellä tarkoitettaisiin nimellistä verokantaa, joka EU:n jäsenvaltioissa on vuonna 2013 keskimäärin 23 prosenttia ja alimmillaan Bulgariassa, jossa se on kymmenen prosenttia.

Nykyisessä sääntelyssä verovelvollisuutta ja verotuksen tasoa koskevien edellytysten katsotaan toteutuvan emoyhtiödirektiivin soveltuessa, koska direktiivin mukaan verovapauden piirissä ovat yhtiöt, jotka ovat velvollisia maksamaan jotakin direktiivin liitteessä mainittua veroa. Direktiivissä ei kuitenkaan ole nimenomaisesti edellytetty siinä tarkoitettujen yhtiöiden maksavan voitostaan veroa vähintään kymmenen prosenttia. Tämän vuoksi emoyhtiödirektiivissä tarkoitettua ulkomaiselta yhtiöltä saadun osingon tilanteissa ei asetettaisi erillistä kymmenen prosentin verotuksen tasoa koskevaa edellytystä.

Ulkomailta saadun osinkotulon verotukseen esitetyt muutokset laajentaisivat osinkotulon osittaisen verovapauden soveltamisalaa osinkoihin, jotka on saatu EU- tai ETA-valtioissa asuvilta yhteisöiltä, jotka ovat samanlaisessa asemassa kuin kotimainen yhteisö. Soveltamisalan laajennus ETA-valtioissa asuvilta yhteisöiltä saatuihin osinkoihin tarkoittaisi Norjassa, Islannissa ja Liechtensteinissä asuvilta yhteisöiltä saatujen osinkojen osittaista verovapautta.

Yksityishenkilön tai kuolinpesän elinkeinotoiminnan ja maatalouden tulolähteisiin kuuluvat osingot

Luonnollisen henkilön elinkeinotoimintaan ja maatalouteen kuuluvat osingot ovat nykyjärjestelmässä 70 prosenttisesti veronalaista yritystulota riippumatta siitä, onko osinko saatu julkisesti noteeratusta yhtiöstä tai muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä. Elinkeinotoimintaan ja maatalouteen kuuluva osinko jaetaan muun yritystulon mukana luonnollisen henkilön ansio- ja pääomana verotettavaan tuloon elinkeinotoimintaan tai maatalouteen kuuluvan nettovarallisuuden perusteella. Elinkeinotoiminnan tai maatalouden nettovarallisuudesta siten riippuu, tu-

leeko tällaiseen tuloon sisältyvä osinko verotetuksi luonnollisen henkilön pääomatulona vai ansiotulona.

Koska luonnollisen henkilön yritystulo verotetaan käytännössä pääosin ansiotulona, yritystuloon sisältyvän osingon veroalainen osa ehdotetaan määritettäväksi vastaamaan ansiotulo-osingon veronalaisen osan määrää.

Elinkeinotoimintaan tai maatalouteen kuuluvien julkisesti noteeratun yhtiön maksamien osinkojen veronalaiseksi osaksi ehdotetaan 85 prosenttia, jolloin tällaisten osinkojen verorasitus vastaisi muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvien julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatujen osinkojen verotusta.

Elinkeinoyhtymän saama osinko

Elinkeinoyhtymän saamien osinkojen verotusperusteet ehdotetaan säilytettäväksi ennallaan. Osakkaan tulona verotettavaksi jaettavaa yhtymän tulo-osuudesta vähennettäisiin näin ollen jatkossakin se osa osuuksiin sisältyvästä osinkotulosta, joka osakkaan verotusta koskevien säännösten mukaan on verovapaata tuloa. Yhtymän muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvat osingot jaettaisiin nyky sääntelyn mukaisesti verotettavaksi suoraan osakkaan tulona osakasta koskevien tulo- ja verolain säännösten mukaisesti.

Yhteisön saama osinko

Kotimaiselta yhteisöltä saatu osinko

Nykyjärjestelmässä yhtiöiden välisten osinkojen ketjuverotus on pääsääntöisesti poistettu säätämällä osingot verovapaaksi. Osinkotulosta 75 prosenttia on kuitenkin veronalaista tuloa, kun noteeraamaton yhtiö saa osinkoa julkisesti noteeratulta yhtiöltä, jonka osakepääomasta se omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi alle kymmenen prosenttia. Osinkojen veronalainen osa on nykyjärjestelmässä määritelty siten, että osingon verotuksessa saavutetaan taso, joka vastaa luonnollisen henkilön julkisesti noteeratusta yhtiöstä saaman osingon verotuksen tasoa. Lisäksi raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksen sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella saamasta osingosta 75 prosenttia on veronalaista tuloa.

Yhteisöjen väliset osingot olisivat esityksen myötä edelleen pääsääntöisesti verovapaita. Noteeraamattoman yhtiön julkisesti noteeratulta yhtiöltä saama osinko ehdotetaan säädettäväksi nykyisen osittaisen veronalaisuuden sijaan kokonaan veronalaiseksi tuloksi omistussuuden osakepääomasta ollessa osinkoa jaettaessa välittömästi alle kymmenen prosenttia. Muutos perustuu siihen, että osingon verotuksessa pyritään saavuttamaan nykyjärjestelmää vastaavalla tavalla taso, joka vastaa luonnollisen henkilön julkisesti noteeratusta yhtiöstä saaman osingon verotuksen tasoa. Kun noteeraamattoman yhtiön julkisesti noteeratulta yhtiöltä saamat osingot ovat täysimääräisesti veronalaista tuloa, on yhtiön kautta omistetusta julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon verotuksen taso mahdollisimman samassa suhteessa luonnollisen henkilön suoraan saaman osingon verotuksen tasoon. Edellä on esitetty, että luonnollisen henkilön julkisesti noteeratusta yhtiöstä suoraan saamasta osingosta 85 prosenttia olisi veronalaista tuloa, jolloin luonnollisen henkilön suoraan saaman osingon verorasitus olisi 25,5—27,2 prosenttia. Yhteisöverokannan laskiessa 20 prosenttiin yhtiön kautta saadun osingon verotuksessa saavutetaan vuotuisen kahdeksan prosentin tuottoa koskevan säännöksen soveltuessa ja osingon ollessa enintään 150 000 euroa, lähes sama verotuksen taso, noin 26 prosenttia, kuin luonnollisen henkilön suoraan saaman osingon verotuksessa.

Raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksen sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella saamasta osingosta 75 prosenttia olisi veronalaista tuloa kuten nykyisin.

Elinkeinoverolain 6 a §:ssä tarkoitettu ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko

Nykyisessä osinkoverojärjestelmässä yhteisön kotimaasta saatuja osinkoja koskeva sääntely koskee myös emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitetuilta yhtiöiltä saatuja osinkoja. Raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksen sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitetuista yhtiöistä saaduista osingoista 75 pro-

senttia on veronalaista, kun omistussuuden osuus on alle kymmenen prosenttia. Emotytäryhtiödirektiivin soveltamisalan ulkopuolella olevasta yhtiöstä saadusta osingosta 75 prosenttia on veronalaista tuloa, jos osingonmaksaja on yhteisö, jonka kanssa Suomessa on kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus ja sopimusta sovelletaan osinkoon. Muissa tilanteissa osinko on kokonaan veronalaista tuloa.

Nykyistä sääntelyä esitetään muutettavaksi siten, että kotimaisia osinkoja koskevaa sääntelyä sovellettaisiin EU-jäsenvaltiossa asuvalta yhteisöltä saatuun osinkoon, vaikka kyse ei olisi emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiöstä. Lisäksi esitetään, että kotimaisia osinkoja koskevaa sääntelyä sovellettaisiin myös ETA-valtiossa asuvalta yhteisöltä saatuun osinkoon. Yhteisön edellytettäisiin olevan samanlaisessa asemassa kuin kotimainen yhteisö. Sääntelyssä edellytettäisiin, että osinkoa jakavan yhteisön kotipaikka on sen asuinvaltion verolainsäädännön mukaan tässä valtiossa eikä kotipaikka kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan ole EU:n tai ETA:n ulkopuolella olevassa valtiossa. Esitetyillä muutoksilla EU- ja ETA-jäsenvaltioista saadun osinkotulon verotus saatettaisiin vastaamaan edellä kappaleessa 1.3 kuvattua SEUT:n ja ETA-sopimuksen sijoittautumisoikeutta koskevaa vaatimusta.

Edellä tarkoitettua soveltamisalan laajennuksen lisäksi esitetään osinkojen osittaisen verovapauden edellytykseksi, että osinkoa jakava yhteisö on ilman valintamahdollisuutta ja vapautusta velvollinen maksamaan tulostaan veroa. Lisäksi edellytettäisiin, että osinkoa jakava yhteisö suorittaa tulosta, josta osinko on jaettu, veroa vähintään kymmenen prosenttia. Emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu ulkomaiselta yhtiöltä saadun osingon tilanteissa ei asetettaisi erillistä kymmenen prosentin verotuksen tasoa koskevaa edellytystä.

Raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksen sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella muilta yhteisöiltä kuin emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitetuilta yhtiöiltä saadusta osingosta 75 prosenttia olisi veronalaista tuloa, kuten nykyisin. Lisäksi nykyistä sääntelyä vastaavasti emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitetuil-

ta ulkomaisilta yhtiöiltä saadusta osingosta 75 prosenttia olisi veronalaista tuloa, kun omistusosuus osakepääomasta on alle kymmenen prosenttia. Emo-tytäryhtiödirektiivin sääntelystä johtuen osingot olisivat nykyiseen tapaan kuitenkin verovapaita omistussuuden ollessa vähintään kymmenen prosenttia.

Lisäksi esitetään, että EU- ja ETA-valtioiden ulkopuolella asuvalta yhteisöltä saatu osinko olisi nykyisen osittaisen veronalaisuuden sijaan kokonaan veronalaista tuloa. Sääntely koskisi sekä valtioista, joiden kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus että muista valtioista saatuja osinkoja. Suorasijoitusosinko voi tällöin kuitenkin olla edellä kuvatulla tavalla Suomessa verovapaa kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen perusteella. Nykyisen sääntelyn mukaan osittain veronalaisen osingon veroaste on ollut noin 18,37 prosenttia yhteisöverokannan ollessa 24,5 prosenttia. Yhteisöverokannan laskeessa edellä esitetyllä tavalla olisi kokonaan veronalaisen osingon veroaste 20 prosenttia.

Ulkomailta saadun osinkotulon verotukseen esitetyt muutokset laajentaisivat osinkotulon verovapauden soveltamisalaa osinkoihin, jotka on saatu EU- tai ETA-valtioissa asuvalta yhteisöiltä, jotka ovat samanlaisessa asemassa kuin kotimainen yhteisö. Soveltamisalan laajennus ETA-valtioissa asuvalta yhteisöiltä saatuihin osinkoihin tarkoittaisi Norjassa, Islannissa ja Liechtensteinissa asuvalta yhteisöiltä saatujen osinkojen verovapautta. Norjasta ja Islannista saadut suorasijoitusosingot ovat jo aiemmin olleet verovapaita Pohjoismaiden välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen 23 artiklan 3 kappaleen nojalla. Osingon osittaisen verovapauden poistaminen nostaisi muista valtioista kuin EU- ja ETA-valtioista ja valtioista, joiden kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty sopimus, saatujen osinkojen sekä näistä sopimusvaltioista saatujen portfolio-osinkojen veroastetta.

Varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta

VOYL:n aikaiseen oikeuskäytäntöön perustuva varojenjaon käsittely verotuksessa pääomanpalautuksena ei sovellu nykyisiin täysin erilaisiin OYL:n mukaisiin yhtiön pääomarakenteen ja varojenjaon periaatteisiin. OYL:n mukaisesti tapahtuviin varojenjakoisiin verotuksessa sovellettu tulkinta on yhdessä uuden yhtiölainsäädännön myötä johtanut siihen, että erityisesti varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta käytetään osingonjaon korvaamiseen tai sen lisänä. Varojenjako käytetään näin osingosta menevän veron välttämiseen.

Varojenjako koskevan verosääntelyn ajantasaistamiseksi esitetään, että varojenjako muista vapaan oman pääoman eristä kuin voittovaroista verotettaisiin osinkona yhdenmukaisesti OYL:n mukaisen osingon kanssa. Vapaan oman pääoman rahastosta tehdyn jaon verotus osinkona olisi pääsääntö, jota täydentäisi mahdollisuus käsitellä varojenjako muista vapaan oman pääoman eristä kuin voittovaroista tietyissä tilanteissa luovutuksena. Sääntelyn yhteydessä ei ehdoteta muutoksia verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitetun peitellyn osingon sääntelyyn eikä peitellyn osingon säännöksen soveltamisalaa muutettaisi.

Esityksessä ehdotetaan vain vapaan oman pääoman eristä tehtävän jaon käsittelyä verotuksessa osinkona, koska vapaan oman pääoman erien jako on tällä hetkellä osingon ohella yleisimmin käytetty varojenjaon muoto. Sidotun oman pääoman erien jaosta ja yhtiön omia osakkeita hankkimalla tai lunastamalla tapahtuvasta jaosta ja yhtiön purkautumisesta saatujen varojen verotuksesta ei ehdoteta annettavaksi uusia säännöksiä.

Vapaan oman pääoman rahastoista tapahtuvan varojenjaon verottaminen osinkona

Voitonjakoa ja jakoa muista vapaan oman pääoman rahastoista on perusteltua verottaa yhdenmukaisesti osinkona. Vapaan oman pääoman siirtoa osakkaille voidaan lähtökohdaisesti pitää voitonjaon luonteisena. OYL rinnastaa osingonjaon ja muun vapaan oman pääoman jaon edellytyksiltään ja menettelyl-

tään. Erilainen verokohtelu mahdollistaisi sen, että järjestelemällä varojenjakoa tietyistä rahastoista tapahtuvaksi ratkaistaisiin verokohtelu. Vapaan oman pääoman erien erottele verotusta varten johtaa tulkinnanvaraiseen ja hallinnollisesti vaikeaan järjestelmään.

Varojen merkitseminen voittovarojen sijaan muuhun vapaan oman pääoman rahastoon ei ole osoitus niiden alkuperästä. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään varoja lukuisista eri lähteistä, minkä lisäksi eri rahastoihin merkityt erät muuntuvat ja ovat eri tavoin muokattavissa. Jos sijoitetun vapaan oman pääoman rahastossa on eri vaiheissa vuosien kuluessa tapahtunut lukuisia perusteiltaan ja määrittäen erilaisia tapahtumia, on tulkinnanvaraista ja mahdotonta selvittää, mitä olisi pidettävä rahastoon merkittyjen varojen alkuperänä.

Sekä julkisesti noteeratut että muut kuin julkisesti noteeratut osakeyhtiöt ovat viime vuosina yhä enenevässä määrin jakaneet osingon ohella tai sen sijasta varoja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta. Verohallinnon tiedoista käy ilmi, että osakeyhtiöissä varojenjakoa muista kuin voittovaroista on ollut euromääräisesti laajempaa ja toistunut vuosittain useammin julkisissa yhtiöissä kuin noteeraamattomissa yhtiöissä. Julkisesti noteerattujen yhtiöiden varojenjaon vuosikohtaisen tarkastelun perusteella on ilmeistä, että osinko ja muu varojenjakoa ovat muodostaneet monissa yhtiöissä yhden kokonaisuuden, jossa osingonjakoa on korvattu osin tai kokonaan muulla varojenjaolla. Sijoittajille suunnatuissa tuloksen jakamista koskevissa tiedoissa osinko ja muu varojenjakoa on jopa rinnastettu toisiinsa. Kaikki yhtiöt eivät kuitenkaan jaa osakkailleen muita varoja kuin osinkoa, mistä johtuen eri yhtiöiden osakkaat ovat erilaisessa asemassa myös verotuksessa, vaikka osakkaan näkökulmasta tilanteet vastaavat taloudellisesti toisiaan.

Tarkasteltaessa julkisesti noteeratuissa yhtiöissä vuosina 2007–2013 tehtyjä varojenjaon osingonjakoa havaitaan, että varojenjakoa yhtiöissä tapahtunut osingonjakoa vastaavalla tavalla; jaettava määrä on määritetty osakkeille jaettavana osakekohtaisena euromääränä. Osa yhtiöistä on mahdollisesti korvannut osingonjaon kokonaan muulla varojenjaolla.

Erityisesti julkisesti noteeratussa yhtiössä, jossa osakas toimii sijoittajana eikä yhtiön ja osakkaan välillä ole muuta suhdetta, varojenjaon tarkoitus on ristiriidassa nykyisen varojenjaon verotuskäytännön kanssa. Varojenjakoa on pääasiassa käsitelty verotuksessa pääoman palautuksena vaikka yhtiöön sijoitetun varojen jakaminen osakkaille ei yhtiöoikeudellisesti ole pääomanpalautusta vaan varojen jakamista. Varojenjakoa on verotuskäytännössä rinnastettu luovutukseen, vaikka osakas itse ei olisi sijoittanut yhtiöön varoja lainkaan eikä kyse siten ole ollut osakkaan sijoittamien varojen palauttamisesta.

Sekä osingonjakoa että muu varojenjakoa tapahtuvat nykyisin tavallisesti yhtäläisesti henkilöille, jotka jakohetkellä ovat osakkaina yhtiössä. Kummassakaan tapauksessa jakoa ei erityisesti julkisesti noteeratuissa yhtiöissä tavallisesti perustu siihen, että nämä nimenomaiset osakkaat olisivat tehneet pääomansijoituksia yhtiöön.

Osinkotulona verottamista puoltavat eri seikat huomioon ottaen ehdotetaan, että osakeyhtiön varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta verotettaisiin osinkona yhdenmukaisesti OYL:n mukaisen osingon kanssa. Kyseisiin varojenjakoihin sovellettaisiin siten osinkoa koskevia säännöksiä muun muassa verovelvollisuuden, veron määräytymisperusteiden ja ennakoperinnän osalta.

Vapaan oman pääoman rahastosta tehdystä osinkona verotettavasta varojenjaosta ei vähennettäisi osakkeiden hankintamenoa. Osakkeiden hankintameno säilyisi ennallaan, ja se tulisi vähennettäväksi verotuksessa siinä vaiheessa, kun osakkeet luovutetaan tai kun yhtiö tekee jäljempänä ehdotetulla tavalla luovutuksena verotettavan varojenjaon.

Rajoitetusti verovelvollisten osakkeenomistajien lähdeverotuksessa varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta olisi niin ikään osinkotulona yhdenmukaisesti OYL:n mukaisen voitonjaon kanssa. Tämän mukaisesti varojenjaosta perittäisiin Suomessa lain ja verosopimusten mukaan lähdevero.

Vapaan oman pääoman rahastosta tapahtuvan varojenjaon verottaminen luovutuksena tietyissä tilanteissa

Vapaan oman pääoman rahastosta tehdyn jaon verotus osinkona olisi pääsääntö, jota täydentäisi mahdollisuus käsitellä varojenjako tietyissä tilanteissa luovutuksena. Varojenjako on perusteltua käsitellä luovutuksena vain silloin, kun henkilön yhtiöön tekemä pääomansijoitus palautetaan tälle henkilölle.

Varojenjako voitaisiin verottaa luovutuksena, jos osakkeenomistajien yhtiön osakkeiden tai optio- tai muiden erityisten oikeuksien merkintähinnoista vapaan oman pääoman rahastoon merkittyjä maksuja jaetaan takaisin osakkeenomistajille. Sama koskisi vapaan oman pääoman rahastoon merkittyjä muita oman pääoman sijoituksia. Edellytyksenä olisi luotettava selvitys siitä, että jako muodostuu rahastoon merkityistä pääomansijoituksista, jolloin kyse on sijoituksen palauttamisesta sijoituksen tehneelle henkilölle. Varojenjako voitaisiin käsitellä luovutuksena vain tehdyn sijoituksen määrältä.

Luovutuksena verottaminen rajoitettaisiin tilanteisiin, joissa varojenjako tapahtuu ennen kuin sijoituksen tekemisestä on kulunut kymmenen vuotta. Varojenjaon katsottaisiin tapahtuvan varojen maksuhetkellä. Tehdyn pääomansijoituksen tarpeettomuuden yhtiön kannalta voidaan arvioida käyvän ilmi viimeistään mainitussa määräajassa. Määräaika on perusteltu myös hallinnollisista syistä.

Osakkeen hankintamenon vähentäminen luovutuksena verotettavassa varojenjaossa

Kun vapaan oman pääoman rahastosta tapahtuva varojenjako verotettaisiin luovutuksena, vähennettäisiin jaossa saadusta määrästä osakkeiden hankintamenoa. Vähennettävän määrän tulisi määräytyä hallinnollisten syiden ja ennakoitavuuden vuoksi yksinkertaisen kaavan mukaan.

Esityksessä ehdotetaan, että luovutuksena verotettavasta varojenjaosta vähennetään verotuksessa osakkeen verotuksessa vähennyskelpoisesta hankintamenosta se määrä, joka vastaa luovutuksena käsiteltävän varojenjaon määrää. Vähennettävä määrä olisi kuitenkin

enintään osakkeen vähentämättä olevan hankintamenon määrä. Osakkeen vähennyskelpoinen hankintameno pienenesi samalla määrällä.

Peitelty osinko

Peitelty osinko on sekä tuloverolain että elinkeinoverolain mukaan 70 prosenttisesti veronalaista tuloa. Nykysääntely voi johtaa siihen, että peiteltynä osinkona verotettavaan tuloon kohdistuu avointa osinkoa alhaisempi tai huomattavasti korkeampi verorasitus.

Luonnollisen henkilön tuloverolain mukaan verotettavan peitellyn osingon veronalainen osa ehdotetaan nostettavan 75 prosenttiin, mikä vastaisi muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön jakaman osingon ansiotulo-osuuden veronalaista osaa. Jos avoin osinko olisi luonnolliselle henkilölle tuloverolain 33 c §:n nojalla kokonaan veronalaista tuloa, ehdotetaan vastaavaa sääntelyä sovellettavaksi myös tällaisen yhtiön jakamaan peiteltyyn osinkoon. Tällöin peitellyn osingon verotus ei lähtökohtaisesti muodostuisi avoimen osingon verotusta edullisemmaksi. Myös elinkeinotulon verottamisesta annetun verolain mukaan verotettavan peitellyn osingon veronalainen osa nostettaisiin 75 prosenttiin.

Rajoitetusti verovelvollisen verotus

Yleisten ja rajoitetusti verovelvollisten yhdenvertaisen kohtelun vuoksi ehdotetaan, että edellä esitettyjä yhteisöverokannan alentamista ja pääomatulojen verotuksen muuttamista vastaavat muutokset tehtäisiin myös lähdeverolakiin.

Tuloverolain Suomesta saatuja tuloja koskeva 10 §:n 6 kohta sisältää nykyisin osinkoon rinnastettavan tulon, jolloin säännös kattaisi nykymuodossaan myös vapaan oman pääoman rahastosta saadun varojenjaon.

Lähdeverolain 3 §:n 2 momenttiin esitetään lisättäväksi tuloverolain 33 a ja b §:ään ja elinkeinoverolain 6 a §:n ehdotettuja muutoksia vastaavasti vapaan oman pääoman rahastosta saatu varojenjako. Muutos tarkoittaisi, että vapaan oman pääoman rahastosta saadun varojenjaon osalta olisi voimassa, mitä lähdeverolaissa säädetään osingosta. Vas-

taavaa lisäystä ehdotetaan lähdeverolain 3 §:n 5 momenttiin.

Esityksessä ehdotetaan lähdeverolain 7 §:n 2 kohtaa muutettavaksi siten, että lähdeveron määrä olisi 20 prosenttia rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksettavasta sellaisesta osinko-, korko- tai rojaltitulosta, josta perittävän veron suuruudesta toisaalla ei toisin säädetä. Lain 7 §:n 3 kohdassa säädetty lähdeverokanta esitetään muutettavaksi nykyisestä 18,38 prosentista 15 prosenttiin, jos osinkoa jakavan yhteisön osakkeet kuuluvat osingonsaajan sijoitusomaisuuteen eikä osingonsaaja ole emo- ja tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa maksavan yhteisön osakepääomasta.

Lähdeverolain 15 §:n 3 momentissa säädetty rajoitetusti verovelvollisen yhteisön muihin kuin lain 3 §:ssä tarkoitettuihin tuloihin sovellettava yhteisön verokanta ehdotetaan alennettavaksi 20 prosenttiin ja rajoitetusti verovelvollisen yhteisön Suomessa olevan kiinteän toimipaikan verotuksessa lain 3 §:ssä tarkoitettuihin tuloihin sovellettu verokanta alennettavaksi 20 prosenttiin. Lisäksi lähdeverolain 15 §:n 1 momentissa säädettyä rajoitetusti verovelvollisten pääomatuloveron progression euromääristä rajaa ehdotetaan laskettavaksi 40 000 euroon.

Osuuskunnan voitonjako

Osuuskuntalain uudistus

Osuuskunnat ja osakeyhtiöt ovat lähentyneet viime vuosina yhteisölainsäädännössä. Osuuskunnat voivat voimassa olevan osuuskuntalain mukaisesti toimia pitkälti osakeyhtiön tavoin, ja osuuskuntien toimintaedellytyksiä ollaan edelleen parantamassa vuoden 2014 alussa voimaan tulevalla osuuskuntalain uudistuksella. Osuuskuntalain uudistuksen tavoitteena on ollut saattaa osuuskuntien yhteisölainsäädäntöön perustuvat toimintaedellytykset nykyaikaisen yritystoiminnan vaatimusten mukaisiksi. Uuden osuuskuntalain mukaan osuuskunnan toiminnan tarkoituksena on jäsenten taloudenpidon tai elin-

keinoon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluja. Laissa ei kuitenkaan rajata osuuskunnan toiminnan tarkoitusta, vaan osuuskunnan säännöissä toiminnan tarkoituksesta voidaan määrätä myös toisin. Osuuskunnan tarkoituksena voi jatkossa olla osakeyhtiön tavoin voiton tuottaminen, ja osuuskunnan toiminta voi suuntautua pelkästään osuuskunnan ulkopuolisiin tahoihin.

Osuuskunnan voitonjaon vähennyskelpoisuus

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 §:n mukaan osuuskunnan vähennyskelpoista menoa on osuuskunnan ostojen ja myyntien taikka niihin rinnastettavien suoritusten perusteella jakama ylijäämäpalautus kokonaisuudessaan. Säännöksen on katsottu sallivan myös muiden kuin jäsenten ostoista, myynneistä tai niihin rinnastettavista suorituksista kertyneen voiton osan jakamisen jäsenille osuuskunnan verotuksessa vähennyskelpoisena menona. Osuuskunta voi säännöksen nojalla vähentää koko voiton tai osan siitä verotettavaa tuloa laskettaessa. Näin menetellessään osuuskunta ei maksa yhteisöveroä sille kertyneestä voitosta, vaan voitto siirtyy jäsenen tuloksi. Jäsenen osuuskunnalta saaman tulon veronalaisuus määräytyy tuloverotuksessa yleisesti noudatettavien periaatteiden mukaan.

Nykyinen ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuutta koskeva säännös on sisällytetty elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin sen säätämisestä lähtien. Säännös perustuu elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia valmisteltaessa voimassa olleeseen vuoden 1954 osuuskuntalain mukaiseen osuuskuntamalliin ja ylijäämä-käsitteeseen. Osuuskunta voi toimia nykyisen osuuskuntalain mukaan osakeyhtiötä vastaavalla tavalla ja osuuskuntien toimintaedellytykset lähenevät vuoden 2014 alussa voimaan tulevan osuuskuntalain mukaan osakeyhtiötä entisestään. Osuuskunnan voitonjaon laaja vähennyskelpoisuus ja tulon siirtäminen jäsenen tuloksi ilman osuuskunnan maksettavaksi tulevaa yhteisöveroä asettaa eri yritys muodot epäneutraaliin asemaan silloin, kun osuus-

kunta harjoittaa yritystoimintaa muiden yritysmuotojen tapaan. Lisäksi ylijäämäpalautusta koskeva sääntely mahdollistaa nyky muodossaan tulon siirtämisen Suomen verotusvallan ulkopuolelle ilman veroseuraamuksia.

Nykysääntelyn kilpailua vääristävän vaikutuksen ja tulon siirtämisen rajoittamiseksi osuuskunnan ylijäämän vähennyskelpoisuutta ehdotetaan rajattavaksi. Ehdotuksen mukaan osuuskunnan verotuksessa vähennyskelpoisena ylijäämänä pidettäisiin vain sitä osaa ylijäämästä, joka on syntynyt jäsenten ja osuuskunnan välisessä kaupassa. Vähennys koskisi vain osuuskuntia, joiden tarkoituksena on osuuskunnan sääntöjen mukaan jäsenten taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluja, ja joissa yhden jäsenen osuus osuuspääomasta ja äänivalta on enintään kymmenen prosenttia yhdessä verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvien ja siinä tarkoitettujen etuyhteydessä olevien jäsenten kanssa. Edellytykset täyttävät osuuskunnat voisivat edelleen myös poiketa markkinaehtoisesta hinnoittelusta jäsenkaupan osalta.

Muiden kuin mainitut edellytykset täyttävien osuuskuntien tulisi muiden yritysmuotojen tavoin noudattaa markkinaehtoista hinnoittelua ja osuuskunnan tulos verotettaisiin osuuskunnan tulona verotuksessa noudatettavan pääperiaatteen mukaisesti. Osuuskunnan tulos voitaisiin edelleen siirtää jäsenen tulona verotettavaksi yllä mainittujen edellytysten täytyessä, mikä voisi näissä tilanteissa johtaa Suomen verotusvallan menettämiseen. Osuuskunnan saamaa tuloa ei verotettaisi jatkossa myöskään niissä tilanteissa, joissa osuuskunnalle vähennyskelpoinen ylijäämä olisi luonnolliselle henkilölle verovapaata tuloa. Muutos kuitenkin turvaisi Suomen verotusvallan nykyjärjestelmää paremmin.

Edustusmenojen vähennyskelpoisuus

Hallitusohjelman mukaan veropohjaa laajennetaan valtiontalouden vahvistamiseksi. Tämän mukaisesti esityksessä ehdotetaan edustusmenojen vähennyskelpoisuutta kos-

kevaa sääntelyä muutettavaksi siten, että edustusmenot olisivat elinkeinotoiminnan tulosta laskettaessa kokonaan vähennyskelpottomia menoja. Nykyisin elinkeinotoiminnan tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneista edustusmenoista voi vähentää 50 prosenttia.

Korkomenon vähennysoikeuden rajoitus

Yhteisöjen, avointen yhtiöiden ja kommandiittiyhtiöiden korkovähennysoikeutta ehdotetaan rajoitettavaksi lisää muuttamalla prosenttimäärää, joka lasketaan oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Elinkeinoverolain 18 a §:n mukaan nettokorkomenot eivät ole vähennyskelpoisia, jos ne ylittävät 30 prosenttia oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Prosenttimäärä ehdotetaan muutettavaksi 30 prosentista 25 prosenttiin.

Saksassa ja Italiassa, joiden korkovähennysoikeuden rajoitussäännös on samantapainen kuin Suomen rajoitussäännös, prosentti on 30 prosenttia. Norjassa lausuntokierroksella on ollut sääntelyehdotus, joka vastaa pitkälti Suomen sääntelyä. Lausuntoluonnoksessa prosentiksi on ehdotettu 25 prosenttia. Ranskassa, jossa sääntely on vähän erilainen kuin Suomessa, yhtenä rajana on 25 prosenttia.

Lisäksi prosenttiosuuden laskentapohjaa, eli niin sanottua oikaistua elinkeinotoiminnan tulosta, ehdotetaan pienennettäväksi. Laskentapohjaa muutettaisiin siten, että rahoitusomaisuuden menetyksiä ja arvomuutoksia ei lisättäisi elinkeinotoiminnan tulokseen. Muutos poistaisi rajoitussäännöksestä tulkintakysymyksen siitä, mitä rahoitusomaisuuden menetyksillä ja arvon muutoksilla tarkoitetaan, ja selkeyttäisi näin säännöksen tulkintaa.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksen soveltamisajan lyhentäminen

Hallitusohjelman mukaan veropohjaa laajennetaan valtiontalouden vahvistamiseksi. Tämän mukaisesti esityksessä ehdotetaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä annetun lain (992/2012) soveltamisaikaa lyhennettäväksi siten, ettei lakia sovellettaisi verovuonna 2015. Tällä hetkellä voi-

massa olevan sääntelyn mukaan lakia sovelletaan verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

Tuotannollisten investointien korotettujen poistojen soveltamisajan lyhentäminen

Hallitusohjelman mukaan veropohjaa laajennetaan valtiontalouden vahvistamiseksi. Tämän mukaisesti esityksessä ehdotetaan tuotannollisten investointien korotettuja poistoja koskevan lain (699/2012) soveltamisaikaa lyhennettäväksi siten, ettei lakia sovelletaisi verovuonna 2015. Tällä hetkellä voimassa olevan sääntelyn mukaan lakia sovelletaan verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

2 Esityksen vaikutukset

2.1 Taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset julkiseen talouteen

Seuraavassa esitetään yhteisö- ja osinkoverotusta koskevien muutosten vaikutukset yhteisö- sekä ansio- ja pääomatuloverojen tuottoon. Arviot ovat lähtökohtaisesti staattisia, lyhyen aikavälin verotuottovaikutusarvioita verovuositason lailla. Valtio, kunnat ja seurakunnat ovat yhteisöveron veronsaajia. Ansiotuloveron veronsaajia ovat valtio, kunnat, seurakunnat ja Kela. Pääomatuloveron veronsaaja on valtio.

Hallitus on linjannut, että yhteisöveron tuottoon vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan täysimääräisesti muille veronsaajille, joten verotuottovaikutukset kohdistuvat täysimääräisesti valtion yhteisöverosuuteen. Kunnille ja seurakunnille verotuottoon vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan verontilityslaisissa (532/1998) säädettyjä yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla. Kompensointi suoritetaan korottamalla kuntien ja seurakuntien jako-osuutta, kun veroperustemuutos vähentää verotuottoa, ja vastaavasti alentamalla jako-osuutta, kun veroperustemuutos lisää verotuottoa.

Ansiotuloveron tuottoon vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan hallituksen päätöksen mukaisesti kunnille. Kompensointi

suoritetaan valtionosuusjärjestelmän kautta. Veroperustemuutoksen kunnallisveron tuottoa vähentävä vaikutus kompensoidaan lisäämällä kuntien valtionosuuksia vastaavalla määrällä ja kunnallisveron tuottoa lisäävä eumääräinen vaikutus puolestaan vähennetään valtionosuuksista.

Yhteisöverokannan alentaminen

Yhteisöverokannan alentaminen 4,5 prosenttiyksiköllä vähentää laskennallisesti valtion yhteisöverotuottoa vuositason lailla noin 870 miljoonalla eurolla. Vuonna 2014 verokannan alentaminen vähentäisi verotuloa kuitenkin vain noin 780 miljoonalla eurolla yhteisöveron tilittämiseen liittyvien jaksotus- ja ajoitustekijöiden takia.

Edustuskulujen vähennyskelpoisuuden poistaminen

Edustuskulujen vähennyskelpoisuuden poiston arvioidaan lisäävän verotuloja yhteensä noin 38 miljoonaa euroa vuositason lailla. Vaikutus kohdistuisi lähes kokonaan yhteisöveron tuottoon, mutta lisäisi vähäisessä määrin myös elinkeinoharjoittajien sekä henkilöyhtiöiden osakkaiden maksamia veroja.

Korkovähennysoikeuden rajoittaminen elinkeinotulon verotuksessa

Korkovähennysoikeuden rajoittamisen muutos lisäisi yhteisöveron tuottoa arviolta 14 miljoonaa euroa vuositason lailla. Verotuottovaikutus muodostuu vähennyskelpoisuuden piiriin luettavan osuuden alentamisesta 30 prosentista 25 prosenttiin. Myös vähennyksen laskentaperustetta esitetään muutettavaksi siten, että määräytymispohjaan ei lisätä rahoitusomaisuuden menetyksiä ja arvomuutoksia. Laskentaperusteen muutos ei lisäisi verotuottoja, mutta helpottaa säännöksen soveltamiseen liittyviä tulkintakysymyksiä. Vuoden 2011 verotustietojen perusteella korkovähennysoikeutta koskevat muutokset yhdessä aiemman rajoittamista koskevan lakimuutoksen HE 146/2012 vp kanssa lisäisivät yhteisöveron tuottoa arviolta noin 80 miljoonalla eurolla. Aiemmassa lakiesityksessä

yhteisöveron tuoton arvioitiin lisääntyvän 70 miljoonalla eurolla.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksen päättyminen jo vuoden 2014 lopussa

Vuosille 2013 – 2015 säädetyn määräaikaisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksen voimassaolon lyhentämisen vuodella arvioidaan lisäävän yhteisöveron tuottoa 155 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Tuotannollisten investointien korotettujen poistojen päättyminen jo vuoden 2014 lopussa

Määräaikaisena vuosille 2013–2015 säädetyn tuotannollisten investointien korotetun poistosäännön keskeyttäminen vuodelta 2015 lisää yhteisöverotuottoa arviolta 33 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Pääomatuloverotuksen progressiorajan alentaminen

Pääomatuloverotuksen progressiorajan alentamisen 50 000 eurosta 40 000 euroon arvioidaan lisäävän pääomatuloveron tuottoa viisi miljoonaa euroa vuositasolla. Verotuksen ajoitustekijöiden takia pääomatuloveron kassakertymä vuonna 2014 kasvaisi vuositason vaikutusta vähemmän, noin 2,5 milj. euroa.

Osinkoverotuksen muutokset

Luonnollisten henkilöiden julkisesti noteeratuista yhtiöistä sekä muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä saamien osinkotulojen verotus ehdotetaan muutettavaksi. Julkisesti noteeratuista yhtiöistä saadun osingon veronalaisen osuuden korottamisen 70 prosentista 85 prosenttiin arvioidaan lisäävän pääomatuloveron tuottoa 50 miljoonaa euroa vuositasolla. Muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä saatuja osinkotuloja koskevien veroperustemuutosten arvioidaan vuositasolla lisäävän pääomatuloveron tuottoa 54 miljoonaa euroa ja ansiotuloveron tuottoa 166 miljoonaa euroa. Ansiotuloveron tuoton lisäys jakautuu veronsaajille siten, että valtio saisi 95 miljoonaa euroa, kunnat 65 miljoonaa

euroa, seurakunnat kolme miljoonaa euroa ja Kela kolme miljoonaa euroa. Kaiken kaikkiaan luonnollisten henkilöiden osinkotulojen verotusta koskevien muutosten arvioidaan lisäävän verotuloja yhteensä noin 270 miljoonaa euroa vuositasolla.

Verotuottovaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon voitonjakokelpoisten varojen lisääntyminen yhtiöissä yhteisöverokannan alentamisen seurauksena. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen selvityksen mukaan muut kuin julkisesti noteeratut yhtiöt jakoivat vuotuisesta verojen jälkeisestä voitostaan osinkoina omistajilleen keskimäärin noin 45–70 prosenttia vuosina 2007–2010. Vaikutusarvioissa on oletettu, että yhteisöverokannan alennuksen tuottamasta voitonlisäyksestä jaettaisiin osinkoina omistajille yhtä suuri suhteellinen osuus kuin ennen yhteisö- ja osinkoverouudistusta. Osinkojen arvioidaan lisääntyvän näin ollen 480 miljoonalla eurolla, joka vastaa noin 55 prosenttia yhteisöverokannan alennuksen vaikutuksesta. Lisäyksestä noin 400 miljoonaa euroa olisi muiden kuin julkisesti noteerattujen yhtiöiden jakamia osinkoja ja noin 80 miljoonaa euroa julkisesti noteerattujen yhtiöiden jakamia osinkoja. Tuottovaikutusarviossa on oletettu, että ensimmäisenä vuonna osakkaiden osinkotulot lisääntyisivät kuitenkin vain puolella tästä lisäyksestä, koska vuoden 2014 yhteisöveron jälkeisestä voitosta jaetut osingot verotetaan vasta vuoden 2015 henkilöverotuksessa, jolloin vaikutus olisi täysimääräinen.

Yhteisöjen julkisesti noteeratuista yhtiöistä saamien osinkojen veronalaisen osuuden korottamisen 75 prosentista 100 prosenttiin arvioidaan lisäävän yhteisöverotuloja muutamia miljoonia euroja. EU-alueen yhteisöjen välisiä osinkoja koskevan verovapauden ulottamisen koko ETA-alueelle arvioidaan puolestaan vähentävän yhteisöverotuloja muutamia miljoonia euroja.

Julkisesti noteerattujen yhtiöiden yksityishenkilön tai kuolinpesän elinkeinotoiminnan tai maatalouselinkeinon harjoittajille jakamien osinkojen veronalaisen osan korottamisella 70 prosentista 85 prosenttiin olisi arvion mukaan hyvin vähäinen vaikutus pääomatuloveron tuottoon.

Rajoitetusti verovelvollisten osingon verotusta koskevien muutosten arvioidaan lisäävän lähdeveron tuottoa muutamia miljoonia euroja.

Muut esitetyt muutokset

Osuuskuntien verotuksen muutoksilla katsotaan olevan vähäinen vaikutus yhteisöveron tuottoon.

Vapaan oman pääoman rahastosta tapahtuvaa varojenjakoja koskevien muutosten arvioidaan lisäävän pääomatuloveron tuottoa 15 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuottoon muutoksella katsotaan olevan vähäinen vaikutus.

Peiteltyä osinkoa koskevilla lakimuutoksilla ei katsota olevan verotuottovaikutuksia.

Vaikutukset verovelvollisen kannalta

Yhteisöverokannan alentaminen

Yhteisöveroverokannan alentaminen 20 prosenttiin keventää yritysten veroja laskennallisesti vuositasolla noin 870 miljoonaa euroa, josta 140 miljoonaa euroa arvioidaan olevan julkisesti noteerattujen yhtiöiden osuus ja 730 miljoonaa euroa muiden kuin julkisesti noteerattujen yhtiöiden osuus.

Yhteisöverotuksen keventäminen vaikuttaa yritysten investointipäätöksiin alentamalla investointien tuottovaatimusta. Verotuksen keventäminen kasvattaa käynnissä olevien hankkeiden tuottoa ja tekee yhä useammasta investointivaihtoehdosta kannattavan. Yritysten kannattavuuden paraneminen vapauttaa pääomaa lisäinvestointeihin ja helpottaa ulkoisen rahoituksen ehtojen kiristymisen vaikutuksia. Verokannan alentaminen lisää yritysten investointeihin liittyvää riskinottoa ja kannustaa yrittäjyyttä.

Yhteisöverokannan alentamisella katsotaan olevan enemmän talouden tehokkuutta edistävä vaikutus kuin tietyille yrityksille tai toimialoille suunnatuilla verokannustinohjelmilla. Tutkimuskirjallisuuden mukaan valikoivat kannustimet kohdistuvat usein heikon tuottavuuden yrityksiin ja hidastavat yrityssektorin rakenteiden uudistumista. Yhteisöverokannan alentamisella voidaan tavoitella samoja

päämääriä kuin valikoivilla kannustimilla ilman kohdentamisongelmia ja verotuksen hallinnolliseen taakan lisääntymistä.

Yhteisö- ja pääomatuloveron veropohjat ovat kaikkein liikkuvimpia ja myös suhdanneherkimpia, minkä vuoksi verotuksessa on otettava huomioon myös muiden maiden verolainsäädäntö. Yhteisöverokannan alentaminen parantaa ainakin hetkellisesti Suomen suhteellista asemaa kansainvälisessä verokilpailussa. Kannustimet tuotannon säilyttämiseen Suomessa kasvavat ja voittoja mahdollisesti siirretään muualta verotettavaksi Suomeen. Verokilpailuetu heijastuu yhteisöveron tuottoon verosuunnittelun kautta nopeasti. Verokannan alennus kannustaa ulkomaisia yrityksiä ja sijoittajia myös investoimaan Suomeen. Investointien lisääntymisen kautta tulevat myönteiset vaikutukset tulevat kuitenkin näkyviin vasta viiveellä yhteisöveron ja muiden verojen tuotossa. Viivettä kasvattaa myös kansainvälisesti heikko taloustilanne.

Yhteisöverouudistuksen kokonaistaloudellisista vaikutuksista on tehty selvitys Valtion taloudellisessa tutkimuskeskuksessa käyttäen talouden kokonaistasapainomallia, VATTAGE-mallia. Selvityksen mukaan yhteisöverokannan alentaminen kasvattaa eniten pääomaintensiivisten toimialojen tuotantoa, jota on erityisesti vientiteollisuudessa. Pääomakannan kasvun myötä myös työn kysyntä lisääntyy ja palkat nousevat. Palkkojen nousu lisää työn tarjontaa ja työllisyys kasvaa. Kotimainen ostovoima kohenee ja kasvattaa kuluskysyntää. Toisaalta, kun kotimainen hintataso kohoaa, viennin kilpailukyky heikenee pidemmällä aikavälillä. Selvityksen mukaan työllisyys paranisi keskipitkällä aikavälillä noin 5 000—7 000 henkilöllä.

Kansainvälisten tutkimusten perusteella yhteisöverokannan 4,5 prosenttiyksikön suuruusluokkaa olevan veronkevennyksen lyhyen aikavälin kokonaistaloudelliset vaikutukset voivat olla 0,1—0,2 prosenttia bruttokansantuotteen kasvua kiihdyttäviä. Vaikutuksen toteutuminen riippuu kuitenkin suhdannetilanteesta. Pidemmällä aikavälillä vaikutukset talouskasvuun ovat tutkimuskirjallisuuden mukaan hieman lyhyen aikavälin vaikutuksia suurempia, kun investointien ja yritystoiminnan kasvu realisoituvat täysimääräisesti.

Verotuksella sinänsä ei voida vaikuttaa yritysten tuottavuuskasvuun. Verojärjestelmän ennustettavuudella ja jatkuvuudella voidaan kuitenkin luoda vakaat perusolosuhteet yritystoiminnalle ja saada siten myös kilpailuetua muihin maihin nähden. Yritysten toimintaa voidaan tukea erityisesti työvoiman laatuun ja määrään panostamalla sekä yritysten hallinnollista taakkaa keventämällä.

Edustuskulujen vähennyskelpoisuuden poistaminen

Edustuskulujen vähennyskelpoisuuden poistamisen arvioidaan vähentävän jonkin verran yritysten edustuskulujen määrää ja muuttavan myös kulujen rakennetta. Laskennallisesti muutos pienentäisi osakeyhtiön yhteisöveron jälkeistä tulosta määrällä, joka vastaa 10 prosenttia yhteisön edustuskulujen määrästä sovellettaessa uutta 20 prosentin yhteisöverokantaa. Vähennyskelpoisuuden poiston vaikutus yhtiöiden edustuskulujen määrään arvioidaan kuitenkin jäävän vähäiseksi, koska edustuskulut tyypillisesti muodostavat vain pienen osan elinkeinotoiminnan vähennyskelpoisista kuluista. Ne ovat myös tyypillisesti pieniä suhteessa elinkeinotoiminnan tulokseen.

Vähennyskelpoisuuden poisto voi vähentää matkailu- ja ravintola-alan palvelujen kysyntää ja siten heijastua alan työllisyyteen. Edellä mainituista syistä vaikutuksen arvioidaan kuitenkin olevan vähäinen.

Korkovähennysoikeuden rajoittaminen elinkeinotulon verotuksessa

Korkojen vähennyskelpoisuuteen luettavan osuuden alentaminen 30 prosentista 25 prosenttiin vaikuttaa niihin yrityksiin, joihin myös aiemmin säädetty korkovähennysoikeuden rajoittaminen vaikutti. Nyt esitettävä muutos ulottaisi vaikutuksen lisäksi joihinkin kymmeneen yrityksiin. Korkovähennysoikeuden rajoittaminen kohdistuisi lähinnä erittäin velkaksiin kotimaisiin ja ulkomaisiin monikansallisiin konserneihin. Tällaisiin konserneihin kuuluvien yritysten arvioidaan sopeuttavan lainsäädäntömuutosten takia rahoitusrakennettaan. Verosuunnittelulla on vaikutusta sekä verotuottoon että verovaiku-

tuksen kohdentumiseen. Muutoksen vaikutuksia yritys- tai konsernitason tasolla on vaikea esittää niiden tapauskohtaisuuden vuoksi.

Pääomatuloverotuksen progressiorajan alentaminen

Verovuotta 2011 koskevien tilastojen perusteella pääomatuloverotuksen progressiorajan alentaminen kiristäisi noin 40 000 pääomatuloja saavaan henkilön verotusta. Muutos kasvattaa pääomatulosta maksettavaa veroa 200 eurolla, kun henkilön verotettava pääomatulo on 50 000 euroa tai enemmän. Kun verotettava pääomatulo on 40 000—50 000 euroa, maksettavan veron määrä nousee 0—200 eurolla.

Osinkoverotuksen muutokset

Osinkoverotuksen muutosten vaikutuksia henkilöosakkaille tarkastellaan julkisesti noteerattujen yhtiöiden ja muiden kuin julkisesti noteerattujen yhtiöiden osalta erikseen seuraavassa.

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Alla olevassa taulukossa 1 esitetään julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon veroaste nykyjärjestelmässä ja ehdotetussa uudessa järjestelmässä. Osinkotulon veroaste vaihtelee pääomatuloverotuksen progressiivisuuden takia. Pääomatuloveroprosentti on 30 verotettavien pääomatulojen ollessa enintään 40 000 euroa ja 32 prosenttia tulorajan ylittävältä osalta.

Taulukko 1: Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon veroaste nykyjärjestelmässä ja ehdotetussa mallissa

	Nykyjärjestelmä, %	Ehdotettu malli, %
Veroaste	21,0—22,4	25,5—27,2

Taulukosta 1 nähdään, että julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatujen osinkojen verotus kiristyy nykyisestä, koska osingon veronalainen osuus nousee 70 prosentista 85 prosenttiin.

Osinkoverotuksen kiristämällä ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta julkisesti noteerattujen yhtiöiden investointipäätöksiin, sillä Suomen kaltaisessa avoimessa taloudessa kotitalouksien säästämissä päätökset ja kansainvälisesti toimivien julkisesti noteerattujen yhtiöiden investointipäätökset ovat osin eriytyneet. Yhtiöiden omistusrakenne on hajautunut kansainvälisesti. Yhtiöt voivat hakea rahoitusta kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta, joilla määräytyvään pääoman hintaan kotimaisen osinkoverotuksen muutoksilla ei ole vaikutusta. Yhteisö- ja osinkoverouudistus parantaa ulkomaisten sijoittajien suhteellista asemaa, koska he hyötyvät yhteisöverokannan alentamisesta, mutta osinkoverotuksen kiristyminen ei koske heitä.

Yksittäisen sijoittajan näkökulmasta suorat osakesijoitukset julkisesti noteerattuihin yhtiöihin muuttuvat osinkoverotuksen muutosten seurauksena aiempaa epäedullisemmaksi, vaikka osinkotulon verotus onkin edelleen huojennettua (vrt. taulukko 1). Verotuksen kiristämällä arvioidaan olevan suoraa osakesäästämistä jossain määrin vähentävä vaikutus. Suorista osakesijoituksista irtautuvien varojen arvioidaan pääosin kanavoituvan muihin sijoituskohteisiin tai erilaisten kotimaisten tai ulkomaisten instituutioiden kautta harjoitettuun sijoitustoimintaan. Vaikutusta yleiseen säästämisalukkuuteen osinkoverotuksen muutoksella ei kuitenkaan arvioida olevan.

Julkisesti noteeratuista yhtiöistä saadun osinkotulon veromuutos kaventaisi staattisesti arvioituna väestön tuloeroja. Valtion talou-

dellinen tutkimuskeskus, VATT, on tehnyt osinkoverotukseen ehdotetuista muutoksista tulonjakovaikutusarvion. Tulokset ilmaistaan Gini-kertoimen avulla. Kerroin voi saada arvot 0—100. Kun kerroin pienenee, tuloerot kaventuvat ja kun kerroin nousee, tuloerot kasvavat. Saatujen laskentatulosten mukaan Gini-kerroin pienenesi 0,03 prosenttiyksikköä veromuutoksen jälkeen.

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Taulukossa 2 esitetään muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon laskennallinen veroaste nykyjärjestelmässä sekä ehdotetun uudistuksen mukaisena. Taulukossa eritellään huojennetun osinkotulon laskennalliset veroasteet sekä ansiotulona verotettavan osingon laskennallinen veroaste.

Veroasteella tarkoitetaan pelkästään henkilön saaman osingon tuloveroastetta. Kokonaisveroasteella tarkoitetaan yhtiön voitosta maksaman yhteisöveron ja osinkoa saavan henkilön maksaman tuloveron yhteenlaskettua veroastetta. Veroaste ja kokonaisveroaste vaihtelevat pääomatuloverotuksen ja ansiotuloverotuksen progressiivisuuden takia. Pääomatulona verotettavien osinkojen laskennallisessa veroasteessa pääomatuloverokanta on alarajalla 30 ja ylärajalla 32 prosenttia. Ansiotulona verotettavien osinkojen laskennallisessa veroasteessa ansiotuloveroaste on alarajalla nolla ja ylärajaksi on oletettu 1 miljoonaa euroa.

Taulukko 2: Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon veroaste- ja kokonaisveroastetietoja nykyjärjestelmässä ja ehdotetussa mallissa

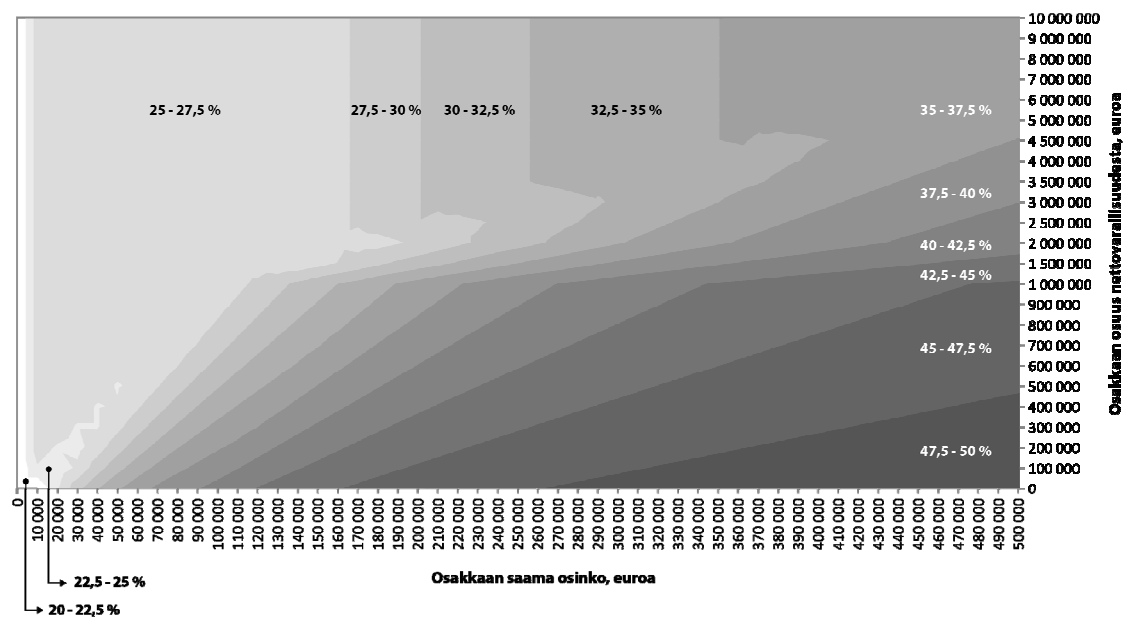
	Nykyjärjestelmä, %	Ehdotettu malli, %	Muutos, %
Veroaste			
— verovapaa/huojennettu osa (0/25 %)	0	7,5—8,0	+7,5 — +8,0
— enintään vuotuista tuottoa vastaava, mutta euromääräisen rajan ylittävä osa (70/85 %)	21,0—22,4	25,5—27,2	+4,5 — +4,8
— ansiotulona verotettava osa (70/75 %)	0—35,8	0—38,4	+0 — +2,6
Kokonaisveroaste			
— verovapaa/huojennettu osa (0/25 %)	24,5	26,0—26,4	+1,5 — +1,9
— enintään vuotuista tuottoa vastaava, mutta euromääräisen rajan ylittävä osa (70/85 %)	40,4—41,4	40,4—41,8	+0 — +0,4
— ansiotulona verotettava osa (70/75 %)	24,5—51,6	20,0—50,7	-4,5 — -0,9

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatujen osinkojen laskennallinen veroaste pääsääntöisesti kiristyy ja joissakin tapauksissa se ei muutu. Suhteellisesti eniten kiristyy huojennetun osinkotulon verotus. Nykyjärjestelmässä huojennettu osa on kokonaan verovapaata pääomatuloa, mutta muutoksen jälkeen osinko olisi 25 prosentin osalta veronalaista pääomatuloa. Myös yhtiön nettovarallisuuteen suhteutettua vuotuista tuottoa vastaavan, mutta euromääräisen enimmäismäärän ylittävän osan verotus kiristyy, koska sen veronalaista osuutta korotetaan pääomatuloverotuksessa 70 prosentista 85 prosenttiin. Ansiotulona verotettavan osingon verotus pääsääntöisesti kiristyy, koska sen veronalaista osuutta nostetaan 75 prosenttiin. Matalilla osinkotulotasoilla verotus ei vält-

tämättä kiristyy ansiotuloverotuksen vähennysten takia.

Uudistuksen vaikutukset kokonaisveroasteeseen ovat pienempiä, mutta pääsääntöisesti samansuuntaisia, koska yhteisöverokannan alentaminen vaikuttaa kokonaisveroasteeseen. Ansiotulona verotettavan osingon kokonaisveroaste alenisi uudistuksessa, koska yhteisöverokannan alentamisen vaikutus kokonaisveroasteeseen on suurempi kuin ansiotulona verotettavan osinkotulon veronalaisen osuuden korotuksen vaikutus. Kuviossa 1 on esitetty yhtiön omistajayrittäjän kokonaisveroaste uudistuksen jälkeen eri nettovarallisuus- ja osinkotasolla. Kokonaisveroaste on sitä korkeampi mitä suurempi yhtiön jakama osinko on suhteessa nettovarallisuuteen.

Kuvio 1: Omistajayrittäjän osingon kokonaisveroaste uudistuksen jälkeen eri nettovarallisuus- ja osinkotasolla

Osinkoverotuksen rakenteen muutos

Osinkojen verotukseen vaikuttaa osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuus ja saadun osingon määrä, sillä osinko jaetaan nykyjärjestelmän tavoin ansio- ja pääomatulosuuteen yhtiön nettovarallisuuden perusteella ja huojennuksen enimmäismäärään sovel-

letaan euromääräistä rajaa. Nämä elementit luovat osinkoverotukseen progressiivisuutta.

Osingon määrän ja osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuuden vaikutusta osingon veroasteeseen voidaan vertailla rakenteellisen kuvauksen avulla, jossa osingolle lasketaan veroaste eri tapauksissa nykyjärjestelmässä ja muutosehdotuksessa. Vertailun perusteella

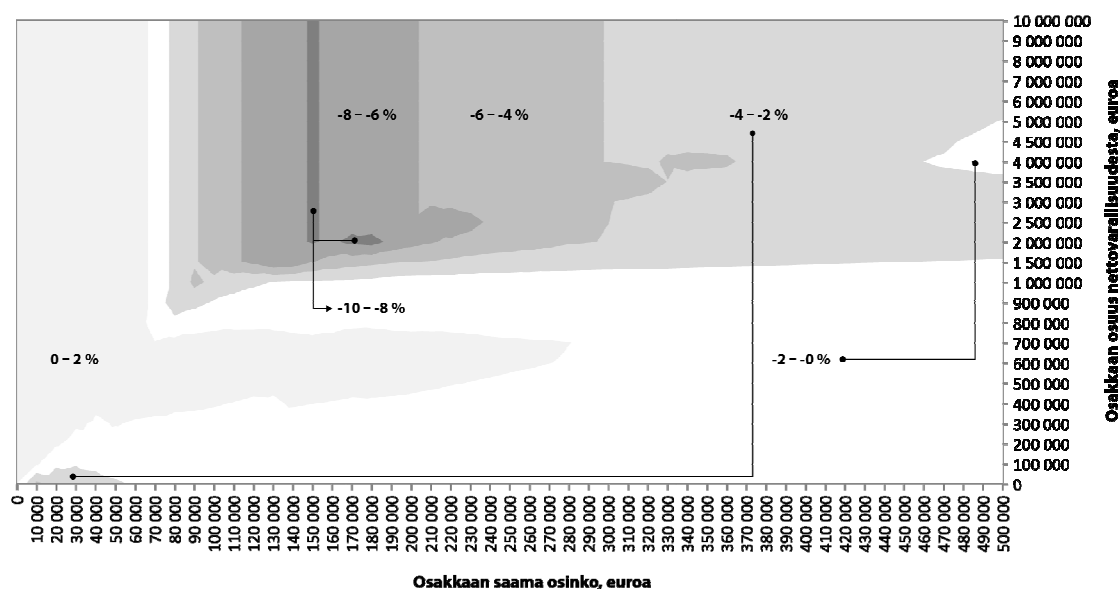
uudistuksesta hyötyisi eniten osingonsaaja, joka saa suuria yli 60 000 euron osinkoja yhtiöstä, jolla on paljon nettovarallisuutta. Nykyjärjestelmään verrattuna osinkoverotus kevenisi eniten 150 000 euron osinkotuloilla, jossa osingon veroaste alenisi noin viisi prosenttiyksikköä. Aleneminen johtuu siitä, että huojennuksen piiriin kuuluvien osinkojen enimmäismäärä kasvaa 2½-kertaiseksi, nykyisestä 60 000 eurosta 150 000 euroon.

Muissa tilanteissa osinkoverotus pääsääntöisesti kiristyisi. Vähiten uudistus kiristäisi pienen nettovarallisuuden yhtiöstä suuria osinkoja saavan osingonsaajan verotusta. Pienen nettovarallisuuden takia osinkoa verotetaan pääosin ansiotulona sekä nykyisin että uudistuksen jälkeen. Ansiotulo-osinkojen veronalaisen osuuden korottaminen 70 prosentista 75 prosenttiin kirittää veroastetta vain vähän. Tämä johtuu siitä, että suurilla ansiotulotasoilla verotuksen progressio on lievempää kuin matalimmilla tulotasoilla, koska marginaalivero ei enää nouse. Myös pienempiä, alle 60 000 euron osinkoja pienen nettovarallisuuden yhtiöstä saavan osingonsaajan verotus kiristyisi vähän. Myös tässä tapauk-

sessä osingot luetaan osittain tai kokonaan ansiotuloksi. Matalilla ja keski suurilla ansiotulotasoilla progressio on kuitenkin kireämpää kuin suurilla tulotasoilla, joten veroaste kiristyy ansiotulo-osuuden veronalaisen osuuden korottamisen takia enemmän kuin suuria ansiotulo-osinkoja saavan. Eniten uudistus kirittäisi alle 60 000 euron osinkoja suuren nettovarallisuuden yhtiöstä saavan osingonsaajan verotusta. Osingon veroaste nousisi lähes kahdeksan prosenttiyksikköä, koska aiemmin kokonaan verovapaat osingot olisivat 25-prosenttisesti veronalaista pääomatuloa.

Uudistuksen vaikutusta omistajayrittäjän kokonaisverorasitukseen kuvataan kuviossa 2, jossa esitetään eri sävyisillä alueilla kokonaisveroasteen muutos prosenttiyksikköinä nykyjärjestelmään verrattuna. Tällä tavoin yhtiön ja yhtiössä yrittäjänä toimivan omistajan verotusta tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena ja rakenteellinen kuvaus ottaa huomioon sekä osinkoverotuksen muutokset että yhteisöverokannan alentamisen.

Kuvio 2: Omistajayrittäjän osingon kokonaisveroasteen muutos prosenttiyksikköinä eri nettovarallisuus- ja osinkotasoilla nykyjärjestelmään verrattuna

Kuviosta 2 ilmenee, että ainoastaan lähinnä suuren nettovarallisuuden yrityksestä alle

60 000 euron osinkoja saavan osingonsaajan kokonaisveroaste nousisi 0—2 prosenttiyksik-

köllä. Muissa tapauksissa kokonaisveroaste alenee. Eniten kevenisi suuren nettovarallisuuden yrityksestä saadun osingon kokonaisveroaste, joka esimerkiksi 150 000 euron osinkotuloilla alenee jopa hieman yli kahdeksan prosenttiyksikköä verrattuna nykyjärjestelmään. Muiden osinko-nettovarallisuusyhdistelmien tasolla kokonaisveroaste alenisi 1—6 prosenttiyksikköä.

Osinkoveromuutosten kohdentuminen eritulisille osingonsaajille muiden kuin julkisesti noteerattujen yhtiöiden tapauksessa

Verovuotta 2011 koskevien tilastotietojen perusteella muut kuin julkisesti noteeratut yhtiöt jakoivat luonnollisille henkilöille osinkoja noin 2,8 miljardia euroa. Osinkoja saivat noin 380 000 henkilöä. Osinkoa jakavia yhtiöitä oli noin 52 000. Osakkaiden nettovarallisuusosuus yhtiöstä oli alle 100 000 euroa 90 prosentissa tapauksista ja alle 200 000 euroa 94 prosentissa tapauksista.

Valtaosa osakkaista sai pieniä osinkoja. Noin 90 prosenttia luonnollisten henkilöiden saamista osingoista oli alle 10 000 euroa ja noin 75 prosenttia alle 1 000 euroa. Lähes 80 prosenttia osingoista luettiin verotuksessa kokonaan pääomatuloksi eli osingon suhde nettovarallisuuteen oli enintään yhdeksän prosenttia. Vain noin 20 prosenttia osingoista jaettiin verotuksessa ansio- ja pääomatulosuuksiin tai verotettiin kokonaan ansiotulona, eli näissä tapauksissa osingon suhde nettovarallisuuteen ylitti yhdeksän prosenttia. Noin 95 prosenttia osingonsaajista sai osinkotuloa yhtiöstään vähemmän kuin 90 000 euroa ja noin 90 prosenttia alle 60 000 euroa. Yli 250 000 euroa osinkotuloa yhtiöstään saavia oli yhteensä noin 1 200, joka on noin 0,3 prosenttia kaikista osingonsaajista ja hieman yli prosentti kaikista yli 1 000 euroa osinkotuloa saavista.

Valtaosa osingonsaajista on yhtiöissä pienomistajina, jotka saavat hyvin pientä osinkotuloa ja joilla pääasiallinen tulolähde on jokin muu kuin yhtiöstä saatu osinkotulo. Esimerkiksi alle 1 000 euron osinkoja sai noin 290 000 luonnollista henkilöä ja heidän

yhteenlaskettu osinko oli noin 30 miljoonaa euroa. Yli 1 000 euroa osinkoja saavia on vajaat 100 000 henkilöä. Heistä osa on varsinaisia omistajayrittäjiä, joiden tulot koostuvat pääasiassa yhtiöstä nostetuista osinko- ja palkkatuloista. Lisäksi tähän joukkoon kuuluu myös sellaisia osingonsaajia, jotka ovat yhtiössä vain sijoittajana. He saavat yhtiöstä vain osinkotuloa, koska eivät työskentele yhtiössä, mutta saavat myös muista lähteistä tuloja.

Tilastotietojen perusteella staattisesti arvioituna uudistus kiristäisi noin 280 000 muista kuin julkisesti noteeratuista osakeyhtiöstä osinkoja saavien luonnollisten henkilöiden verotusta. Noin 100 000 osingonsaajan verotus kevenisi. Yhtiötasolla tarkasteltuna, kun huomioidaan myös yhteisöverokannan alentamisen vaikutus, veromuutokset kiristäisivät yhtiön kaikkien osakkaiden verotusta noin 18 000 yhtiön osalta ja keventäisivät yhtiön kaikkien osakkaiden verotusta 30 000 yhtiön osalta. Noin 4 000 yhtiössä joidenkin osakkaiden verotus kiristyisi ja joidenkin kevenisi.

Osinkoveromuutosten käyttäytymisvaikutukset

Osinkoverojärjestelmä ohjaa voitonjakoa muissa kuin julkisesti noteeratuissa yhtiöissä. Nettovarallisuuteen suhteutettu osinkoverotus kannustaa yhtiöitä jakamaan omistajilleen vuosittain sen määrän osinkoa, jonka osakas voi saada verovapaasti, ja investoimaan muun osan voitosta yrityksen toimintaan. Tämä osingonjaon optimointikäyttäytyminen on nähtävissä myös vuoden 2011 tilastotiedoista. Tuhat euroa ylittävistä osinkosuorituksista noin 55 prosenttia vastasi tasan yhdeksän prosentin tuottoa osingonsaajan nettovarallisuusosuudelle yhtiössä. Valtaosa jaetuista osingoista oli saajilleen verovapaata, koska yksittäisen osingonsaajan kaikista yhtiöistä, jotka ovat muita kuin julkisesti noteerattuja, saamien osinkojen yhteismäärä oli 95 prosentissa tapauksista pienempi kuin verovapaa enimmäismäärä, eli 90 000 euroa.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tekemän selvityksen mukaan muut kuin julkisesti noteeratut yhtiöt optimoivat osingonjakoa toimialasta ja yhtiön koosta riippumat-

ta. Vaikka erikokoisten ja eri toimialoilla toimivien yhtiöiden pääomarakenne poikkeaa selvästi toisistaan, jaetun osingon suhde nettovarallisuuteen on yleisimmin noin yhdeksän prosenttia. Selvityksen mukaan myöskään voittojen tason vaihtelulla ei ole systemaattista vaikutusta osingonjakoon. Esimerkiksi voiton pieneneminen näyttäisi vaikuttavan ensisijaisesti jakamattoman voiton määrään, mutta ei osingonjakoon. Myöskään osingonsaajan muilla tuloilla ei näyttäisi olevan vaikutusta, koska verovapaa osinkotulo ei ole vaikuta muiden tulojen verokohteluun.

Osinkoverouudistus säilyttäisi nykyjärjestelmän osingonjakoa ohjaavat vaikutukset, koska huojennetun osingon vuotuinen tuotto-prosentti säilyy korkeana ja huojennuksen enimmäismäärää kasvatetaan. Uudistus kannustaa yhtiöitä kartuttamaan nettovarallisuutta ja kasvattamaan osinkoja.

Nykyjärjestelmän ongelmana on ollut tulonmuunto, jolla tarkoitetaan työpanokseen perustuvien tulojen muuntamista pääomatuloksi. Tulonmuuntoon kannustaa se, että pääomatulojen verotus on korkeimmilla tulotasoilla ansiotuloverotusta keveämpää. Verouudistus ei poista kokonaan yhtiöiden omistajien kannustimia ansiotulojen muuntamiseen pääomatuloksi, vaikka pienillä osinkotuloilla tulonmuuntokannustin heikkeneekin. Huojennetun osingon enimmäismäärän korotuksen takia suuren nettovarallisuuden yhtiöiden jakamien suurten osinkojen verotus kevenisi nykyisestä ja tällä tavoin kasvattaisi osingon ja palkan verokohtelun välistä eroa edelleen.

Uudistuksen arvioidaan korottavan yhtiöiden listautumiskynnystä tietyissä tilanteissa jonkin verran. Listautumiskelpoisten yhtiöiden arvioidaan olevan liikevaihdoltaan keskimääräistä suurempia vakavaraisia yhtiöitä. Koska vakavaraisen yhtiön jakamien suurten osinkojen verotus uudistuksessa kevenee ja julkisesti noteeratun yhtiön osingon verotus hieman kiristyy, kannustin listautumiseen heikkenisi.

Osinkoveromuutosten kokonaistaloudelliset vaikutukset

Nykyjärjestelmän mukaisen osinkoverotuksen arvioidaan kannustavan voimakkaasti

muuta kuin julkisesti noteerattuja yhtiöitä kasvattamaan nettovarallisuutta omalla pääomalla. Järjestelmä kannustaa investoimaan voittovaroja, vahvistamaan yhtiöiden taseita ja parantamaan oman tulorahoituksen edellytyksiä. Osinkoverotus kuitenkin suosii investointeja matalariskiseen aineelliseen kulumattomaan omaisuuteen korkeampiriskisten tai aineettomien investointien sijaan. Kannustin investoida yritysvarallisuuteen myös vaihtelee voimakkaasti riippuen osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuudesta. Tutkimusten mukaan se myös suosii jakamattomien voittovarojen käyttämistä rahoituksessa verrattuna velkaan.

Osinkoverotukseen ehdotettujen muutosten arvioidaan pääosin säilyttävän nykyjärjestelmän investointi- ja rahoituspäätöksiin liittyvät kannustinvaikutukset. Muutoksen arvioidaan jossain määrin kasvattavan kannustinta kartuttaa yrityksen nettovarallisuutta entisestään, sillä matalilla osinkotulotasoilla yritykseen investoidun jakamattoman voiton ja osingon veroasteen välinen ero kasvaa jakamattoman voiton hyväksi. Suurilla osinkotulotasoilla kannustin säilyy pääosin nykyisen kaltaisena, sillä osinkoverotus kevenee suurin piirtein yhtä paljon kuin jakamattoman voiton verotus.

Veromuutosten vaikutus yritysmuotojen väliin veroeroihin

Osinkoverotuksen uudistaminen ei lisäisi eri yhtiömuotojen verotuskohtelun välistä eroa. Elinkeinoharjoittajien ja henkilöyhtiöiden verotus on sekä nykyisin että uudistuksen jälkeen muun kuin julkisesti noteeratun osakeyhtiön ja sen omistajan verotusta kevyempää niillä tulotasoilla, joilla valtaosa elinkeinoharjoittajista ja henkilöyhtiöistä toimii.

Valtaosa elinkeinonharjoittajista ja henkilöyhtiöistä on pieniä yrityksiä, joilla on vähän tuloja ja nettovarallisuutta. Tämän vuoksi niiden yritystulo verotetaan pääasiassa ansiotulona. Ansiotuloverotus on osakeyhtiön omistajayrittäjän kokonaisveroastetta kevyempää matalilla ja keskitulotasoilla (vrt. kuvio 1, jossa esitetään yhtiön ja osakkaan kokonaisveroaste eri nettovarallisuus- ja tulotasoilla). Koska kokonaisveroaste pienen net-

tovarallisuuden ja pienten tulojen osakeyhtiöillä kevenee, muun kuin julkisesti noteeratun osakeyhtiön verotus siirtyy lähemmäksi vastaavanlaisen elinkeinoharjoittajan ja henkilöyhtiön verotuksen tasoa.

2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Ehdotetuilla muutoksilla on vaikutuksia Verohallinnon toimintaan ja ne lisäävät Verohallinnon menoja erityisesti muutosten toteuttamisen hetkellä. Ehdotetut muutokset aiheuttavat laajahkoja muutoksia Verohallinnon ennakoperinnän, verotuslaskennan, verovalmistelun käyttöliittymän ja muutosverotuksen järjestelmiin. Lisäksi ehdotetut muutokset edellyttävät muutoksia Verohallinnon sähköisiin palvelujärjestelmiin, kuten veroilmoitus verkossa -palveluun ja Verohallinnon tietopalveluihin. Myös lomakkeet ja ohjeistus edellyttävät laajahkoja muutoksia, minkä lisäksi henkilökunnalle järjestetään uusista säännöksistä kattava koulutus. Verohallinnolle muutosten toteuttamisesta aiheutuvat kustannuksen arvioidaan olevan noin 310 000 euroa.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

Lausuntonsa esityksestä ovat antaneet liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Verohallinto, Akava ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Energiateollisuus ry, Enontekiön kunta, Faba osk, Finanssialan Keskusliitto FK, Finnet-liitto ry, HTM-tilintarkastajat ry, Keskuskauppakamari ry, KHT-yhdistys ry, Kittilän kunta, Lapin kauppakamari, Lapin liitto, LSO Osuuskunta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Maidonjalostajien ja meijeritukku-kauppiaiden liitto ry, MTK Etelä-Pohjanmaa, MTK Pirkanmaa, Matkailu- ja Ravintolapalvelut Ma-Ra ry, Muonion kunta, Osuustoiminnan kehittäjät – Coop Finland ry, Paikal-

lisvoima ry, Palkansaajien tutkimuslaitos, Pellervo-Seura ry, Perheyritysten liitto ry, POP Pankkiliitto osk, Puhuri Oy, Rovaniemen kaupunki, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry (FVCA), Suomen Taloushallintoliitto, Suomen Tuulivoimayhdistys, Suomen Varustamot ry, Suomen Veroasiantuntijat SVA ry, Suomen Yrittäjät ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT, Työeläkevakuuttajat TELA, Veronmaksajain Keskusliitto ry, professori Esko Linnakangas, professori Matti Myrsky, professori Heikki Niskakangas, professori Seppo Penttilä ja professori Seppo Villa.

Esityksessä on otettu huomioon lausuntokierroksella esitettyjä kannanottoja. Pitkäaikaisen investointien poistoja koskeva ehdotus on poistettu esityksestä. Osuuskunnan jäsenen verotusta koskevista muutoksista on tarkoitus antaa erillinen hallituksen esitys. Vapaan oman pääoman rahastosta saadun varojenjaon verotusta koskevia ehdotuksia on muutettu siten, että varojenjako voidaan verottaa luovutuksena, ellei pääomansijoituksesta ole kulunut kymmentä vuotta. Lisäksi varojenjaon verotusta koskevaa ehdotusta on muutettu siten, että luovutuksena käsiteltävästä varojenjaosta vähennetään verotuksessa osakkeen hankintamenoa yleensä luovutusta vastaava määrä. Raha- vakuutus- ja eläkelaitosten sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella saaman osingon veronalainen osa olisi 75 prosenttia nykyisen sääntelyn mukaisesti. Lausuntojen perusteella on täsmennetty myös esityksen sanamuotoja.

Esitys on käsitelty kunnallistalouden ja hallinnon neuvottelukunnassa.

4 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Tuloverolaki

33 a §. *Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko.* Pykälän 1 momentissa säädetty julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon veronalaisen osuuden määrä muutettaisiin 70 prosentista 85 prosentiksi.

Pykälään lisättäisiin 3 momentti, jossa säädetäisiin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osinkotulon verotusta koskevien säännösten soveltamisesta myös tällaisesta yhtiöstä saatuun varojenjako. Varojenjaolla tarkoitettaisiin osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta. Muutos tarkoittaisi, että julkisesti noteeratun yhtiön varojenjako verotettaisiin aina osinkona riippumatta siitä, mistä vapaan oman pääoman erästä varoja jaetaan. Esimerkiksi varojenjako sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta olisi verotuksessa osinkoa.

33 b §. *Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko.* Pykälän 1 momentissa säädetäisiin muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon verotuksesta, joka määräytyisi nykyiseen tapaan osinkoa maksavan yhtiön osakkeiden varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa tarkoitettu matemaattiselle arvolle lasketun vuotuisen tuoton perusteella. Vuotuisen tuoton määrä olisi kahdeksan prosenttia nykyisen yhdeksän prosentin sijaan. Osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua vuotuista tuottoa vastaavasta osinkotulosta 25 prosenttia olisi veronalaista pääomatulosta ja 75 prosenttia verovapaata tuloa. Verovelvollisen eri yhtiöistä saamat vuotuisen tuoton puitteissa jaetut osingot laskettaisiin yhteen. Siltä osin kuin laskennassa huomioon otettavat osingot ylittävät 150 000 euroa, osingoista 85 prosenttia olisi veronalaista pääomatulosta ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Nykyiseen sääntelyyn sisältyvä 60 000 euron verovapaa osinkotulo ehdotetaan poistettavaksi.

Pykälän 2 momentin mukaan vuotuisen tuoton ylittävä osinkotulo olisi nykyiseen tapaan osittain veronalaista ansiotuloa. Osinkotulosta 75 prosenttia olisi veronalaista ansio-

tuloa nykyisen 70 prosentin sijaan ja loppuosa verovapaata tuloa.

Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jossa säädetäisiin muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osinkotulon verotusta koskevien säännösten soveltamisesta myös tällaisesta yhtiöstä saatuun OYL:n 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta. Varojenjaon verotus osinkona olisi pääsääntö. Varojenjako voitaisiin kuitenkin käsitellä verotuksessa luovutuksena 45 a §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä. Muutos tarkoittaisi, että muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön varojenjako verotettaisiin erikseen säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta osinkona riippumatta siitä, mistä vapaan oman pääoman erästä varoja jaetaan. Esimerkiksi varojenjako sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta olisi verotuksessa osinkoa.

33 c §. *Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko.* Pykälään lisättäisiin sääntely, jonka mukaan myös muilta yhteisöiltä kuin emotyttyrityhtiödirektiivissä tarkoitetuilta yhtiöiltä sekä ETA-valtiossa asuvalta yhteisöltä saatuun osinkoon sovellettaisiin tietyin edellytyksin tuloverolain 33 a ja 33 b §:n säännöksiä. Pykälän 1 momentissa säädetäisiin nykyistä sääntelyä vastaavasti tuloverolain 33 a ja 33 b §:n soveltamisesta emotyttyrityhtiödirektiivissä tarkoitetuilta yhtiöiltä saatuun osinkoon.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin tuloverolain 33 a ja 33 b §:n säännösten soveltamisesta muulta ETA-valtiossa asuvalta yhteisöltä kuin emotyttyrityhtiödirektiivissä tarkoitetuilta yhtiöiltä sekä yhteisöltä, jonka asuinvaltion kanssa Suomella on kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskeva sopimus, jota sovelletaan yhteisön jakamaan osinkoon, saatuun osinkoon. Säännösten soveltaminen tällaiseen osinkoon edellyttäisi, että osinkoa jakava yhteisö suorittaa tulosta, josta osinko jaetaan, veroa vähintään kymmenen prosenttia. Edellytys ei täytyisi, jos osinkoa jakava yhteisö ei ole itsenäinen verovelvollinen tai yhteisö on verovapaa tai sillä on mahdollisuus verotuksellisen asuinvaltionsa lainsäädännön perusteella valita verovapaus. Veron vähimmäismäärän tarkastelu

tapahtuisi osinkoa jakavan yhteisön verotuksessa sovellettua nimellistä verokantaa tarkastelemalla. ETA-valtioissa asuvien yhteisöjen osalta edellytettäisiin lisäksi, että osinkoa jakavan yhteisön verotuksellinen asuinvaltio on jokin ETA-valtio. Edellytys ei täytyisi, jos verotuksellinen asuinvaltio olisi ETA-valtion ja ulkopuolisen valtion välisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan muu valtio kuin ETA-valtio.

Pykälän nykyisessä 2 momentissa olevat säännökset siirtyisivät pykälän 3 momentiksi. Pykälän 3 momentin soveltamisala olisi kuitenkin nykyistä suppeampi sen vuoksi, että 2 momentissa laajennetaan tuloverolain 33 a ja 33 b §:n soveltamista ulkomailta saatuihin osinkoon.

Pykälän nykyisessä 3 momentissa olevat säännökset sisältyisivät pykälän 4 momenttiin, johon sisältyisi lisäksi uusi sääntely ulkomaisen yhteisön osakkeiden 33 b §:n 1 momentissa tarkoitetun vuotuisen tuoton laskennasta. Uuden säännöksen mukaan vuotuinen tuotto laskettaisiin ensisijaisesti tavalla, jota sovelletaan varojen arvos- tamisesta verotuksessa annetun lain perusteella osakkeen verovuoden matemaattisen arvon laskennassa. Jos matemaattisen arvon laskennassa tarvittavaa selvitystä ei ole käytettävissä, vuotuinen tuotto laskettaisiin kuitenkin nykyisen sääntelyn mukaisesti siitä osakkeen käyvästä arvosta, joka sillä oli omistajan hallussa osingon jakovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä.

33 d §. *Muita osinkotuloa koskevia säännöksiä.* Pykälän 1 momentissa säädettyä peiteltyyn osingon säännöstä muutettaisiin siten, että peittelystä osingosta olisi 75 prosenttia veronalaista ansiotuloa nykyisen 70 prosentin sijaan. Peittelystä osingosta 25 prosenttia olisi verovapaata tuloa. Lisäksi säädettäisiin, että peitelty osinko olisi kuitenkin kokonaan veronalaista ansiotuloa, jos tällaista osinkoa jakava yhteisö olisi 33 c §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen yhteisö.

45 a §. *Varojenjaon verottaminen luovutuksena.* Uudessa 45 a §:ssä säädettäisiin, että varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta voitaisiin lainkohdassa mainittujen edellytysten täytyessä verottaa luovutuksena.

Säännöstä sovellettaisiin vain muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön varojenjakoon.

Pykälän 1 momentin mukaan OYL:n 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta pidettäisiin tietyin edellytyksin veronalaisena luovutuksena. Varojenjakoa käsiteltäisiin luovutuksena siltä osin kuin jaossa palautettava määrä vastaa yhtiöön tehdyn pääomansijoituksen määrää. Säännöstä voitaisiin soveltaa, jos asiassa esitetään luotettava selvitys siitä, että jaossa saadut varat ovat tällaisia pääomansijoituksia. Kyseeseen tulisivat lähinnä osakkaiden maksamat merkintähinnat osakkeista tai optioista taikka muista erityisistä oikeuksista sekä muut oman pääoman sijoitukset.

Säännös ei soveltuisi esimerkiksi yritys- järjestelyissä tai rahastosiirroissa muodostuneiden oman pääoman erien jakoihin. Niissä tilanteissa, joissa jaettavien varojen yhteys pääomansijoituksiin jää epäselväksi, varojenjakoa käsiteltäisiin verotuksessa osinkona.

Määräaika säännöksen soveltamiselle olisi kymmenen vuotta siitä, kun pääomansijoitus on tehty. Esimerkiksi osakkeiden merkintä- maksuina tehty pääomansijoitus olisi katsottava tehdyksi silloin, kun osakkeet on merkitty.

Varojenjakoa käsiteltäisiin säännöksessä tarkoitetulla tavalla kaikkien verovelvollisten osalta, joiden kohdalla edellytykset täyttyvät. Jos edellytykset täyttyisivät esimerkiksi eri aikoina ja eri yhteyksissä tehtyjen sijoitusten vuoksi vain joidenkin osakkaiden osalta, varojenjakoa käsiteltäisiin näiden verotuksessa tämän säännöksen mukaisesti ja muiden verotuksessa osinkona. Säännöstä sovellettaisiin varojenjakoon vain niiltä osin, joilta edellytykset täyttyvät, ja loppuosa jaosta verotettaisiin osinkona.

46 a §. *Varojenjaossa saadun luovutusvoiton laskeminen.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin 45 a §:ssä tarkoitettussa luovutuksessa saadun voiton laskemisesta. Luovutuksena pidettävän varojenjaon määrästä vähennettäisiin osakkeen poistamattomasta hankintamenosta se määrä, joka vastaa luovutuksena pidettävää varojenjakoa. Jos osakkeen poistamaton hankintameno on tätä pienempi, vähennettävä määrä olisi poistamaton hankintameno. Luovutuksena verotettavasta va-

rojenjaosta ei siten aiheutuisi verotuksessa tappiota.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin osakkeen hankintamenosta tehtävästä vähennyksestä 45 a §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa. Luovutuksena käsiteltävässä varojenjaossa saadun luovutusvoiton laskennassa vähennetty hankintamenon määrä vähennettäisiin osakkeen poistamattomasta hankintamenosta.

124 §. Veron määräytyminen. Pykälän 2 momentissa säädetään pääomatulosta suoritettavasta verosta ja yhteisöverokannasta. Pääomatulosta suoritettavan korkeamman verokannan, 32 prosenttia, soveltamisen rajaa laskettaisiin nykyisestä 50 000 eurosta 40 000 euroon. Yhteisöverokanta alennettaisiin 20 prosenttiin.

1.2 Laki elinkeinotulon verottamisesta

6 a §. Pykälää muutettaisiin siten, että kotimaasta saatuja osinkoja koskeva sääntely laajennettaisiin koskemaan Euroopan talousalueella asuvalta yhteisöltä saatua osinkoa ja osinkojen osittainen verovapaus pääsääntöisesti poistettaisiin. EU-jäsenvaltiossa asuvalta yhteisöltä saatua osinkoa verotettaisiin samalla tavalla kuin ETA-valtiossa asuvalta yhteisöltä saatua osinkoa, jos emoytär-yhtiödirektiivin määräyksistä ei muuta johdu.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kotimaiselta yhteisöltä ja emoytär-yhtiödirektiivissä tarkoitetulta yhtiöltä saadusta osingosta. Osinko olisi verovapaa kuten nykyisinkin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin muulta kuin 1 momentissa tarkoitetulta ETA-valtiossa asuvalta yhteisöltä saadusta osingosta. Osinko olisi verovapaa pykälässä säädettyin edellytyksin. Verovapaus edellyttäisi momentin 1 kohdan mukaan, että osinkoa jakava yhteisö suorittaa tulosta, josta osinko jaetaan, veroa vähintään kymmenen prosenttia. Edellytys ei täytyisi, jos osinkoa jakava yhteisö ei ole itsenäinen verovelvollinen tai yhteisö on verovapaa tai sillä on mahdollisuus verotuksellisen asuinvaltionsa lainsäädännön perusteella valita verovapaus. Veron vähimmäismäärän tarkastelu tapahtuisi osinkoa jakavan yhteisön verotuksessa sovellettua nimellistä verokantaa tarkastelemalla.

Momentin 2 kohdassa edellytettäisiin lisäksi, että osinkoa jakavan yhteisön verotuksellinen asuinvaltio on jokin ETA-valtio. Edellytys ei täytyisi, jos verotuksellinen asuinvaltio olisi ETA-valtion ja ETA:n ulkopuolisen valtion välisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan muu kuin ETA-valtio.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että muulta kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetulta yhteisöltä saatu osinko on kokonaan veronalaista tuloa. Tämä poikkeaa nykyisestä sääntelystä, jossa verovapauden ulkopuolella olevasta osingosta yleensä 75 prosenttia on veronalaista tuloa. Lisäksi 3 momenttiin sisältyisi kaksi poikkeusta 1 ja 2 momentissa säädetystä osinkojen verovapaudesta. Nämä poikkeukset sisältyvät nykyisen säännöksen 1 momenttiin.

Momentin 1 kohdan mukaan sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella saadusta osingosta veronalaista tuloa olisi 75 prosenttia. Sijoitusomaisuutta ovat raha-, vakuutus- ja eläkelaitosten varojen sijoittamiseksi ja sijoitusten turvaamiseksi hankkimat osakkeet. Sijoitusomaisuusosingot olisivat veronalaista tuloa lukuun ottamatta osinkoa, joka on saatu emoytär-yhtiödirektiivin 2 artiklassa tarkoitetuista ulkomaisista yhtiöistä. Viimeksi mainituista yhtiöistä saatu sijoitusomaisuusosinko olisi direktiivin edellyttämällä tavalla veronalaista tuloa vain, jos osingonsaaja omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi alle kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhteisön osakepääomasta. Muilta EU- tai ETA-valtioissa asuvalta tai kotimaisilta yhteisöiltä sijoitusomaisuusosakkeiden perusteella saadusta osingosta 75 prosenttia olisi aina veronalaista tuloa.

Momentin 2 kohdan mukaan muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön julkisesti noteerattusta yhtiöstä saama osinko olisi kokonaan veronalaista tuloa. Tämä ei kuitenkaan koskisi tilannetta, jossa osingonsaaja omistaa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta. Esiitetty säännös poikkeaa nykyisestä sääntelystä, jonka mukaan osingosta 75 prosenttia on veronalaista tuloa. Julkisesti noteeratun yhtiön toiselta julkisesti noteeratulta yhtiöltä saamat osingot olisivat verovapaita kuten nykyisinkin.

Pykälän nykyisten 3—6 momentin säännökset sisältyisivät 4—7 momenttiin. Momenteissa olevat viittaukset muutettaisiin vastaavasti. Pykälän 6 momenttia muutettaisiin siten, että luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saamien osinkojen veronalaiseksi osaksi säädettäisiin 75 prosenttia nykyisen 70 prosentin sijaan ja momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan luonnollisen henkilön ja kuolinpesän julkisesti noteeratusta yhtiöstä saama osinko olisi 85 prosenttisesti veronalaista tuloa.

Pykälän 7 momenttia muutettaisiin siten, että peitelystä osingosta olisi 75 prosenttia veronalaista tuloa.

Pykälän 8 momentissa säädettäisiin osinkotulon verotusta koskevien säännösten soveltamisesta myös OYL:n 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun varojenjakoan vapaan oman pääoman rahastosta. Varojenjaon verotus osinkona olisi pääsääntö. Pääsäännöstä poiketen tällaista varojenjako voitaisiin kuitenkin käsitellä verotuksessa luovutuksena 6 c §:ssä säädetyin edellytyksin. Muutos vastaisi luonnollisen henkilön verotukseen ehdotettuja varojenjako koskevia muutoksia.

6 c §. Lakiin lisättäisiin uusi 6 c §, jossa säädettäisiin poikkeuksesta 6 a §:ssä tarkoitettuun varojenjaon verotukseen osinkona. Varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta voitaisiin 6 c §:n mukaan verottaa luovutuksena. Säännöstä sovellettaisiin vain muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön varojenjakoan. Säännös olisi pääasialliselta sisällöltään vastaava kuin tuloverolakiin ehdotetut 45 a ja 46 a §:n säännökset.

Pykälän 1 momentin mukaan OYL:n 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoan vapaan oman pääoman rahastosta pidettäisiin tietyin edellytyksin veronalaisena luovutuksena. Varojenjako käsiteltäisiin luovutuksena siltä osin kuin palautettava määrä vastaa yhtiöön tehdyn pääomansijoituksen määrää. Säännöstä voitaisiin soveltaa, jos asiassa esitetään luotettava selvitys siitä, että jaossa saadut varat ovat tällaisia pääomansijoituksia. Kyseeseen tulisivat lähinnä osakkaiden maksamat merkintähinnat osakkeista tai optioista taikka muista erityisistä oikeuksista sekä muut oman pääoman sijoitukset.

Säännös ei soveltuisi esimerkiksi yritysjärjestelyissä tai rahastosiirroissa muodostuneiden oman pääoman erien jakoihin. Niissä tilanteissa, joissa jaettavien varojen yhteys pääomansijoituksiin jää epäselväksi, varojenjako käsiteltäisiin verotuksessa osinkona.

Määräaika säännöksen soveltamiselle olisi kymmenen vuotta siitä, kun pääomansijoitus on tehty. Esimerkiksi osakkeiden merkintämaksuina tehty pääomansijoitus olisi katsottava tehdyksi silloin, kun osakkeet on merkitty.

Varojenjako käsiteltäisiin säännöksessä tarkoitettulla tavalla kaikkien verovelvollisten osalta, joiden kohdalla edellytykset täyttyvät. Jos edellytykset täyttyisivät esimerkiksi eri aikoina ja eri yhteyksissä tehtyjen sijoitusten vuoksi vain joidenkin osakkaiden osalta, varojenjako käsiteltäisiin näiden verotuksessa tämän säännöksen mukaisesti ja muiden verotuksessa osinkona. Säännöstä sovellettaisiin varojenjakoan vain niiltä osin, joilta edellytykset täyttyvät, ja loppuosa jaosta verotettaisiin osinkona.

Luovutuksena pidettävän varojenjaon määrästä vähennettäisiin pykälän 2 momentin mukaan se määrä osakkeen verotuksessa poistamattomasta hankintamenosta, joka vastaa luovutuksena pidettävää varojenjakoan. Jos osakkeen verotuksessa poistamaton hankintameno on tätä pienempi, vähennettävä määrä olisi poistamaton hankintameno. Luovutuksena verotettavasta varojenjaosta ei siten aiheutuisi verotuksessa tappiota.

Yhteisön verotuksessa sovellettua tiettyjen osakeluovutusten verovapautta koskevaa sääntelyä vastaavasti 2 momentissa tarkoitettua luovutuksessa saatuja varoja ei tietyissä tilanteissa pidettäisi veronalaisena tulona. Pykälän 3 momentin mukaan luovutuksena pidettävässä varojenjaossa saatuja varoja ei pidettäisi veronalaisena tulona, jos varoja jakavan yhtiön osakkeet ovat osakkeaan verotuksessa lain 6 b §:ssä tarkoitettuja veropaasti luovutettavia osakkeita.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin osakkeen hankintamenosta tehtävästä vähennyksestä ehdotetussa 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Luovutuksena käsiteltävässä varojenjaossa saadun luovutusvoiton laskennassa 2 momentin mukaan vähennetty määrä vähennettäisiin myös osakkeen verotuksessa

poistamattomasta hankintamenosta. Hankintamenosta tehtäisiin vähennys myös 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa, kun saatuja varoja ei pidetä veronalaisena tulona. Tämä perustuisi siihen, että 1 momentissa tarkoitettussa varojenjaossa ei tosiasiaa tapahtu osakkeiden luovutusta, vaan osakkeet voidaan luovuttaa myöhemmin, jolloin tarkastellaan erikseen mahdollisen luovutusvoiton tai -tappion määrää. Varojenjaon hetkellä verovapaasti luovutettavien osakkeiden poistamattoman hankintamenon määrittäminen on tarpeen, koska osakkeet voivat myöhemmin olla muita kuin verovapaasti luovutettavia esimerkiksi omaisuuslajin, tulolähteen tai omistusosuuden muutoksen perusteella.

8 §. Pykälän 8 kohta kumottaisiin, koska edustusmenojen vähennyskeltottomuudesta säädettäisiin elinkeinoverolain 16 §:n uudessa 11 kohdassa.

16 §. Pykälässä säädetään menoista, jotka eivät elinkeinotoiminnan tulosta laskettaessa ole vähennyskelpoisia tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 11 kohta, jossa mainittaisiin edustusmenot pykälässä tarkoitettuina vähennyskeltottomina menoina.

18 §. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin 6 kohta. Lainkohdassa määritettäisiin ne edellytykset, joilla ylijäämä olisi osuuskunnalle vähennyskelpoista menoa. Määritelmän mukaan osuuskunnan tarkoituksena tulisi olla osuuskunnan sääntöjen mukaan jäsenten taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluja. Lisäksi yhden jäsenen osuus osuuspääomasta ja äänivalta voisi olla enintään kymmenen prosenttia yhdessä verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvien ja siinä tarkoitettujen etuyhteydessä olevien jäsenten kanssa. Vähennyskelpoisena ylijäämänä pidettäisiin enintään sitä määrää, joka on syntynyt jäsenten ja osuuskunnan välisen ostojen ja myyntien perusteella. Osuuskunnan vähennyskelpoisena menona ei siten pidettäisi sitä osaa ylijäämästä, joka on syntynyt osuuskunnan ja muiden kuin jäsenten välisestä kaupasta.

Esimerkiksi osuuskunnalle vähennyskelpoista ylijäämää olisi osuuskunnan koko toiminnan tulos silloin, kun osuuskunnan toiminta muodostuisi käytännössä jäseniltä tehtävistä ostoista, tuotteiden jalostuksesta ja edelleen myynnistä. Sen sijaan, jos osuuskunta ostaisi jalostettavia tuotteita myös muilta kuin jäseniltä, näiden tuotteiden jalostamisesta osuuskunnalle syntynyttä ylijäämää ei pidettäisi osuuskunnan vähennyskelpoisena menona. Vähennyskelpoista ylijäämää ei olisi myöskään esimerkiksi sijoitustoiminnasta saatujen tuottojen jakaminen jäsenille, vaikka jakoperusteena olisivat jäsenten ostot ja myynnit sekä palvelut.

18 a §. Pykälän 2 momentissa säädettyä korkomenon vähennysoikeutta rajoitettaisiin lisää muuttamalla prosenttimäärää, joka lasketaan oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Nykyisen elinkeinoverolain 18 a §:n mukaan nettokorkomenot eivät ole vähennyskelpoisia, jos ne ylittävät 30 prosenttia oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Prosenttimäärä ehdotetaan muutettavaksi 30 prosentista 25 prosenttiin. Lisäksi prosenttiosuuden laskentapohjaa, eli niin sanottua oikaistua elinkeinotoiminnan tulosta, pienennettäisiin siten, että rahoitusomaisuuden menetyksiä ja arvomuutoksia ei lisättäisi elinkeinotoiminnan tulokseen.

1.3 Maatilatalouden tuloverolaki

5 §. Pykälän 1 momentin 14 kohdassa kohdassa säädettäisiin muusta kuin julkisesti noteerattusta yhtiöstä saadun osingon veronalaiseksi osaksi 75 prosenttia. Julkisesti noteerattusta yhtiöstä saatu osinko säädettäisiin 85-prosenttisesti veronalaiseksi tuloksi.

Pykälään lisättäisiin 15 kohta, jossa säädettäisiin osingon verotusta koskevien säännösten soveltamisesta myös OYL:n 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun varojenjakoön vapaan oman pääoman rahastosta. Varojenjaon verotus osinkona olisi pääsääntö. Pääsäännöstä poiketen tällaista varojenjakoä voitaisiin kuitenkin käsitellä verotuksessa luovutuksena tuloverolain 45 a ja 46 a §:ssä säädettyin tavoin. Muutos vastaisi luonnollisen henkilön verotukseen ehdotettuja varojenjakoä koskevia muutoksia.

1.4 Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta

3 §. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin tuloverolain 33 a ja 33 b §:ssä ja elinkeinoverolain 6 a §:ssä tarkoitettu vapaan oman pääoman rahastosta saatu osinkona pidettävä varojenjakko. Vapaan oman pääoman rahastosta saadun varojenjaon osalta olisi voimassa, mitä lähdeverolaissa säädetään osingosta.

Pykälän 5 momenttiin lisättäisiin tuloverolain 33 a ja 33 b §:ssä ja elinkeinoverolain 6 a §:ssä tarkoitettu vapaan oman pääoman rahastosta saatu osinkona pidettävä varojenjakko. Vapaan oman pääoman rahastosta saadusta varojenjaosta ei suoritettaisi lähdeveroa säännöksessä tarkoitettussa tilanteessa.

7 §. Pykälän 2 kohdassa säädetään rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksettavasta suorituksesta perittävän lähdeveron määrästä. Lähdeveron määrä alennettaisiin 20 prosenttiin. Pykälän 3 kohdassa säädetään Euroopan talousalueella sijaitsevalle rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle lainkohdassa tarkemmin säädettyjen edellytysten täytyessä maksettavasta osingosta perittävän lähdeveron määrästä. Lähdeverokanta ehdotetaan muutettavaksi 15 prosenttiin, jos osinkoa jakavan yhteisön osakkeet kuuluvat osingonsaajan sijoitusomaisuuteen eikä osingonsaaja ole emo- ja tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa maksavan yhteisön osakepääomasta.

Pykälän 3 kohdan b kohdan säännös poistettaisiin laista, koska muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön tuloverolain 33 a §:n 2 momentissa tarkoitettua julkisesti noteerattua yhtiöltä saama osinko säädetäisiin kokonaan veronalaiseksi tuloksi, jos osingonsaaja omistaa välittömästi alle kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta.

15 §. Pykälän 1 momentissa säädetään pääomatulosta suoritettavasta verosta. Pääomatulosta suoritettavan korkeamman verokannan, 32 prosenttia, soveltamisen rajaa laskettaisiin nykyisestä 50 000 eurosta 40 000 euroon.

Pykälän 3 momentissa säädetään verokannoista, jota sovelletaan rajoitetusti verovelvollisen yhteisön tuloihin ja lain 3 §:ssä tar-

koitettuihin tuloihin silloin, kun rajoitetusti verovelvollinen yhteisö on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta. Verokannat ehdotetaan alennettavaksi 20 prosenttiin.

1.5 Laki tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015

Lain nimikettä ehdotetaan muutettavaksi, koska lisävähennystä ehdotetaan sovellettavaksi ainoastaan verovuosina 2013 ja 2014.

1 §. Soveltamisala. Pykälässä säädetään, että tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksen voi tehdä verovuosina 2013—2015. Lisävähennyksen tekemistä rajoitettaisiin siten, että vähennyksen voi tehdä vain vuosina 2013—2014.

7 §. Voimaantulo. Pykälässä säädetään, että laki on voimassa verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa. Lain voimassaoloaikaa rajoitettaisiin siten, että laki on voimassa vuosina 2013—2014.

1.6 Laki tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015

Lain nimikettä ehdotetaan muutettavaksi, koska korotettuja poistoja ehdotetaan sovellettavaksi ainoastaan verovuosina 2013 ja 2014.

1 §. Soveltamisala. Lain soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että laajennettu poisto-oikeus koskisi 2 ja 4 §:ssä tarkemmin määriteltäviä rakennuksia, koneita ja laitteita, jotka otetaan käyttöön kalenterivuosina 2013 ja 2014.

2 §. Rakennuksesta tehtävä poisto. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että korotettu poisto olisi mahdollista verovuosina 2013 ja 2014. Voimassa olevan lain mukaisesti, jos rakennus otettaisiin käyttöön verovuonna 2013, korotettu poisto voitaisiin tehdä verovuosina 2013 ja 2014. Jos rakennus otettaisiin käyttöön verovuonna 2014, korotettu poisto olisi voimassa olevasta laista poiketen mahdollinen vain verovuonna 2014.

4 §. Koneesta ja laitteesta tehtävä poisto. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että korotettu poisto olisi mah-

dollinen verovuosina 2013 ja 2014. Jos kone tai laite otettaisiin käyttöön verovuonna 2013, korotettu poisto olisi voimassa olevan lain mukaisesti mahdollinen verovuosina 2013 ja 2014. Jos kone tai laite otettaisiin käyttöön verovuonna 2014, korotettu poisto olisi voimassa olevasta laista poiketen mahdollinen vain verovuonna 2014.

6 §. Voimaantulo. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakia sovellettaisiin verovuosilta 2013 ja 2014 toimitettavissa verotuksissa.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 2014 alusta. Lakeja sovellettaisiin tietyin poikkeuksin ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa.

Yhteisöverokannan alentamista sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Yhteisöverokannan alentaminen ehdotetulla tavalla merkitsisi olennaista muutosta yhteisön voitosta maksettavan veron määrään. Tähän voi liittyä huomattava taloudellinen intressi siirtää vuonna 2013 syntyviä voittoja verovuodelle 2014, jolloin niihin sovellettaisiin alempaa yhteisöverokantaa. Esitykseen ei ehdoteta sisällytettäväksi erityistä veronkiertosäännöstä, mutta yhteisöverokannan alentamista koske-

vasta voimaantulosäännöksestä säädettäisiin kuitenkin poikkeus, joka koskisi edellä tarkoitettuja tilanteita. Voimaantulosäännöksen poikkeuksen mukaan verovuonna 2014 sovellettaisiin 24,5 prosentin yhteisöverokantaa, jos yhtiön tilikautta on muutettu sinä päivänä, jolloin hallitus päätti yhteisöverokannan alentamisesta tai sen jälkeen. Poikkeus koskee tilanteita, joissa tilikautta on muutettu niin, ettei yhtiöllä pääty verovuotta vuonna 2013, tai niin, että verovuonna 2014 päättyvä verovuosi on alkanut edellä mainitun päivän jälkeen. Poikkeussäännös koskee vain verovuotta 2014 ja yhtiöitä, joiden tilikautta on pidennetty tai lyhennetty 21 päivänä maaliskuuta tai sen jälkeen vuonna 2013.

Tuloverolain, elinkeinoverolain ja maatalouden osinkoverotusta koskevia muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Lähdeverolain osinkoverotusta koskevia muutoksia sovellettaisiin tuloon, joka saadaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Voimaantulosääntely ei kuitenkaan koskisi varojenjakoa, kun kyse on noteeraamattomiin yhtiöihin ennen lain voimaantuloa tehdyistä pääomansijoituksista. Näihin varojenjakoihin uutta sääntelyä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.

1.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 1 ja 2 momentti, 33 c §, 33 d §:n 1 momentti sekä 124 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 2 momentti ja 33 d §:n 1 momentti laissa 716/2004, 33 b §:n 1 momentti ja 124 §:n 2 momentti laissa 1515/2011 ja 33 c § laeissa 716/2004, 1143/2005, 383/2012 ja 575/2013, sekä lisätään 33 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004 ja 774/2012, uusi 3 momentti, 33 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004, 469/2009 ja 1515/2011, uusi 6 momentti ja lakiin uusi 45 a § ja 46 a §, seuraavasti:

33 a §

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 85 prosenttia on pääomatulua ja 15 prosenttia verovapaata tuloa.

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatua osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoja vapaan oman pääoman rahastosta pidetään osinkona, ja siihen sovelletaan, mitä tässä pykälässä säädetään.

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 25 prosenttia on veronalaista pääomatulua ja 75 prosenttia verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (1142/2005) tarkoitettulle osakkeen verovuoden matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien tällaisten osinkojen määrä ylittää 150 000 euroa, osingoista 85 prosenttia on pääomatulua ja 15 prosenttia verovapaata tuloa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen vuotuisen tuoton ylittävältä osalta osingosta 75 prosent-

tia on ansiotulua ja 25 prosenttia verovapaata tuloa.

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatua osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoja vapaan oman pääoman rahastosta pidetään osinkona, ja siihen sovelletaan, 45 a §:ssä säädetyn poikkeuksin, mitä tässä pykälässä säädetään.

33 c §

Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko

Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko on veronalaista tuloa siten kuin 33 a ja 33 b §:ssä säädetään, jos yhteisö on eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2011/96/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2013/13/EU, 2 artiklassa tarkoitettu yhtiö.

Muulta kuin 1 momentissa tarkoitettulta ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko on veronalaista tuloa siten kuin 33 a ja 33 b §:ssä säädetään, jos yhteisö on ilman valintamahdollisuutta ja vapautusta velvollinen suorittamaan tulostaan, josta osinko on jaettu, veroa vähintään kymmenen prosenttia, ja

1) yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion verolainsäädännön mukaan tässä valtiossa ja yhteisön kotipaikka kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen mukaan ei ole Eu-

roopan talousalueen ulkopuolella olevassa valtiossa; tai

2) yhteisön asuinvaltion ja Suomen välillä on verovuonna voimassa kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus, jota sovelletaan yhteisön jakamaan osinkoon.

Muulta kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettulta ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko on kokonaan veronalaista ansiotulua.

Ulkomaisen yhteisön osakkeiden 33 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vuotuista tuottoa laskettaessa sovelletaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain säännöksiä osakkeen verovuoden matemaattisen arvon laskennasta. Matemaattisen arvon laskennassa tarvittavan selvityksen puuttuessa vuotuinen tuotto lasketaan siitä osakkeen käyvistä arvosta, joka sillä oli omistajan hallussa osingon jakovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

33 d §

Muita osinkotulota koskevia säännöksiä

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 29 §:ssä tarkoitettua peitelystä osingosta 75 prosenttia on ansiotulua ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. Peitelty osinko on kuitenkin kokonaan veronalaista ansiotulua, jos peitelty osinko on saatu 33 c §:n 3 momentissa tarkoitettulta ulkomaiselta yhteisöltä.

45 a §

Varojenjaon verottaminen luovutuksena

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatua osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta pidetään veronalaisena luovutuksena siltä osin kuin verovelvolliselle palautetaan tämän yhtiöön tekemä pääomansijoitus, jos

1) pääomansijoituksen tekemisestä on varoja jaettaessa kulunut enintään kymmenen vuotta; ja

2) verovelvollinen esittää tässä pykälässä tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä luotettavan selvityksen.

46 a §

Varojenjaossa saadun luovutusvoiton laskeminen

Luovutusvoittoa laskettaessa 45 a §:ssä tarkoitettua varojenjaosta vähennetään osakkeen poistamaton hankintameno, kuitenkin enintään luovutuksena pidettävän varojenjaon määrä. Jos osakkeen poistamaton hankintameno on luovutuksena pidettävää varojenjakoa pienempi, vähennetään poistamattoman hankintamenon määrä.

Luovutusvoiton laskennassa vähennetty hankintamenon määrä vähennetään osakkeen poistamattomasta hankintamenosta.

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 40 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisöjen ja yhteisöjen veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilitysلاissa (532/1998).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimittavassa verotuksessa. Jos yhteisön tilikautta on 21 päivänä maaliskuuta vuonna 2013 tai sen jälkeen muutettu niin, ettei yhteisön verovuosi pääty vuonna 2013, tai niin, että vuonna 2014 päättyvä verovuosi on alkanut vuonna 2013 maaliskuun 21 päivän jälkeen, yhteisön tuloveroprosentti on verovuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin 24,5 prosenttia.

Lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen saatuun varojenjakoon vapaan oman pääoman rahastosta. Siltä osin kuin varojenjako sisältää pääomansijoituksia, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa,

33 b §:n 6 momenttia sekä 45 a ja 46 a §:ää sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran varojenjakoon, joka on saatu 1 päivänä tammikuuta 2016.

2.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 8 §:n 8 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1539/1992,

muutetaan 6 a §, 16 §:n 10 kohta, 18 §:n 1 momentin 1 kohta ja 18 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 6 a § laeissa 717/2004, 382/2012 ja 576/2013, 16 §:n 10 kohta laissa 987/2012 ja 18 a §:n 2 momentti laissa 983/2012, sekä

lisätään lakiin uusi 6 c §, 16 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 859/1981, 1164/1990, 717/2004, 1134/2005, 1077/2008 ja 987/2012, uusi 11 kohta ja 18 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 71/1983, 717/2004 ja 1077/2008, uusi 6 kohta, seuraavasti:

6 a §

Yhteisön veronalaista tuloa ei ole osinko, joka on saatu kotimaiselta yhteisöltä tai eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2011/96/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2013/13/EU, 2 artiklassa tarkoitetulta ulkomaiselta yhtiöltä.

Yhteisön veronalaista tuloa ei ole osinko, joka on saatu Euroopan talousalueella asuvalta muulta kuin 1 momentissa tarkoitettulta yhteisöltä, jos:

1) osinkoa jakava yhteisö on ilman valintamahdollisuutta ja vapautusta velvollinen suorittamaan tulostaan, josta osinko on jaettu, veroa vähintään kymmenen prosenttia; ja

2) yhteisön kotipaikka kyseessä olevan valtion verolainsäädännön mukaan on tässä valtiossa ja yhteisön kotipaikka kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen mukaan ei ole Euroopan talousalueen ulkopuolella olevassa valtiossa.

Yhteisön veronalaista tuloa on muilta kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuilta yhteisöiltä saatu osinko. Lisäksi poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään,

1) osingosta on veronalaista tuloa 75 prosenttia ja verovapaata tuloa 25 prosenttia, jos osinko on saatu sijoitusomaisuuteen kuulu-

vista 1 momentissa mainitun direktiivin 2 artiklassa tarkoitetun ulkomaisen yhtiön osakkeista, jonka osakepääomasta osingonsaaja omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi alle kymmenen prosenttia, taikka sijoitusomaisuuteen kuuluvista kotimaisen tai muun kuin edellä mainitun ulkomaisen Euroopan talousalueella asuvan yhteisön osakkeista;

2) osinko on veronalaista tuloa, jos osinkoa jakava yhteisö on tuloverolain 33 a §:n 2 momentissa tarkoitettu julkisesti noteerattu yhtiö ja osingonsaaja on muu yhteisö kuin julkisesti noteerattu yhtiö, joka ei omista osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta.

Poiketen siitä, mitä edellä säädetään, osuuspankin saama osinko osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:ssä tarkoitettua osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivalta liikepankilta on verovapaata tuloa.

Mitä 1—3 momentissa säädetään osingosta, sovelletaan myös yhteisön saamaan osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksamaan korkoon, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-
osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamaan voitto-osuuteen ja korkoon sekä keski-

näisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamaan takuupääoman korkoon.

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamasta osingosta ja edellä 5 momentissa tarkoitetuista suorituksista 75 prosenttia on veronalaista tuloa, tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa tarkoitettut suoritukset kuitenkin siten kuin mainitussa lainkohdassa säädetään. Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamasta osingosta on 85 prosenttia veronalaista tuloa.

Peitellystä osingosta on 75 prosenttia veronalaista tuloa.

Tuloverolain 33 a §:n 3 momentissa ja 33 b §:n 6 momentissa tarkoitettuun osinkona pidettävään vapaan oman pääoman rahastosta saatujen varojenjakoon sovelletaan 6 c §:ssä säädettyin poikkeuksin, mitä tässä pykälässä säädetään.

6 c §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatua osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta pidetään veronalaisena luovutuksena siltä osin kuin verovelvolliselle palautetaan tämän yhtiöön tekemä pääomansijoitus, jos

1) pääomansijoituksen tekemisestä on varoja jaettaessa kulunut enintään kymmenen vuotta; ja

2) verovelvollinen esittää tässä pykälässä tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä luotettavan selvityksen.

Luovutuksesta saatua voittoa laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua varojenjaosta vähennetään osakkeen verotuksessa poistamaton hankintameno, kuitenkin enintään luovutuksena pidettävän varojenjaon määrä. Jos osakkeen poistamaton hankintameno on luovutuksena pidettävää varojenjakoa pienempi, vähennetään poistamattoman hankintamenon määrä.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, 1 momentissa tarkoitettua varojenjaossa saatu määrä ei ole veronalaista tuloa, jos varoja jakavan yhtiön osakkeet ovat osakkeenomistajan verotuksessa 6 b §:n 2 momentissa tarkoitettuja verovapaasti luovutettavia osakkeita.

Osakkeen verotuksessa poistamattomasta hankintamenosta vähennetään 2 momentissa tarkoitettun luovutusvoiton laskennassa vähennetty määrä tai määrä, joka laskennassa vähennettäisiin, jollei varojenjakoa olisi 3 momentin nojalla verovapaa.

16 §

Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät ole:

10) väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain (986/2012) nojalla suoritettava pankkivero;

11) edustusmenot.

18 §

Vähennyskelpoisia ovat myös:

1) vuosi- ja vaihtoalennukset, osto- ja myyntihyvitykset ynnä muut sellaiset oikaisuerät,

6) osuuskunnan ostojen ja myyntien taikka niihin rinnastettavien suoritusten perusteella jäsenelle jakama ylijäämä silloin, kun osuuskunnan tarkoituksena on jäsenten taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluja, osuuskunnan jäsenen osuus osuuspääomasta ja äänivalta on enintään kymmenen prosenttia yhdessä verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvien ja siinä tarkoitettujen etuyhteydessä olevien jäsenten kanssa ja osuuskunnan jäsenille näin jakama ylijäämä vastaa enintään jäsenten ja osuuskunnan välisten ostojen ja myyntien taikka niihin rinnastettavien suoritusten perusteella syntyntä tulosta.

18 a §

Korkomenot ovat vähennyskelpoisia siltä osin kuin ne ovat korkotulojen suuruiset. Korkotuloja suuremmat korkomenot (*nettokorkomenot*) ovat vähennyskelpoisia, jos ne ovat verovuonna enintään 500 000 euroa. Nettokorkomenojen ylittäessä verovuonna edellä mainitun määrän nettokorkomenot eivät ole vähennyskelpoisia siltä osin kuin:

1) ne ylittävät 25 prosenttia 3 §:ssä tarkoitusta elinkeinotoiminnan tuloksesta, johon on lisätty korkomenot ja verotuksessa vähennettävät poistot sekä konserniavustuksesta verotuksessa annetussa laissa tarkoitettu saatu konserniavustus ja josta on vähennetty annettu konserniavustus; ja

2) 25 prosentin rajan ylittävien nettokorkomenojen määrä on enintään yhtä suuri kuin etuyhteydessä olevien velkasuhteen osapuolten väliset nettokorkomenot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
vuodelta 2014 toimittavassa verotuksessa.

Siltä osin kuin vapaan oman pääoman rahastosta saatu varojenjako sisältää pääomansijoituksia, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa, 6 a §:n 8 momenttia ja 6 c §:ää sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.

3.

Laki**maatilatalouden tuloverolain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 5 §:n 1 momentin 14 kohta, sellaisena kuin se on laissa 718/2004, sekä
lisätään 5 §:n 1 momenttiin uusi 15 kohta, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1541/1992 ja 718/2004, seuraavasti:

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja maatalouden verovuoden veronalaisia tuloja ovat muun ohessa:

14) maatilatalouteen kuuluvan omaisuuden tuottamat korot, 75 prosenttia muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta, 85 prosenttia julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta, tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa tarkoitettut suoritukset siten kuin mainitussa lainkohdassa säädetään samoin kuin yhteisön saamat osingot ja mainitut suoritukset siten kuin elinkeinotulonverottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §:ssä säädetään,

15) tuloverolain 33 a §:n 3 momentissa ja 33 b §:n 6 momentissa tarkoitettuun osinkona

pidettävään vapaan oman pääoman rahastosta saatuun varojenjakoön sovelletaan tuloverolain 45 a §:ssä säädetyin poikkeuksin, mitä 14 kohdassa säädetään osingosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimittavassa verotuksessa.

Lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen saatuun varojenjakoön vapaan oman pääoman rahastosta. Siltä osin kuin varojenjako sisältää pääomansijoituksia, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa, 5 §:n 15 kohtaa sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön varojenjakoön, joka on saatu 1 päivänä tammikuuta 2016.

4.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 §:n 2 ja 5 momentti, 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 15 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti laissa 814/2008 ja 5 momentti laissa 186/2013, 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 15 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1516/2011, seuraavasti:

3 §

Osuuspääoman korosta, sijoitusrahaston voitto-osuudesta, tuloverolain 31 §:n 5 momentissa tarkoitettua sijaisosingosta, tuloverolain 33 a ja 33 b §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona pidettävästä varojenjaosta sekä verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua peitellystä osingosta ja 31 §:n nojalla lisätyn tulon määräisestä edusta, jonka osakas saa hyväkseen, on vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään osingosta.

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamasta osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksamasta korosta, tuloverolain 33 a ja 33 b §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona pidettävästä varojenjaosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voitto-osuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamas-

ta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiaissa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

7 §

Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Lähdevero on:

2) 20 prosenttia rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksettavasta osingosta, korosta ja rojaltista sekä muusta 3 §:ssä tarkoitettua suorituksesta, jonka osalta ei muualla toisin säädetä;

3) 15 prosenttia osingosta, jos osingonsaaja on 3 §:n 5 momentissa tarkoitettu rajoitetusti verovelvollinen yhteisö ja osinkoa jakavan yhteisön osakkeet kuuluvat osingonsaajan sijoitusomaisuuteen eikä osingonsaaja ole emo- ja tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa maksavan yhteisön osakepääomasta;

15 §

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosentin mukaan. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 40 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosentin mukaan.

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 20 prosenttia. Jos rajoitetusti verovelvollinen yhteisö on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, on myös 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta suoritettava yhteisön tuloveroa 20 prosenttia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____.

Lakia sovelletaan tuloon, joka saadaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen saatuun varojenjakoön vapaan oman pääoman rahastosta. Siltä osin kuin varojenjako sisältää pääomansijoituksia, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa, 3 §:n 3 ja 5 momenttia sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön varojenjakoön, joka on saatu 1 päivänä tammikuuta 2016.

5.

Laki**tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015 annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015 annetun lain (992/2012) nimike, 1 § sekä 7 §:n 1 ja 2 momentti, seuraavasti:

Laki
tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013 ja 2014

7 §

Voimaantulo

1 §

Soveltamisala

Osakeyhtiöllä ja osuuskunnalla on oikeus verovuosina 2013 ja 2014 tehdä elinkeinotoiminnan tulostaan työntekijöilleen maksa-
 miinsa tutkimus- ja kehittämistoiminnan palkkoihin perustuva lisävähennys tässä laissa säädettyllä tavalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2013 ja se on voimassa 31 päivään jou-
 lukuuta 2014.

Lakia sovelletaan verovuosilta 2013—2014
 toimitettavissa verotuksissa.

—————
 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .

6.

Laki**tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annetun lain (699/2012) nimike, 1 §, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti ja 6 §:n 2 momentti, seuraavasti:

Laki
tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013 ja 2014

1 §

Soveltamisala

Elinkeinotoimintaa harjoittavalla verovelvollisella on oikeus verotuksessa vähentää kalenterivuosina 2013 ja 2014 käyttöön ot-

tamiensa, tuotannollisessa toiminnassaan käyttämiensä 2 ja 4 §:ssä tarkoitettujen rakennusten, koneiden ja laitteiden hankintamenoja tässä laissa säädettyllä tavalla.

2 §

Rakennuksesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verotamisesta annetun lain (360/1968) 34 §:n

2 momentin 1 kohdassa säädetään, verovelvollisen tehtaana tai työpajana käyttämästä, tämän lain 3 §:ssä tarkoitetusta rakennuksesta verovuosina 2013 ja 2014 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 14 prosenttia rakennuksen poistamatta olevasta hankintamenosta. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetyn poiston määrän ylittävän poiston saa tehdä verovuonna 2013 käyttöön otetun rakennuksen osalta verovuosina 2013 ja 2014. Verovuonna 2014 käyttöön otetun rakennuksen osalta poiston saa tehdä verovuonna 2014.

4 §

Koneesta ja laitteesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetään, tehtaassa tai työpajassa käytettävän uuden

koneen tai laitteen hankintamenosta verovuosina 2013 ja 2014 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 50 prosenttia koneen tai laitteen poistamatta olevasta hankintamenosta. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetyn poiston määrän ylittävän poiston saa tehdä verovuonna 2013 käyttöön otetun koneen tai laitteen osalta verovuosina 2013 ja 2014. Verovuonna 2014 käyttöön otetun koneen tai laitteen osalta poiston saa tehdä verovuonna 2014.

6 §

Voimaantulo

Lakia sovelletaan verovuosilta 2013 ja 2014 toimitettavissa verotuksissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2013

Pääministerin estyneenä ollessa, sosiaali- ja terveysministeri

PAULA RISIKKO

Hallinto- ja kuntaministeri *Henna Virkkunen*

*Liitteet
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 1 ja 2 momentti, 33 c §, 33 d §:n 1 momentti sekä 124 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 33 a §:n 1 momentti, 33 b §:n 2 momentti ja 33 d §:n 1 momentti laissa 716/2004, 33 b §:n 1 momentti ja 124 §:n 2 momentti laissa 1515/2011 ja 33 c § laeissa 716/2004, 1143/2005, 383/2012 ja 575/2013, sekä
lisätään 33 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004 ja 774/2012, uusi 3 momentti, 33 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 716/2004, 469/2009 ja 1515/2011, uusi 6 momentti ja lakiin uusi 45 a § ja uusi 46 a §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 a §

33 a §

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko.

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 70 prosenttia on pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 85 prosenttia on pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa.

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatua osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta pidetään osinkona, ja siihen sovelletaan, mitä tässä pykälässä säädetään.

33 b §

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko on verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (1142/2005) tarkoitettulle osakkeen verovuoden matemaattiselle arvolle laskettua yhdeksän prosentin vuotuista tuottoa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien tällaisten osinkojen määrä ylittää 60 000 euroa, osingoista 70 prosenttia on pääomatuloa ja 30 prosenttia

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 25 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (1142/2005) tarkoitettulle osakkeen verovuoden matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien tällaisten osinkojen määrä ylittää 150 000 eu-

verovapaata tuloa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun vuotuisen tuoton ylittävältä osalta osingosta 70 prosenttia on ansiotuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

roa, osingoista 85 prosenttia on pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun vuotuisen tuoton ylittävältä osalta osingosta 75 prosenttia on ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa.

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatua osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoja vapaan oman pääoman rahastosta pidetään osinkona, ja siihen sovelletaan, 45 a §:ssä säädettyin poikkeuksin, mitä tässä pykälässä säädetään.

33 c §

Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko

Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko on veronalaista tuloa siten kuin 33 a ja 33 b §:ssä säädetään, jos:

1) yhteisö on eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2011/96/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2013/13/EU, 2 artiklassa tarkoitettu yhtiö; tai

2) yhteisön asuinvaltion ja Suomen välillä on verovuonna voimassa kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus, jota sovelletaan yhteisön jakamaan osinkoon.

Muulta kuin 1 momentissa tarkoitettulta ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko on koko-

33 c §

Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko

Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko on veronalaista tuloa siten kuin 33 a ja 33 b §:ssä säädetään, jos yhteisö on eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2011/96/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2013/13/EU, 2 artiklassa tarkoitettu yhtiö.

Muulta kuin 1 momentissa tarkoitettulta ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko on veronalaista tuloa siten kuin 33 a ja 33 b §:ssä säädetään, jos yhteisö on ilman valintamahdollisuutta ja vapautusta velvollinen suorittamaan tulostaan, josta osinko on jaettu, veroa vähintään kymmenen prosenttia, ja

1) yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion verolainsäädännön mukaan tässä valtiossa ja yhteisön kotipaikka kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen mukaan ei ole Euroopan talousalueen ulkopuolella olevassa valtiossa; tai

2) yhteisön asuinvaltion ja Suomen välillä on verovuonna voimassa kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus, jota sovelletaan yhteisön jakamaan osinkoon.

Muulta kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettulta ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko on

naan veronalaista ansiotuloa.

Ulkomaisen yhtiön osakkeiden 33 b §:n 1 momentissa tarkoitettu vuotuinen tuotto lasketaan siitä osakkeen käyvästä arvosta, joka sillä oli omistajan hallussa osingon jakovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

33 d §

Muita osinkotuloa koskevia säännöksiä.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 29 §:ssä tarkoitettu peitelystä osingosta 70 prosenttia on ansiotuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 50 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 24,5. Yhteisöjen ja yhteisöjen veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilisykslaissa (532/1998).

kokonaan veronalaista ansiotuloa.

Ulkomaisen yhteisön osakkeiden 33 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vuotuista tuottoa laskettaessa sovelletaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain säännöksiä osakkeen verovuoden matemaattisen arvon laskennasta. Matemaattisen arvon laskennassa tarvittavan selvityksen puuttuessa vuotuinen tuotto lasketaan siitä osakkeen käyvästä arvosta, joka sillä oli omistajan hallussa osingon jakovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

33 d §

Muita osinkotuloa koskevia säännöksiä

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 29 §:ssä tarkoitettu peitelystä osingosta 75 prosenttia on ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. *Peitelty osinko on kuitenkin kokonaan veronalaista ansiotuloa, jos peitelty osinko on saatu 33 c §:n 3 momentissa tarkoitettulta ulkomaiselta yhteisöltä.*

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 40 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisöjen ja yhteisöjen veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilisykslaissa (532/1998).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimittavassa verotuksessa. Jos yhteisön tilikautta on 21 päivänä maaliskuuta vuonna 2013 tai sen jälkeen muutettu

niin, ettei yhteisön verovuosi pääty vuonna 2013, tai niin, että vuonna 2014 päättyvä verovuosi on alkanut vuonna 2013 maaliskuun 21 päivän jälkeen, yhteisön tuloveroprosentti on verovuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin 24,5 prosenttia.

Lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen saatuun varojenjakoon vapaan oman pääoman rahastosta. Siltä osin kuin varojenjakoo sisältää pääomansijoituksia, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa, 33 b §:n 6 momenttia sekä 45 a ja 46 a §:ää sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran varojenjakoon, joka on saatu 1 päivänä tammikuuta 2016.

2.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 8 §:n 8 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1539/1992,

muutetaan 6 a §, 16 §:m 10 kohta, 18 §:n 1 momentin 1 kohta ja 18 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat, 6 a § laeissa 717/2004, 382/2012 ja 576/2013, 16 §:n 10 kohta laissa 987/2012 ja 18 a §:n 2 momentti laissa 983/2012, sekä

lisätään lakiin uusi 6 c §, 16 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 859/1981, 1164/1990, 717/2004, 1134/2005, 1077/2008 ja 987/2012, uusi 11 kohta ja 18 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 71/1983, 717/2004 ja 1077/2008, uusi 6 kohta, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 a §

Yhteisön saama osinko ei ole veronalaista tuloa. Osingosta on kuitenkin 2 momentissa säädetyin poikkeuksin veronalaista tuloa 75 prosenttia ja verovapaata tuloa 25 prosenttia, jos:

1) osinko on saatu sijoitusomaisuuteen kuuluvista osakkeista, eikä osinkoa jakava yhteisö ole ulkomainen eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2011/96/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2013/13/EU, 2 artiklassa tarkoitettu yhteisö, jonka osakepääomasta osingonsaaja omistaa

6 a §

Yhteisön veronalaista tuloa ei ole osinko, joka on saatu kotimaiselta yhteisöltä tai eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2011/96/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2013/13/EU, 2 artiklassa tarkoitettua ulkomaiselta yhtiöltä.

Yhteisön veronalaista tuloa ei ole osinko, joka on saatu Euroopan talousalueella asuvalta muulta kuin 1 momentissa tarkoitettua yhteisöltä, jos:

1) osinkoa jakava yhteisö on ilman valintamahdollisuutta ja vapautusta velvollinen

osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia;

2) osingon jakava yhteisö on muu kuin kotimainen tai 1 kohdassa tarkoitettu Euroopan unionin jäsenvaltiossa asuva yhteisö; tai

3) osinkoa jakava yhteisö on tuloverolain 33 a §:n 2 momentissa tarkoitettu julkisesti noteerattu yhtiö ja osingonsaaja on muu yhteisö kuin julkisesti noteerattu yhtiö, joka ei omista osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmentä prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta.

Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun osingon jakavan ulkomaisen yhteisön asuinvaltion ja Suomen välillä ei ole verovuonna voimassa kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevaa sopimusta, jota sovelletaan yhteisön jakamaan osinkoon, yhteisön jakama osinko on kokonaan veronalaista tuloa.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, osuuspankin saama osinko osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:ssä tarkoitettulta osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivalta liikepankilta on verovapaata tuloa.

Mitä 1 momentissa säädetään osingosta, sovelletaan myös yhteisön saamaan osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksamaan korkoon, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamaan voittoosuuteen ja korkoon sekä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamaan takuupääoman korkoon.

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saamista osingoista ja edellä 3 momentissa tarkoitetuista suorituksista 70 prosenttia on veronalaista tuloa, tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa tarkoitettut suoritukset kuitenkin

suorittamaan tulostaan, josta osinko on jaettu, veroa vähintään kymmenen prosenttia; ja

2) yhteisön kotipaikka kyseessä olevan valtion verolainsäädännön mukaan on tässä valtiossa ja yhteisön kotipaikka kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen mukaan ei ole Euroopan talousalueen ulkopuolella olevassa valtiossa.

Yhteisön veronalaista tuloa on muilta kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuilta yhteisöiltä saatu osinko. Lisäksi poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään,

1) osingosta on veronalaista tuloa 75 prosenttia ja verovapaata tuloa 25 prosenttia, jos osinko on saatu sijoitusomaisuuteen kuuluvista 1 momentissa mainitun direktiivin 2 artiklassa tarkoitetun ulkomaisen yhtiön osakkeista, jonka osakepääomasta osingonsaaja omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi alle kymmenen prosenttia, taikka sijoitusomaisuuteen kuuluvista kotimaisen tai muun kuin edellä mainitun ulkomaisen Euroopan talousalueella asuvan yhteisön osakkeista;

2) osinko on veronalaista tuloa, jos osinkoa jakava yhteisö on tuloverolain 33 a §:n 2 momentissa tarkoitettu julkisesti noteerattu yhtiö ja osingonsaaja on muu yhteisö kuin julkisesti noteerattu yhtiö, joka ei omista osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta.

Poiketen siitä, mitä edellä säädetään, osuuspankin saama osinko osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:ssä tarkoitettulta osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivalta liikepankilta on verovapaata tuloa.

Mitä 1—3 momentissa säädetään osingosta, sovelletaan myös yhteisön saamaan osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksamaan korkoon, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamaan voittoosuuteen ja korkoon sekä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamaan takuupääoman korkoon.

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän muusta kuin julkisesti noteerattusta yhtiöstä saamasta osingosta ja edellä 5 momentissa tarkoitetuista suorituksista 75 prosenttia on veronalaista tuloa, tuloverolain 33 d §:n

kin siten kuin mainitussa lainkohdassa säädetään.

Peitellystä osingosta on 70 prosenttia veronalaista tuloa.

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

8) 50 prosenttia edustusmenojen määrästä,

16 §

Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät ole:

10) väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain (986/2012) nojalla suoritettava pankkivero.

18 §

Vähennyskelpoisia ovat myös:

1) vuosi- ja vaihtoalennukset, osto- ja myyntihyvitykset ynnä muut sellaiset oikaisuerät sekä osuuskunnan ostojen ja myyntien taikka niihin rinnastettavien suoritusten perusteella jakama ylijäämäpalautus kokonaisuudessaan,

5) eläkesäätiön maksama eläkesäätiölain (1774/1995) 45 §:ssä tarkoitettu palautus ja eläkekassan maksama vakuutuskassalain (1164/1992) 83 a §:ssä tarkoitettu palautus.

2 momentissa tarkoitettut suoritukset kuitenkin siten kuin mainitussa lainkohdassa säädetään. Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamasta osingosta on 85 prosenttia veronalaista tuloa.

Peitellystä osingosta on 75 prosenttia veronalaista tuloa.

Tuloverolain 33 a §:n 3 momentissa ja 33 b §:n 6 momentissa tarkoitettuun osinkona pidettävään vapaan oman pääoman rahastosta saatuun varojenjakoon sovelletaan 6 c §:ssä säädettyin poikkeuksin, mitä tässä pykälässä säädetään.

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

(1 mom. 8 kohta kumotaan)

16 §

Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät ole:

10) väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain (986/2012) nojalla suoritettava pankkivero;

11) edustusmenot.

18 §

Vähennyskelpoisia ovat myös:

1) vuosi- ja vaihtoalennukset, osto- ja myyntihyvitykset ynnä muut sellaiset oikaisuerät,

5) eläkesäätiön maksama eläkesäätiölain (1774/1995) 45 §:ssä tarkoitettu palautus ja eläkekassan maksama vakuutuskassalain (1164/1992) 83 a §:ssä tarkoitettu palautus,

6) osuuskunnan ostojen ja myyntien taikka niihin rinnastettavien suoritusten perusteella jäsenelle jakama ylijäämä silloin, kun osuuskunnan tarkoituksena on jäsenten taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluja, osuuskunnan jäsenen osuus

osuuspääomasta ja äänivalta on enintään kymmenen prosenttia yhdessä verotusmenetelystä annetun lain 31 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvien ja siinä tarkoitettujen etuyhteydessä olevien jäsenten kanssa ja osuuskunnan jäsenille näin jakama ylijäämä vastaa enintään jäsenten ja osuuskunnan välisen ostojen ja myyntien taikka niihin rinnastettavien suoritusten perusteella syntynyttä tulosta.

18 a §

Korkomenot ovat vähennyskelpoisia siltä osin kuin ne ovat korkotulojen suuruiset. Korkotuloja suuremmat korkomenot (*nettokorkomenot*) ovat vähennyskelpoisia, jos ne ovat verovuonna enintään 500 000 euroa. Nettokorkomenojen ylittäessä verovuonna edellä mainitun määrän nettokorkomenot eivät ole vähennyskelpoisia siltä osin kuin:

1) ne ylittävät 30 prosenttia 3 §:ssä tarkoitusta elinkeinotoiminnan tuloksesta, johon on lisätty korkomenot, verotuksessa vähennettävät poistot sekä rahoitusomaisuuden menetykset ja arvomuutokset sekä konserniavustuksesta verotuksessa annetussa laissa tarkoitettu saatu konserniavustus ja josta on vähennetty annettu konserniavustus; ja

2) 30 prosentin rajan ylittävien nettokorkomenojen määrä on enintään yhtä suuri kuin etuyhteydessä olevien velkasuhteen osapuolten väliset nettokorkomenot.

18 a §

Korkomenot ovat vähennyskelpoisia siltä osin kuin ne ovat korkotulojen suuruiset. Korkotuloja suuremmat korkomenot (*nettokorkomenot*) ovat vähennyskelpoisia, jos ne ovat verovuonna enintään 500 000 euroa. Nettokorkomenojen ylittäessä verovuonna edellä mainitun määrän nettokorkomenot eivät ole vähennyskelpoisia siltä osin kuin:

1) ne ylittävät 25 prosenttia 3 §:ssä tarkoitusta elinkeinotoiminnan tuloksesta, johon on lisätty korkomenot ja verotuksessa vähennettävät poistot sekä konserniavustuksesta verotuksessa annetussa laissa tarkoitettu saatu konserniavustus ja josta on vähennetty annettu konserniavustus; ja

2) 25 prosentin rajan ylittävien nettokorkomenojen määrä on enintään yhtä suuri kuin etuyhteydessä olevien velkasuhteen osapuolten väliset nettokorkomenot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
vuodelta 2014 toimittavassa verotuksessa.

Siltä osin kuin vapaan oman pääoman ra-
hastosta saatu varojenjako sisältää pää-
omansijoituksia, jotka on tehty ennen lain
voimaantuloa, 6 a §:n 8 momenttia ja
6 c §:ää sovelletaan kuitenkin ensimmäisen
kerran vuodelta 2016 toimitettavassa vero-
tuksessa.

3.

Laki**maatilatalouden tuloverolain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 5 §:n 1 momentin 14 kohta,
 sellaisena kuin se on laissa 718/2004, sekä
lisätään 5 §:n 1 momenttiin uusi 15 kohta, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1541/1992 ja
 718/2004, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja maatalouden verovuoden veronalaisia tuloja ovat muun ohessa:

14) maatilatalouteen kuuluvan omaisuuden tuottamat korot sekä 70 prosenttia tällaisen omaisuuden tuottamista osingoista ja tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa tarkoitetuista suorituksista siten kuin mainitussa lainkohdassa säädetään samoin kuin yhteisön saamat osingot ja mainitut suoritukset siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §:ssä säädetään.

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja maatalouden verovuoden veronalaisia tuloja ovat muun ohessa:

14) maatilatalouteen kuuluvan omaisuuden tuottamat korot, *75 prosenttia muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta, 85 prosenttia julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta*, tuloverolain 33 d §:n 2 momentissa *tarkoitettut suoritukset* siten kuin mainitussa lainkohdassa säädetään samoin kuin yhteisön saamat osingot ja mainitut suoritukset siten kuin elinkeinotulonverottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §:ssä säädetään,

15) tuloverolain 33 a §:n 3 momentissa ja 33 b §:n 6 momentissa tarkoitettuun osinkona pidettävään vapaan oman pääoman rahastosta saatuun varojenjakoon sovelletaan tuloverolain 45 a §:ssä säädetyin poikkeuksin, mitä 14 kohdassa säädetään osingosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta. 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimittavassa verotuksessa.

Lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen saatuun varojenjakoon vapaan oman pääoman rahastosta. Siltä osin kuin varojenjako sisältää pääomansijoituksia, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa, 5 §:n 15 kohtaa sovelletaan kuitenkin en-

simmäisen kerran muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön varojenjakoon, joka on saatu 1 päivänä tammikuuta 2016.

4.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 §:n 2 ja 5 momentti, 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 15 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti laissa 814/2008 ja 5 momentti laissa 186/2013, 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 15 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1516/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Osuuspääoman korosta, sijoitusrahaston voitto-osuudesta, tuloverolain 31 §:n 5 momentissa tarkoitettua sijaisosingosta sekä verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua peitellystä osingosta ja 31 §:n nojalla lisätyn tulon määräisestä edusta, jonka osakas saa hyväkseen, on vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään osingosta.

Osuuspääoman korosta, sijoitusrahaston voitto-osuudesta, tuloverolain 31 §:n 5 momentissa tarkoitettua sijaisosingosta, *tuloverolain 33 a ja 33 b §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona pidettävästä varojenjaosta* sekä verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua peitellystä osingosta ja 31 §:n nojalla lisätyn tulon määräisestä edusta, jonka osakas saa hyväkseen, on vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään osingosta.

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamasta osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksamasta korosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voitto-osuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman ko-

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamasta osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksamasta korosta, *tuloverolain 33 a ja 33 b §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona pidettävästä varojenjaosta*, koti-

rosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdevero ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiasa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

maisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voittoosuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdevero ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiasa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

7 §

Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Lähdevero on:

2) 24,5 prosenttia rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksettavasta osingosta, korosta ja rojaltista sekä muusta 3 §:ssä tarkoitettua suorituksesta, jonka osalta ei muualla toisin säädetä;

3) 18,38 prosenttia osingosta, jos osingonsaaja on 3 §:n 5 momentissa tarkoitettu rajoitetusti verovelvollinen yhteisö: ja

a) osinkoa jakavan yhteisön osakkeet kuuluvat osingonsaajan sijoitusomaisuuteen eikä osingonsaaja ole emo- ja tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa maksavan yhteisön osakepääomasta; tai

b) osinkoa jakava yhteisö on tuloverolain 33 a §:n 2 momentissa tarkoitettu julkisesti noteerattu yhtiö ja osingonsaaja on muu kuin julkisesti noteerattu yhteisö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi alle kymmenen prosenttia osinkoa jakavan yhteisön osakepääomasta;

7 §

Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Lähdevero on:

2) 20 prosenttia rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksettavasta osingosta, korosta ja rojaltista sekä muusta 3 §:ssä tarkoitettua suorituksesta, jonka osalta ei muualla toisin säädetä;

3) 15 prosenttia osingosta, jos osingonsaaja on 3 §:n 5 momentissa tarkoitettu rajoitetusti verovelvollinen yhteisö ja osinkoa jakavan yhteisön osakkeet kuuluvat osingonsaajan sijoitusomaisuuteen eikä osingonsaaja ole emo- ja tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa maksavan yhteisön osakepääomasta;

15 §
Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosentin mukaan. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 50 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosentin mukaan.

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 24,5 prosenttia. Jos rajoitetusti verovelvollinen yhteisö on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, on myös 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta suoritettava yhteisön tuloveroa 24,5 prosenttia.

15 §
Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosentin mukaan. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 40 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosentin mukaan.

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 20 prosenttia. Jos rajoitetusti verovelvollinen yhteisö on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, on myös 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta suoritettava yhteisön tuloveroa 20 prosenttia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan tuloon, joka saadaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen saatuun varojenjakoön vapaan oman pääoman rahastosta. Siltä osin kuin varojenjako sisältää pääomansijoituksia, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa, 3 §:n 3 ja 5 momenttia sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran muun kuin julkisesti noteerattun yhtiön varojenjakoön, joka on saatu 1 päivänä tammikuuta 2016.

5.

Laki**tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015 annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015 annetun lain (992/2012) nimike, 1 § sekä 7 §:n 1 ja 2 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Laki**tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013—2015**

1 §

Soveltamisala

Osakeyhtiöllä ja osuuskunnalla on oikeus verovuosina 2013—2015 tehdä elinkeinotoiminnan tulostaan työntekijöilleen maksamiinsa tutkimus- ja kehittämistoiminnan palkkoihin perustuva lisävähennys tässä laissa säädettyllä tavalla.

7 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2015.

Lakia sovelletaan verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

Laki**tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä vuosina 2013 ja 2014**

1 §

Soveltamisala

Osakeyhtiöllä ja osuuskunnalla on oikeus verovuosina 2013 ja 2014 tehdä elinkeinotoiminnan tulostaan työntekijöilleen maksamiinsa tutkimus- ja kehittämistoiminnan palkkoihin perustuva lisävähennys tässä laissa säädettyllä tavalla.

7 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

Lakia sovelletaan verovuosilta 2013—2014 toimitettavissa verotuksissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki**tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 annetun lain (699/2012) nimike, 1 §, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti ja 6 §:n 2 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Laki**tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015**

1 §

Soveltamisala

Elinkeinotoimintaa harjoittavalla verovelvollisella on oikeus verotuksessa vähentää kalenterivuosina 2013—2015 käyttöön ottamiensa, tuotannollisessa toiminnassaan käyttämiensä 2 ja 4 §:ssä tarkoitettujen rakennusten, koneiden ja laitteiden hankintamenoja tässä laissa säädetyllä tavalla.

2 §

Rakennuksesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään, verovelvollisen tehtaana tai työpajana käyttämästä, tämän lain 3 §:ssä tarkoitettua rakennuksesta verovuosina 2013—2015 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 14 prosenttia rakennuksen poistamatta olevasta hankintamenoista. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetyn poiston määrän ylittävän poiston saa tehdä sinä verovuotena, jona rakennus on otettu käyttöön, ja sitä seuraavana verovuotena.

Laki**tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013 ja 2014**

1 §

Soveltamisala

Elinkeinotoimintaa harjoittavalla verovelvollisella on oikeus verotuksessa vähentää kalenterivuosina 2013 ja 2014 käyttöön ottamiensa, tuotannollisessa toiminnassaan käyttämiensä 2 ja 4 §:ssä tarkoitettujen rakennusten, koneiden ja laitteiden hankintamenoja tässä laissa säädetyllä tavalla.

2 §

Rakennuksesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään, verovelvollisen tehtaana tai työpajana käyttämästä, tämän lain 3 §:ssä tarkoitettua rakennuksesta verovuosina 2013 ja 2014 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 14 prosenttia rakennuksen poistamatta olevasta hankintamenoista. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetyn poiston määrän ylittävän poiston saa tehdä *verovuonna 2013 käyttöön otetun rakennuksen osalta verovuosina 2013 ja 2014*.

Verovuonna 2014 käyttöön otetun rakennuksen osalta poiston saa tehdä verovuonna 2014.

4 §

Koneesta ja laitteesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetään, tehtaassa tai työpajassa käytettävän uuden koneen tai laitteen hankintamenosta verovuosina 2013—2015 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 50 prosenttia koneen tai laitteen poistamatta olevasta hankintamenosta. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetyn poiston määrän ylittävän poiston saa tehdä sinä verovuotena, jona kone tai laite on otettu käyttöön, ja sitä seuraavana verovuotena.

4 §

Koneesta ja laitteesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetään, tehtaassa tai työpajassa käytettävän uuden koneen tai laitteen hankintamenosta verovuosina 2013 ja 2014 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 50 prosenttia koneen tai laitteen poistamatta olevasta hankintamenosta. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetyn poiston määrän ylittävän poiston saa tehdä verovuonna 2013 käyttöön otetun koneen tai laitteen osalta verovuosina 2013 ja 2014. Verovuonna 2014 käyttöön otetun koneen tai laitteen osalta poiston saa tehdä verovuonna 2014.

6 §

Voimaantulo

Lakia sovelletaan verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

6 §

Voimaantulo

Lakia sovelletaan verovuosilta 2013 ja 2014 toimitettavissa verotuksissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .